

Spojená škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce

Špeciálna základná škola



Školský vzdelávací program

Názov ŠkVP	Kde je láska, tam sa dejú zázraky
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia v PR	27. 08. 2009
Dátum schválenia v RŠ	12. 11. 2009
Platnosť	01. 09. 2009 – 30. 06. 2019
Miesto vydania	Spojená škola, J. Kráľa 39, Zlaté Moravce
Zriaďovateľ školy	Okresný úrad Nitra, odbor školstva Štefánikova tr.69, 949 01 Nitra

Zlaté Moravce, 2009
riaditeľka

PhDr. Zita Záhorská

spojenaszm@gmail.com
tel. 037/64 26 077

pečiatka školy

Revidovanie ŠkVP ISCED 1

Platnosť/ revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy
Platnosť ŠkVP od	01.09.2009	Doplnenie obsahu vzdelávania pre prípravný, 1. a 5. ročník. Vypracovanie TVVP
Revidovanie	01.09.2010	Doplnenie obsahu vzdelávania pre 2. a 6. ročník Vypracovanie TVVP
Revidovanie	01.09.2011	Doplnenie obsahu vzdelávania pre 3. a 7. ročník Vypracovanie TVVP
Revidovanie	01.09.2012	Doplnenie obsahu vzdelávania pre 4. a 8. ročník Vypracovanie TVVP
Revidovanie	01.09.2013	Doplnenie obsahu vzdelávania pre 9. ročník Vypracovanie TVVP
Revidovanie	01.09.2014	Doplnenie obsahu vzdelávania pre 10. ročník B, C variantu. Vypracovanie TVVP. Úprava celého školského vzdelávacieho programu
Revidovanie	01.09.2015	Zmena v hodnotení a klasifikácii žiakov podľa nového Metodického pokynu č.19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie, platného od 01.09.2015
Revidovanie	01.09.2016	Inovovaný školský vzdelávací program: Prípravný, 1.,2., 5. a 6. ročník bude od 01.09.2016 postupovať podľa inovovaného školského vzdelávacieho programu. Inovovaný obsah vzdelávania pre prípravný, 1.,2., 5. a 6. ročník. Vypracovanie UO, TPU Niektoré zmeny v učebnom pláne: Názov predmetu Informatická výchova je vo všetkých variantoch zmenený na <i>Informatika</i> .Názov predmetu Telesná výchova je vo variantoch A, B zmenený na <i>Telesná a športová výchova</i> . Názov predmetu Rozvíjanie komunikačných schopností je vo všetkých variantoch zmenený na <i>Rozvíjanie komunikačnej schopnosti</i> 3., 4., 7., 8., 9. a 10. ročník bude v šk. roku 2016/2017 postupovať podľa školského vzdelávacieho programu platného do 31.08.2016
Revidovanie	01.09.2017	Inovovaný školský vzdelávací program: 3. a 7. ročníkbude od 01.09.2017 postupovať

Špeciálna základná škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce

		<p>podľa inovovaného školského vzdelávacieho programu. Inovovaný obsah vzdelávania pre 3. a 7. ročník. Vypracovanie UO, TPU</p> <p>4., 8., 9. a 10. ročník bude v šk. roku 2017/2018 postupovať podľa školského vzdelávacieho programu platného do 31.08.2016</p>
Doplnenie	07.09.2017	<p>Školská stratégia rozvoja čitateľskej gramotnosti</p> <p>Plán aktivít na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti</p>
Doplnenie	07.09.2017	<p>Školská stratégia rozvoja finančnej gramotnosti</p> <p>Národný štandard finančnej gramotnosti verzia 1.2 z 01.09.2017 upravený na podmienky ŠZŠ</p> <p>Implementácia tém NŠFG do ŠkVP pre ŠZŠ</p>
Revidovanie	01.09.2018	<p>Inovovaný školský vzdelávací program:</p> <p>4. a 8. ročník bude od 01.09.2018 postupovať podľa inovovaného školského vzdelávacieho programu. Inovovaný obsah vzdelávania pre 4. a 8. ročník. Vypracovanie UO, TPU</p> <p>9. a 10. ročník bude v šk. roku 2018/2019 postupovať podľa školského vzdelávacieho programu platného do 31.08.2016</p>

Obsah

1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	7
1.1 Škola ako životný priestor	11
1.2 Charakteristika žiakov	12
1.3 Zameranie školy	15
1.4 Plánované aktivity školy	16
1.5 Medzinárodná spolupráca	19
1.6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	19
2 ORGANIZAČNÉ FORMY A METÓDY VYUČOVANIA	19
2.1 Metódy vyučovania	20
2.2 Učebné pomôcky	22
3 PRIEREZOVÉ TÉMY	23
4 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA	27
4.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov	27
4.2 Hodnotenie pedagogických zamestnancov	36
4.3 Hodnotenie školy	37
4.4 SWOT analýza školy	38
5 POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV ŠKOLY	40
5.1 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy	41
6 VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE	43
6.1 Ciele výchovy a vzdelávania	43
6.2 Stupeň vzdelania	45
6.3 Profil absolventa	45
6.4 Vzdelávacie oblasti	48
6.5 Vzdelávacie štandardy	49
6.6 Učebný plán	49
6.7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ..	55
6.8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie	55
6.9 Povinné personálne zabezpečenie	55
6.10 Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie	58
6.11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	61

7 VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE	64
7.1 Ciele výchovy a vzdelávania.....	64
7.2 Stupeň vzdelania	64
7.3 Profil absolventa.....	64
7.4 Vzdelávacie oblasti	65
7.5 Vzdelávacie štandardy.....	66
7.6 Učebný plán.....	66
7.7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia	70
7.8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie	70
7.9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania	71
7.10 Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania ...	72
7.11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	74
8 VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE	76
8.1 Ciele výchovy a vzdelávania.....	76
8.2 Stupeň vzdelania	76
8.3 Profil absolventa.....	76
8.4 Vzdelávacie oblasti	77
8.5 Vzdelávacie štandardy.....	78
8.6 Učebný plán.....	78
8.7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia	81
8.8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie	82
8.9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania	82
8.10 Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania	83
8.11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	85
9 VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S VIACNÁSOBNÝM POSTIHNUTÍM V KOMBINÁCIÍ S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE	87
9.1 Ciele výchovy a vzdelávania.....	87
9.2 Stupeň vzdelania	87
9.3 Profil absolventa.....	87

9.4 Vzdelávacie oblasti	88
9.5 Vzdelávacie štandardy.....	88
9.6 Učebný plán.....	88
9.7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím.....	88
9.8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie	91
9.9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania	91
9.10 Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania	92
9.11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	92
10 VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S AUTIZMOM ALEBO S ĎALŠÍMI PERVAZÍVNÝMI VÝVINOVÝMI PORUCHAMI S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE	93
10.1 Ciele výchovy a vzdelávania.....	93
10.2 Stupeň vzdelania	93
10.3 Profil absolventa.....	93
10.4 Vzdelávacie oblasti	93
10.5 Vzdelávacie štandardy.....	95
10.6 Učebný plán.....	95
10.7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím.....	98
10.8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie	100
10.9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania	100
10.10 Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania	101
10.11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní .	102
PRÍLOHY	103
A ROZVÍJANIE ČITATELSKEJ GRAMOTNOSTI	104
A.1 Školská stratégia rozvoja čitateľskej gramotnosti	104
A.2 Plán aktivít na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti.....	107
B ROZVÍJANIE FINANČNEJ GRAMOTNOSTI	110
B.1 Školská stratégia rozvoja finančnej gramotnosti	110
B.2 Národný štandard finančnej gramotnosti verzia 1.2 upravený na podmienky ŠZŠ	112
B 3 Implementácia tém NŠFG do ŠkVP pre ŠZŠ	117
C UČEBNÉ OSNOVY	146

1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

V roku 1987 bola zriadená jedna trieda špeciálnej základnej školy (osobitnej školy) v ZŠ Pribinova(Leninova) Zlaté Moravce. Neskôr bola presťahovaná do mestskej časti Chyzerovce v Zlatých Moravciach. Školu navštevovali žiaci prevažne z minoritnej skupiny obyvateľstva. Škola bola zriadená v priestoroch bývalej MŠ v časti Chyzerovce pod názvom Osobitná škola. Jej vznik bol podmienený potrebami mesta a Zlatomoraveckého regiónu v starostlivosti o deti s mentálnym postihnutím. Organizačnou zložkou školy sa od roku 1997 stala aj ZŠ pri zdravotníckom zariadení – pri Mestskej nemocnici s poliklinikou v Zlatých Moravciach. V roku 1998 bola zriadená pri škole Špeciálno -pedagogická poradňa. Počet žiakov školy postupne narastal a od roku 2000 bolo potrebné zriadiť elokované triedy v priestoroch ZŠ na Robotníckej ulici. V tom istom roku sa škola premenovala na Špeciálnu základnú školu pri NsP. V roku 2002 začala školaproskytovať vzdelávanie aj žiakom s autizmom a mentálnym postihnutím, ktoré sa realizovalo v elokovaných priestoroch MŠ Štúrova.

Keďže všetky pracoviská školy boli od seba vzdialené a počet žiakov neustále narastal, získanie jednej spoločnej budovy bolo pre nás prioritou. Tento cieľ sa nám splnil v roku 2008. Podarilo sa nám získať budovu a finančné prostriedky na jej rekonštrukciu. Škola sa v súčasnosti nachádza v blízkosti centra mesta, s dobrou dostupnosťou od autobusovej zastávky, v príjemnom prostredí. Splňa požiadavky na bezbariérový vstup, hygienu a bezpečnosť žiakov.

Z potrieb uplatnenia sa našich absolventov po ukončení základného vzdelania sme zriadili v školskom roku 2009/2010 praktickú školu ako ďalšiu organizačnú zložku školy. Spojením špeciálnej základnej školy, praktickej školy a ZŠ pri zdravotníckom zariadení vznikla od septembra 2009 **Spojená škola Zlaté Moravce**.

V roku 2014 sme zriadili taktiež z potrieb regiónu špeciálnu materskú školu. Je našou najmladšou organizačnou zložkou.

V súčasnosti má Spojená škola Zlaté Moravce tieto organizačné zložky:

Špeciálna materská škola

Špeciálna základná škola

Praktická škola

Súčasťou školy sú **Školský klub detí /ŠKD/** a **Centrum špeciálnopedagogického poradenstva /CŠPP/**, výdajňa školská jedáleň a elokované pracovisko, Slnčná 2, Zlaté Moravce.

Špeciálna materská škola

Špeciálna materská škola (ďalej len ŠMŠ) je organizačnou zložkou Spojenej školy v Zlatých Moravciach. Nachádza sa v elokovaných priestoroch MŠ na Slnecnej ulici v Zlatých Moravciach. ŠMŠ je jednotriedna s heterogénnou triedou, s maximálnym počtom detí 8. ŠMŠ poskytuje dopoludňajšiu (poldennú) výchovno-vzdelávaciu starostlivosť deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami od 3 do 6 rokov, deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou a dodatočne odloženou povinnou školskou dochádzkou na základe odporúčania pediatra a školských zariadení výchovného poradenstva a žiadosti zákonného zástupcu.

Špeciálna základná škola v Zlatých Moravciach (ďalej len ŠZŠ) je plnoorganizovanou školou s právnou subjektivitou. Zriaďovateľom bol Krajský školský úrad v Nitre, ktorý zriadil školu ako svoju rozpočtovú organizáciu v roku 1987. V súčasnosti je naším zriaďovateľom Okresný úrad Nitra, odbor školstva. Do školy sú prijímaní žiaci s primárnou diagnózou mentálne postihnutie. Vzdelávanie poskytujeme aj žiakom s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím, žiakom s diagnózou autizmus alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím. Obsah vzdelávania v ŠZŠ je prispôbený druhu a stupňu mentálneho postihnutia žiakov. ŠZŠ je vnútorne diferencovaná na vzdelávacie varianty A, B a C. Základným pedagogickým dokumentom školy je školský vzdelávací program, ktorý je diferencovaný na vzdelávacie programy pre žiakov:

- s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia /variant A/,
- so stredným stupňom mentálneho postihnutia /variant B/,
- s ťažkým a hlbokým stupňom mentálneho postihnutia /variant C/,
- s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím,
- s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím.

Sídlo školy je lokalizované v trojpodlažnej budove na ulici Janka Kráľa 39 a na Slnecnej ulici, kde máme elokovanú triedu ŠZŠ (prípravný, prvý a druhý ročník pre žiakov z mestskej časti Chyzerovce). Škola má 14 tried. Pre variant A máme zriadených 10 tried, pre variant B máme k dispozícii 3 triedy a 1 trieda je zriadená pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím.

Okrem klasických učební máme zriadenú učebňu informatiky, cvičnú kuchynku, keramickú/drevodielňu, tkáčsku dielňu, relaxačno-rehabilitačnú miestnosť, spoločenskú miestnosť, multisenzorickú miestnosť konceptu Snoezelen. K dispozícii je i školský dvor s preliezkami, trampolínou (sezónne), drevenou hojdačnou a záhradným altánkom. Vybavenie školy je v súlade s potrebami hygieny a bezpečnosti žiakov. Všetko materiálno-technické vybavenie slúži všetkým žiakom rovnakou mierou bez ohľadu na ich sociálny pôvod.

Mimoškolská činnosť je realizovaná v rôznych záujmových útvaroch. Po vyučovaní majú žiaci možnosť pokračovať v edukácii v ŠKD. Škola pravidelne reaguje na výzvy zriaďovateľa

alebo iných inštitúcií a realizuje rôzne projekty. Viac ako 15 rokov organizujeme výtvarnú ie súťažna úrovni krajského kola. Pedagogická a odborná spôsobilosť, schopnosti a skúsenosti učiteľov sú stavebným kameňom kvalitného vzdelávania. Náš pedagogický zbor má 100% kvalifikovaných učiteľov. Tvorí ho špeciálni pedagógovia, vychovávateľky v ŠKD, asistenti učiteľa. Na škole pôsobí výchovný poradca, koordinátor prevencie závislostí a sociálno-patologických javov, koordinátor prevencie obchodovanie s ľuďmi, koordinátor prevencie šikanovania, koordinátor prevencie vzniku detskej obezity, koordinátor informatizácie, koordinátor environmentálnej výchovy, koordinátor výchovy k ľudským právam, koordinátor aktív na zachovanie duševného zdravia. Prácou v metodických orgánoch si pedagógovia vymieňajú skúsenosti, nachádzajú možnosti na implementáciu inovačných pedagogických metód, metód práce s IKT, na riešenie aktuálnych výchovno-vzdelávacích problémov. Vo výchove a vzdelávaní podľa možností využívame témy globálneho vzdelávania s cieľom odstraňovať všetky prejavy šikanovania, rasizmu, antisemitizmu, xenofóbie a na posilňovanie tolerancie a znášanlivosti. Vytvárame podmienky pre sústavné prehlbovanie, zdokonaľovanie a rozširovanie odbornej a pedagogickej spôsobilosti pedagogických pracovníkov, v súlade s najnovšími progresívnymi poznatkami, spoločenskými potrebami a požiadavkami pedagogickej a odbornej praxe našej školy. Ide o vzdelávanie, ktoré umožňuje každému doplniť, rozšíriť a prehĺbiť si získané vzdelanie, rekvalifikovať sa, uspokojiť svoje záujmy, alebo ktorým sa pripravuje na získanie stupňa vzdelania v školskom systéme. Dôraz kladieme na kontinuálne vzdelávanie ako neustály proces, ktorý zahŕňa všetky dimenzie rozvoja osobnosti učiteľa a jeho profesijných kompetencií a súčasne vytvára osobnostné predpoklady a vnútornú motiváciu k celoživotnej spôsobilosti využívať formálne, neformálne a neinštitucionálne príležitosti na tvorivé zdokonaľovanie kvality výkonu povolania a edukácie žiakov.

Praktická škola

Praktická škola (ďalej len PŠ) ako organizačná zložka Spojenej školy Zlaté Moravce je zriadená od školského roku 2009/2010. Poslaním PŠ je neprofesijná príprava mládeže vyžadujúcej špeciálnopedagogickú starostlivosť. Vzdelávací program PŠ má pripraviť žiakov na výkon jednoduchých pracovných činností. Praktická škola žiakom poskytuje možnosť fyzicky a psychicky dospieť tak, aby mohli čo najsamostatnejšie žiť v domácom prostredí alebo v chránenom bývaní a pracovať v chránenom pracovisku. Cieľom PŠ je pripraviť žiakov s prihliadnutím na ich danosti, stupeň a typ postihnutia na život v rodine, na sebaobsluhu, na rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti, zacvičiť ich v prácach profilujúceho voliteľného predmetu a na vykonanie jednoduchých pracovných činností spravidla pod dohľadom inej osoby. Dáva možnosť celoživotného vzdelávania osobám, pre ktoré iný spôsob vzdelávania nie je vhodný. Pokračuje vo vízií Spojenej školy Zlaté Moravce umožniť žiakom zo vzdelávacieho variantu B a C doplniť a rozšíriť si vzdelanie. V súčinnosti s touto víziou sa snaží vytvárať žiakom školu rodinného typu. Súvisí s tým i zameranie PŠ – Praktické práce v domácnosti. Naším cieľom je vytvoriť žiakom vhodné, príjemné a zároveň podnetné prostredie pri nadobúdaní vedomostí a praktických zručností. V spolupráci s rodinou chceme dosiahnuť čo možno najväčšiu samostatnosť žiakov

pri vykonávaní praktických prác v domácnosti a ich uplatnenie v budúcom živote – byť nezávislejšími a znížiť ich odkázanosť od druhej osoby.

Školský klub detí

Súčasťou Spojenej školy Zlaté Moravce je Školský klub detí (ďalej len ŠKD). Štyri oddelenia ŠKD zabezpečujú pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku v ŠZŠ, nenáročnú záujmovú činnosť podľa výchovného programu školského zariadenia, zameranú na ich prípravu na vyučovanie a na uspokojovanie a rozvíjanie ich záujmov s prihliadnutím na mentálne postihnutie (ďalej len MP).

ŠKD nie je pokračovaním školského vyučovania a nie je ani ako sociálna služba a dozor nad deťmi. Pedagogická práca v ŠKD s deťmi s MP má svoje špecifiká – deťom zabezpečuje odpočinok, rekreáciu, prípravu na vyučovanie, ale aj zaujímavé využitie voľného času. Dobře vytvorený program činností v ŠKD by mal mať pre dieťa predovšetkým funkciu relaxačnú a výchovnú. Žiak s MP by si mal v ŠKD oddýchnuť, vytvárať a prehĺbovať vzťahy so svojimi rovesníkmi, realizovať sa v činnostiach, ktoré ho bavia, poznávať a rozvíjať svoje záujmy. Činnosti v ŠKD rozvíjajú u detí schopnosti dôležité pre život v spoločnosti a vybavujú ich požadovanými vedomosťami, zručnosťami a tiež postojmi. ŠKD pomáha posilňovať osobnosť dieťaťa s MP, pomáha mu nájsť samého seba, profitovať a dosiahnuť úspech. Najväčšiu úlohu tu hrajú vhodná motivácia, radosť z činnosti, ctižiadosť, zvedavosť a povzbudzovanie. Pri výchovnej činnosti je dôležité rešpektovanie vekových osobitostí detí a stupňa ich MP. Nakoľko náš ŠKD navštevujú deti pochádzajúce zo sociálne znevýhodneného a málo podnetného sociálneho prostredia, dôležitou úlohou je prevencia sociálno-patologických javov. Nesmieme zabúdať ani na to, že dieťa, ktoré práve absolvovalo školské vyučovanie, netúži potichu sedieť a „byť dobré“. Zmysluplné trávenie voľného času, to je naša priorita a náš recept na predchádzanie nežiaduceho správaniu a nevhodným činnostiam našich žiakov vo voľnom čase.

Snažíme sa:

- poskytnúť deťom priestor pre oddych a relaxáciu,
- vytvoriť podmienky, aby sa deti mohli kvalitne pripraviť na vyučovanie,
- podporovať deti k vytváraniu priateľských vzťahov s rovesníkmi,
- pomáhať deťom realizovať sa v činnostiach, ktoré ich zaujímajú,
- učiť deti aktívne a oddychovať,
- podporovať tvorivosť detí.

Oddelenia sú zriadené v kmeňových triedach, v ktorých prebieha vyučovanie. Žiaci ŠKD majú k dispozícii školskú knižnicu, spoločenskú miestnosť, areál školského dvora. Okrem týchto priestorov majú žiaci ŠKD možnosť využívať aj cvičnú kuchynku a školskú dielňu. Na športové aktivity môžu žiaci v ŠKD využívať rôzne hry a športové náčinie.

Centrum špeciálnopedagogického poradenstva

Centrum špeciálnopedagogického poradenstva (ďalej len CŠPP) je poradenské zariadenie, ktoré zabezpečuje komplexnú špeciálnopedagogickú diagnostiku a prognostiku,

špeciálnopedagogickú intervenciu deťom a žiakom so zdravotným znevýhodnením a so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Prioritné činnosti CŠPP:

1/ Depistáž – zameranie na včasné vyhľadávanie a podchytenie detí a mládeže so špeciálnopedagogickými potrebami.

2/Komplexná špeciálnopedagogická a psychologická diagnostika, rediagnostika, určenie následnej prognózy, návrh na formu vzdelávania.

3/ Rehabilitácia (výchovná, liečebná a sociálna) primárne zameraná na deti so špeciálnopedagogickými potrebami a sekundárne na ich rodinné, sociálne zázemie a školské vzdelávanie.

4/ Odborná pomoc pri vzdelávaní žiakov so zdravotným znevýhodnením formou individuálnej integrácie.

5/ Sledovanie a vyhodnocovanie vhodnosti zaškolenia a úspešnosti žiakov so zdravotným znevýhodnením.

6/ Odborné poradenstvo v oblasti profesionálnej orientácie.

Práca zariadenia je zameraná na vekovú kategóriu detí a mládeže od 3 do 25 rokov (do ukončenia prvej profesijnej prípravy). Tím CŠPP tvoria interní odborní zamestnanci: 3 špeciálni pedagógovia a 1 psychológ.

1.1 Škola ako životný priestor

Súčasťou každodenného života je príjemné školské prostredie. Naše deti sa snažíme vychovávať nielen priamym výchovným pôsobením, ale aj estetizáciou prostredia školy, výstavou výtvarných prác, výrobkov z keramiky a iných materiálov, kvetinovou a inou výsadbou. Triedy po estetickej stránke upravujú jednotliví triedni učitelia v spolupráci so žiakmi. Starostlivosť o úpravu chodieb a spoločných priestorov je v rukách vychovávateľiek. Veľkú pozornosť venujeme aktuálnej tematickej výzdobe okien budovy školy a jej areálu (výstavy ako Plody jesene, Vianoce, Valentín, Fašiangy, Veľká noc, Stavanie mája, Prázdniny). Snažíme sa tak prispievať k celkovej kultúre školy a odovzdávať pozitívne stimuly do nášho okolia.

Vedenie školy sa systematicky snaží zlepšovať podmienky nielen pre realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu, ale i pre kvalitné nadobúdanie praktických zručností žiakov, celkovú relaxáciu a podporné pedagogické aktivity našich žiakov (relaxačno-rehabilitačná miestnosť, multisenzorická miestnosť konceptu Snoezelen).

Za nemenej dôležité považujeme aj zlepšovanie pracovných podmienok zamestnancov (napr. zabezpečenie notebookov pre každého učiteľa a pod.).

K príjemnej pracovnej atmosfére neodmysliteľne patria aj dobré medziľudské vzťahy, založené na otvorenosti, empatii a schopnosti načúvať a porozumieť druhým. Sme školou rodinného typu, kde „každý každého pozná“, s priateľským prístupom k žiakom, kde učiteľ a vychovávateľ je ich partnerom.

1.2 Charakteristika žiakov

Žiaci ŠZŠ sú žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami – s mentálnym postihnutím ľahkého stupňa, stredného stupňa a ťažkého alebo hlbokého stupňa, s viacnásobným postihnutím, s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím. Žiaci vzdelávaní v B a C variante a v triede pre žiakov autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pochádzajú zväčša z bežných rodín, ktoré akceptujú znevýhodnenie dieťaťa, prebieha v nich podporujúca výchova a rodiny spolupracujú so školou. V triedach A variantu sa vo väčšine prípadov vzdelávajú žiaci pochádzajúci zo sociálne znevýhodneného prostredia, málo podnetného rodinného prostredia, žiaci marginalizovanej rómskej komunity (ďalej len MRK). Kategória detí zo sociálne znevýhodneného prostredia (ďalej len SZP) je využitá ako náhrada chýbajúcich etnických dát, i keď nemožno zaručiť, že reprezentuje všetky rómske deti a zároveň zahŕňa aj deti inej národnosti. Edukácia týchto žiakov si vyžaduje uplatňovanie istých osobitostí. Naša škola nechce byť pre deti zo SZP „cudzou inštitúciou“, do ktorej neradi chodia. Ako rizikový faktor plnenia povinnej školskej dochádzky týchto žiakov vnímame postoj ich rodín k vzdelaniu, k hodnote práce, neovládanie štátneho jazyka, migráciu rodín. Preto sa snažíme rešpektovať ich etnickú, kultúrnu, sociálnu, jazykovú a psychickú odlišnosť. Vo výchove a vzdelávaní sa v čo najväčšej miere snažíme vytvárať podmienky na prekonávanie jazykových, zdravotných a sociálnych bariér dieťaťa zo SZP. Niektorí učitelia používajú v komunikácii so žiakmi z MRK výrazy miestneho rómskeho dialektu. V edukácii využívame čo najviac názorných učebných materiálov, diferencované úlohy, spájame teóriu s praxou a vytvárame multikultúrne prostredie. Do triedy sviacerými ročníkmi A variantu na elokovanom pracovisku zaraďujeme prednostne súrodencov z blízkej mestskej časti, aby sme im zjednodušili cestu do školy. Na hodinách hudobnej výchovy sa okrem štátom daného učiva venujeme aj osvojovaniu piesní a tancov z rómskeho etnika. Žiaci majú zabezpečené teplé obedy. Môžu svoj temperament a talent rozvíjať okrem iných záujmových útvarov aj v krúžku Rómsky folklór a Spevácky krúžok, kde sa venujeme aj rómskym reáliám. Žiaci zo SZP môžu po vyučovaní zmysluplne tráviť čas pobytom v ŠKD. Pedagógovia navštevujú rodiny žiakov, ktorí majú nedostatočnú školskú dochádzku. Škola úzko spolupracuje s ÚPSVaR v Zlatých Moravciach a komunitným centrom v meste pri riešení záškoláctva alebo podozrení na zanedbávanie starostlivosti o deti. Výchovný poradca často vystupuje v roli mediátora medzi školou a rodinou žiaka pri riešení disciplinárnych

Špeciálna základná škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce

priestupkov žiaka, stáva sa sprievodcom rodiča po škole pri príchode dieťaťa do školy, predstavuje mu školu, ktorá je iná, ako ju poznal z vlastnej skúsenosti. Naša škola sa snaží poskytnúť rodičom žiakov zo SZP podporu pri riešení problému a individuálnu stratégiu, ak o ňu rodič stojí. Poskytujeme rodičom možnosť vzdelávať sa v popoludňajších hodinách spolu so svojim dieťaťom a vytvoriť tak pre žiakov v ohrození priestor na ich domácu prípravu.

Do školy sa prijímajú žiaci v zmysle §5 ods. 3 písm. a) zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o znení a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v súlade s § 19, od. 4 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní(školský zákon) v znení neskorších predpisov a po zistení potrebných dokladov podľa § 32 a v súlade s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní i § 7, ods. 1 až 4 Vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z.z. o špeciálnych školách.

Žiacky kolektív pozostáva zo žiakov, ktorí sú zaradení do školy na základe výsledkov a odporúčaní psychologickéj a špeciálnopedagogickej diagnostiky a žiadosti zákonného zástupcu. Školu navštevujú žiaci z mesta Zlaté Moravce a zo spádových obcí okresu, ale máme aj niekoľko žiakov z iných okresov. Primerný ročný počet žiakov je 135.

Výchovno-vzdelávací proces v ŠZŠ kladie dôraz na individuálnu vzdelávaciu cestu každého žiaka a na jeho základné ľudské potreby. ŠZŠ svoje ciele dosahuje uplatňovaním vysokej špeciálnopedagogickej odbornosti, uplatnením vhodných vyučovacích metód, rôznych vyučovacích foriema prostriedkov edukácie.

Každý rok otvárame pre žiakov aj **prípravný ročník**.Prípravný ročník je určený pre žiakov (podľa § 2 písm. k školského zákona), ktorí k 1. septembru dosiahli fyzický vek šesť rokov, nedosiahli školskú spôsobilosť a nie je u nich predpoklad zvládnutia prvého ročníka základnej školy so vzdelávacím programom (podľa § 95 ods. 1 písm. b).Do prípravného ročníka je prijaté dieťa, ktoré má príslušným zariadením výchovného poradenstva a prevenciediagnostikované zdravotné znevýhodnenie(§ 2 písm. k a § 97 ods. 3 školského zákona). Absolvovanie prípravného ročníka sa považuje za prvý rok plnenia povinnej školskej dochádzky.

Vnútorne sa ŠZŠ člení podľa stupňa mentálneho postihnutia žiakov na:

- a) variant A
- b) variant B
- c) variant C

Vzdelávací variant A

Učebný obsah variantu A je určený pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia. Variant A má 9 ročníkov a prípravný ročník. Absolventi školy môžu pokračovať v odbornom učilišti a získať nižšie stredné odborné vzdelanie.

Vzdelávací variant B

Učebný obsah variantu B je určený žiakom so stredným stupňom mentálneho postihnutia. Variant B má 10 ročníkov a prípravný ročník. Absolventi školy môžu pokračovať vo vzdelávaní v praktickej škole, prípadne odbornom učilišti a získať nižšie stredné odborné vzdelanie.

Vzdelávací variant C

Učebný obsah variantu C je určený pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, ktorí sú držiteľmi preukazu zdravotne ťažko postihnutých a nemôžu sa vzdelávať podľa variantu A alebo B. Variant C má 10 ročníkov a prípravný ročník. Absolventi môžu pokračovať vo vzdelávaní v praktickej škole a získať nižšie stredné odborné vzdelanie. Žiaci sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Vzdelávanie žiakov s viacnásobným postihnutím

Žiak s viacnásobným postihnutím vykazuje znaky súčasného výskytu viacerých postihnutí. Ide o aktuálny relatívne trvalý stav jednotlivca, pri ktorom súčasne viacero faktorov negatívne ovplyvňuje v oblasti motorickej senzomotorickej a mentálnej príjem, spracovanie, uchovanie, sprostredkovanie a zmysluplné využívanie informácií, čo má dopad na kognitívne komunikačné a motorické a psychosociálne správanie jednotlivca. Žiaci sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej len IVP). Pri výchove a vzdelávaní žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa postupuje podľa vzdelávacích programov pre žiakov s mentálnym postihnutím, ISCED 1- primárne vzdelávanie. Vzdelávací program sa určuje podľa stupňa mentálneho postihnutia. Takýto žiak sa môže vzdelávať podľa vzdelávacieho variantu A, B, C. Absolvent školy môže pokračovať v praktickej škole a získať nižšie stredné odborné vzdelanie.

Pre žiaka s viacnásobným postihnutím je IVP vytváraný s prihliadnutím k aktuálnemu zdravotnému stavu žiaka a podľa jeho individuálnych schopností. V závislosti od jeho individuálnych schopností je možné IVP program tvoriť podľa obsahu vzdelávania viacerých vzdelávacích programov pre príslušné prítomné kombinácie postihnutia.

Vzdelávanie žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím

Hlavným cieľom primárneho vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím (ďalej len žiak s AU alebo PVP s MP) je rozvíjanie a upevňovanie kľúčových kompetencií (spôsobilostí) na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná a ich maximálne možná integrácia do spoločnosti. Výchova a vzdelávanie žiakov s AU alebo PVP s MP v našej škole zodpovedá ich špeciálnym edukačným potrebám a je podporovaná stimulačnými, kompenzačnými, terapeutickými a rehabilitačnými intervenciami. Každému žiakovi je umožnené spoznávať svoje rozvojové možnosti, postupovať podľa vlastných schopností individuálnym tempom tak, aby mohli pociťovať a zažívať úspech. Absolventi školy môžu pokračovať vo vzdelávaní v triede s IVP v praktickej

škole alebo v odbornom učilišti v oblasti komunikácie, sociálnych a manuálnych zručností a získať nižšie stredné odborné vzdelanie.

1.3 Zameranie školy

Škola je zameraná na rozvíjanie osobnosti žiakov so zdravotným znevýhodnením. Za pomoci dostatočného materiálneho vybavenia, v multikultúrnom prostredí poskytuje nadobúdanie a osvojovanie si vedomostí, zručností a návykov, ktoré dokážu žiaci uplatniť v praktickom živote. Vychádzame z rozdielnych mentálnych schopností žiakov a z odlišnosti prostredia, z ktorého pochádzajú.

U mladších žiakov – na prvom stupni sa hlavne v začiatkoch ich vzdelávania zameriavame na dôkladné poznanie osobnosti žiaka, pomáhame im pri adaptácii, vytvárame kladný vzťah ku školskému prostrediu a snažíme sa o rozvíjanie každého drobného pokroku. Upevňujeme u žiakov základné hygienické návyky a vytvárame návyky sociálne, vedieme žiakov ku schopnosti komunikovať s okolím a zrozumiteľne sa vyjadrovať.

U starších žiakov – na druhom stupni sa zameriavame na rozvoj žiakov v oblasti poznávacej, sociálnej, emocionálnej a vôľovej. Rozvíjame u žiakov pracovné zručnosti, motorické a tvorivé schopnosti, vedieme ich k pozitívnemu vzťahu k práci. Vedeť ich k profesionálnej orientácii podľa svojich schopností, záujmov a možností tak, aby sa dobre uplatnili v spoločnosti. Učíme žiakov pracovať samostatne i v tíme. Okrem prípravy na zvládanie bežných životných situácií smerujeme a motivujeme žiakov k ďalšiemu vzdelávaniu. Žiaci po ukončení dochádzky v ŠZŠ zo vzdelávacieho variantu A pokračujú vo vzdelávaní v učebných odboroch odborných učilišť (najmä v OUI Nová Ves nad Žitavou). Žiaci zo vzdelávacieho variantu B a C, žiaci s AU alebo PVP s MP pokračujú vo vyučovaní v Praktickej škole ZM. Praktická škola ponúka našim žiakom možnosť ukončiť si školskú dochádzku bez zmeny školského prostredia. Dostanú tu základy sebaobslužných prác, tradičných remesiel, ručných prác a pomocných prác v kuchyni, ktoré budú môcť v ďalšom živote využiť v chránených dielňach, prípadne v stacionároch.

Naším zámerom je vybaviť žiakov súborom kľúčových kompetencií na úrovni, ktorá je pre nich dosiahnuteľná a umožní im efektívne a zodpovedajúcim spôsobom konať v rôznych situáciách. Osvojovanie kľúčových kompetencií je proces dlhodobý a zložitý a postupne sa vytvára v priebehu života. Úroveň kľúčových kompetencií, ktoré žiaci dosiahnu na konci základného vzdelávania, nemožno ešte považovať za konečnú, ale tvorí dôležitý základ pre ich vstup do života.

V rámci rozvíjania prirodzeného talentu žiakov im umožňujeme pracovať v množstve záujmových krúžkoch rôzneho zamerania. Touto záujmovou činnosťou posilňujeme sebavedomie žiakov a zároveň ich orientujeme pozitívnym smerom k vyplňaniu voľného času. Vedeť žiakov k využívaniu informačných a komunikačných technológií, učíme ich základom bezpečnej práce s osobným počítačom a Internetom tak, aby si osvojili obsluhu

počítača na elementárnej užívateľskej úrovni. Učíme žiakov rozpoznávať základné situácie ohrozujúce telesné a duševné zdravie a vedieme ich k osvojovaniu poznatkov a zručností týmito situáciami predchádzať.

Pre vzdelávanie žiakov vytvárame optimálne podmienky a predovšetkým priateľskú, rodinnú a akceptujúcu atmosféru. Vytvárame takú pracovnú klímu, aby žiaci školu radi navštevovali, aby sa v nej cítili bezpečne, nebáli sa prípadných neúspechov a v rámci svojich možností dosiahli základné vzdelanie. Návštevou školy umožňujeme deťom so stredným a ťažším stupňom mentálneho postihnutia udržiavať a rozvíjať chýbajúce sociálne kontakty. Predchádzame a zabráňujeme tak ich sociálnej izolácii.

1.4 Plánované aktivity školy

Záujmové aktivity:

Hudobno-dramatický krúžok

Spevácky krúžok

Keramický krúžok

Športový krúžok

Rómsky folklór

Košikovanie

Šikovníček

Remeselná výroba

Zdravý pohyb

Tanečný krúžok

Výtvarný krúžok

Hudobno-pohybový krúžok (B variant)

Tvorivá dielňa (B variant)

Súťaže:

Európsky týždeň boja proti drogám

Mladý záchranár 112

Špeciálna základná škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce

Výtvarná súťaž žiakov so zdravotným znevýhodnením nitrianskeho kraja (organizovaná našou školou už 16. rok)

Výtvarná súťaž nadácie SPP

Výtvarná súťaž Európa v škole

Súťaž v zručnostiach

Čítanie nás baví

Futbalový turnaj žiakov so zdravotným znevýhodnením

Dopravná súťaž

Exkurzie:

Exkurzia žiakov 9. ročníka A variantu v OUI Nová Ves nad Žitavou

Exkurzia na konci školského roka pre žiakov 1. stupňa

Exkurzia na konci školského roka pre žiakov 2. Stupňa

Predmetové exkurzie

Spoločenské a kultúrne a iné podujatia:

Plody jesene – výstava plodov

Literárne vychádzky v Ponitrianskom múzeu Zlaté Moravce

Divadelné predstavenia podľa ponuky

Mikuláš v škole

Vianočný bazár

Karneval v škole

Prehliadka tvorivosti detí so zdravotným znevýhodnením nitrianskeho kraja

Vianočná besiedka

Vernisáž aktuálneho ročníka výtvarnej súťaže žiakov so zdravotným znevýhodnením nitrianskeho kraja

Deň galérií a múzeí

Výchovný koncert

Medzinárodný deň detí

Rozlúčka s absolventmi SZŠ, PŠ

Deň otvorených dverí

Návšteva mestskej knižnice

Besedy a preventívne aktivity:

Vedomostné hry a besedy s lesnými pedagógmi (Lesy SR)

Šikanovanie, záškoláctvo, mladistvá delikvencia a ich prevencia

Prevencia obchodovania s ľuďmi

Čas premien - beseda, výchova k manželstvu a rodičovstvu

Prezentácia OUI Nová Ves nad Žitavou

Emka to vie – premietanie edukatívneho DVD

Aktivity zamerané na zdravý životný štýl:

Európsky týždeň športu

Medzinárodný deň stromov - vyučovacie hodiny v prírode

Bežeský maratón v škole

Európsky týždeň boja proti drogám

Deň Zeme

Dopravná výchova relaizovaná na dopravnom ihrisku

Svetový deň vody

Triedime odpad

Turistické vychádzky za poznaním

Svetový deň bez tabaku

Zdravé zúbky

Deň zdravej výživy – ochutnávka jedál

Športový deň

Ovocie v školách

Terapie:

Hipoterapia

Canisterapia

Podporné pedagogické činnosti v koncepte Snoezelen

Rehabilitácia a relaxácia v školskom wellnes

Všetky aktivity realizujú pedagogickí zamestnanci školy v spolupráci so žiakmi a sociálnymi partnermi. Aktivity sú určené predovšetkým žiakom, ale aj rodičom a širokej verejnosti.

1.5 Medzinárodná spolupráca

Škola spolupracuje so školou rovnakého typu a zamerania v Poľsku v meste Wegrow. Cieľom tejto cezhraničnej spolupráce je:

- podieľať sa na spoločných projektoch, ktoré by zabezpečili efektívny transfer poznatkov a skúseností,
- prezentovať vlastnú školu, mesto, krajinu,
- spoznávať inú kultúru, históriu a životný štýl,
- nadväzovať kontakty v rámci kariérového rastu,
- otvorenosť k iným projektom.

1.6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Škola rozvíja všetky formy spolupráce so sociálnymi partnermi a verejnosťou. Zameriava sa predovšetkým na pravidelnú komunikáciu so žiakmi a ich rodičmi.

Spolupráca s rodičmi

Delegovaní rodičia sú členmi Rady školy. Všetci sú informovaní o priebehu vzdelávania žiakov na triednych schôdkach a na konzultáciách s vyučujúcimi. Rodičia sú informovaní o aktuálnom dianí na škole, o pripravovaných akciách. Cieľom školy je naďalej podporovať spoluprácu a komunikáciu s rodičmi. Sme maximálne otvorení všetkým pripomienkam zo strany rodičovskej verejnosti.

Iní partneri

Škola aktívne spolupracuje v rámci výchovno- vzdelávacieho procesu s DSS Kreativ Klasov, ÚPSVaR Zlaté Moravce, Mestskou knižnicou Zlaté Moravce, CPPP a P Zlaté Moravce, s OZ Chymere. Škola od októbra 2009 úspešne spolupracuje s Radou školy.

2 ORGANIZAČNÉ FORMY A METÓDY VYUČOVANIA

Obsah vzdelávania prebieha v jednotlivých ročníkoch na vyučovacích hodinách a je určený učebnými plánmi a učebnými osnovami vyučovacích predmetov.

Špeciálna základná škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce

Ak zdravotné znevýhodnenie neumožňuje vzdelávanie žiaka v triede podľa učebného plánu, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu (IVP), ktorý rešpektuje jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.

Vyučovanie začína o 8.00 hod. Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku. Výchovno-vzdelávacie proces sa riadi Zákonom o výchove a vzdelávaní (Školský zákon). Vzdelávanie je upravené Školským poriadkom. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Upravuje pravidlá správania sa žiakov na vyučovaní, ich práva a povinnosti. Školský poriadok je súčasťou Organizačného poriadku školy a Pracovného poriadku školy. Žiaci sa oboznamujú so Školským poriadkom každý rok na prvej triednickej hodine. Táto skutočnosť je zaznamenaná aj v triednych knihách.

V škole sa vyučuje podľa rozvrhu hodín schváleného riaditeľkou školy. Meniť schválený rozvrh hodín je neprípustné. Výnimky povoľuje riaditeľka školy alebo jej zástupkyňa. Rozvrh hodín je umiestnený v každej triede.

Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov sú výlety, vychádzky, exkurzie a mimoškolské akcie, ktoré predstavujú integrujúcu zložku vedomostí, zručností a postojov. Ich organizáciu, zabezpečenie a priebeh upravuje interná smernica. Činnosť záujmových útvarov prebieha po vyučovaní.

Vyučovacia hodina	Prestávka
1. 8:00 - 8:45	8:45 - 8:55
2. 8:55 - 9:40	9:40 - 9:55 Veľká prestávka
3. 9:55 - 10:40	10:40 - 10:50
4. 10:50 - 11:35	11:35 - 11:45
5. 11:45 - 12:30	12:30 - 13:00 Obedná prestávka
6. 13:00 - 13:40	

2.1 Metódy vyučovania

Metódy vyučovania sú spôsoby usporiadania a realizácie vyučovacej činnosti učiteľa na dosiahnutie vytýčených vyučovacích cieľov. Výber metód musí vyhovovať obsahu vyučovacej hodiny, druhu a stupňu znevýhodnenia žiaka, materiálno-technickému vybaveniu školy a žiaka, učiteľovi a samozrejme cieľu vzdelávania.

Vo výchovno-vyučovacom procese našej školy využívame metódy:

- podľa etáp vyučovacieho procesu,
- podľa spôsobov sprostredkovania informácií,
- inovatívne metódy vo vyučovaní.

a) Podľa etáp vyučovacieho procesu

- motivačné,
- expozičné,
- fixačné,
- diagnostické a klasifikačné.

Z motivačných metód využívame hlavne – motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačnú demonštráciu, motivačnú výzvu, pochvalu a povzbudenie.

Z expozičných metód využívame najčastejšie – slovné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, opis, rozhovor, dramatizáciu, demonštráciu činnosti, obrazov, pozorovanie, manipuláciu s predmetmi).

Z fixačných metód sa v našej škole najviac využíva opakovanie, upevňovanie a precvičovanie prebratého učiva.

Z diagnostických metód sa najčastejšie uplatňujú – pozorovanie žiaka, pozorovanie v určitých situáciách, rozbor žiackych prác, ústne skúšanie a praktické skúšanie.

b) Podľa spôsobov sprostredkovania informácií v rámci vyučovacieho procesu u žiakov s postihnutím využívame nasledovné metódy:

- metódu viacnásobného opakovania informácie,
- metódu nadmerného zvýraznenia informácie,
- metódu multisenzorického sprostredkovania,
- metódu optimálneho kódovania,
- metódu sprostredkovania náhradnými komunikačnými systémami,
- metódu modifikácie kurikula,
- metódu intenzívnej motivácie,
- metódu algoritmizácie kurikula,
- metódu zapojenia kompenzačných technických prostriedkov,
- metódu postupnej symbolizácie,
- metódu zapojenia náhradných kanálov,
- metódu pozitívnej psychickej tonizácie,
- metódu využívania inštrukčných médií,
- metódu aplikácie individuálnych vzdelávacích programov.

V závislosti od foriem sprostredkovania informácií využívame:

- metódy slovného sprostredkovania,
- metódy sprostredkovania pohybom (rúk, mimikou),
- metódy sprostredkovania inštrukčnými médiami,
- metódy sprostredkovania technickými prostriedkami,
- metódy kombinované.

c) Inovatívne metódy vo vyučovaní

Inovatívne metódy sú veľmi účinné pre rozvoj tvorivosti, komunikácie, tímovej práce. Sú prínosné pre získavanie vedomostí a účinné pri práci s informáciami. Uvádzame tie, ktoré najčastejšie využívame na vyučovaní a ktoré sa stretávajú s kladnou odozvou zo strany žiakov:

- situačné metódy, inscenačné metódy, rolové hry, dramatizácia,
- integrované tematické vyučovanie, učenie na stanovištiach,
- kooperatívne vyučovanie,
- didaktická hra, pexeso,
- projektové vyučovanie,
- Brainstorming,
- pojmové mapovanie,
- stratégia EUR,
- Cinquain,
- T- schéma,
- pomiešané vety,
- stratégia RISE.

2.2 Učebné pomôcky

Škola disponuje nasledovnými učebnými pomôckami a prístrojovým vybavením: 11PC v učebni informatiky s pripojením na Internet; 6 PC v spoločenskej miestnosti bez pripojenia na Internet; kopírovacie a rozmnožovacie stroje; 3 interaktívne tabule; 9 tabletov; projektor; výukové multimedialne programy; CD prehrávače, CD nosiče; televízor; program DysCom;

program Fono; učebnice; pracovné listy; pracovné zošity; odborná literatúra; doplnková pomocná literatúra; encyklopédie; učebné texty; karty na precvičovanie rôznych oblastí; demonštračné obrázky; logopedické zrkadlo; Orffove hudobné nástroje; akordeón; syntetizátor; školské obrazy, fotografie, mapy; prírodniny; modely (peňazí, ľudskej kostry, vnútorných orgánov); vzory výrobkov; kalkulačky; pieskový stôl; cvičné plastové dosky na preťahovanie a prevliekanie bužírky; šnurovačky, vyšivačky, skrutky, skladačky, stavebnice, puzzle, mozaiky; fitlopty; vonkajšia trampolína; stolnotenisový stôl; palice Nordic Walking; bicycle; kolobežky; kolieskové korčule; prírodná kladina; pomôcky na florbal; stepper; akupresúrny chodník; rehabilitačný bicykel; tri exteriérové fitness prvky; vybavenie školskej kuchynky (sporák, rúra, chladnička, umývačka riadu, kuchynský robot, mixér, hrnce, váha, ďalší inventár kuchyne); žehlička; žehliaca doska; práčka; pomôcky na prácu s hlinou (vykrajovačky, formičky, valčeky, hrnčiarsky kruh, keramická pec); tkáčske stavy; ručné rámy na tkanie; materiál a pomôcky na pletenie košíkov; šijací stroj; nástroje na obrábanie dreva; pracovný stôl – ponk, zverák, akuskrutkovač.

3 PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa obsahu vzdelávania a uvedené sú v učebných osnovách jednotlivých predmetov. Sú to:

- Multikultúrna výchova
- Mediálna výchova
- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Environmentálna výchova
- Dopravná výchova
- Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- Ochrana života a zdravia
- Regionálna výchova a ľudová kultúra
- Multikultúrna výchova

• **Multikultúrna výchova** je prirodzene zaradená do obsahu vzdelávania, pretože v našej škole väčšina žiakov pochádza z MRK a vytváranie multikultúrneho prostredia je prioritou úspešného vedenia edukácie na našej škole. Je reálny predpoklad, že v súvislosti s globalizáciou sveta a migráciou veľkých skupín obyvateľstva sa žiaci v živote dostanú do kontaktu s príslušníkmi iných národov a bude potrebné, aby boli na túto rozdielnosť pripravení. Preto je

naším cieľom výchovné pôsobenie zamerané na spoznávanie, emocionálne pochopenie, akceptáciu a toleranciu iných kultúr. Naučiť žiakov pokojnej spolupráci s príslušníkmi rôznych kultúrako prirodzených a rovnocenných partnerov, berúc do úvahy ich historické a sociálne odlišnosti a rôzne spôsoby sebaujadrovania. Predpokladaným výstupom je schopnosť žiaka poznať a akceptovať príslušníkov iných kultúr, ich zvyky, dokázať s nimi spolupracovať.

Multikultúrna výchova sa dotýka aj medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou. V tomto smere je cieľom školy dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom - pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia. Multikultúrna výchova je začlenená do predmetov vlastiveda, biológia, geografia, dejepis, občianska náuka, výtvarná výchova, hudobná výchova, náboženská výchova, vecné učenie, slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk.

• Mediálna výchova

Žiaci školského veku sú vystavení vplyvom rôznach médií –tlačených ale najmä elektronických. Vo vysokej miere na nich dennodenne vplýva televízia a Internet. Nie každý žiak dokáže ich obsah selektovať, preto sa čoraz viac do popredia dostáva potreba rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo znamená, že učiteľ by mal viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, primerane veku sa v ňom orientovali. Cieľom mediálnej výchovy je formovať schopnosť detí primerane veku posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať. Prierezová téma sa uplatňuje hlavne v predmetoch matematika, informatika, vecné učenie, vlastiveda, náboženská výchova, geografia, dejepis, občianska náuka, slovenský jazyk a literatúra, výtvarná výchova, hudobná výchova, pracovné vyučovanie, telesná a športová výchova, pracovné vyučovanie.

• Osobnostný a sociálny rozvoj

Osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí. Chceme, aby žiak spoznával sám seba, svoje dobré, ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebauvedovanie. V tejto súvislosti je potrebné aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných. Snažíme sa v práci so žiakmi uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivitu, užívanie návykových látok). Viedieme žiakov k získavaniu a udržiavaniu si osobnostnej integrity, pestovaniu kvalitných medziľudských vzťahov, rozvíjaniu sociálnych spôsobilostí potrebných pre osobný a sociálny život a spoluprácu. V tejto prierezovej téme sa uplatňuje vzdelávanie k ľudským právam, ale aj rodinná výchova. Téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Najviac priestoru má v predmete náboženská výchova, vlastiveda, biológia, občianska náuka, slovenský jazyk

a literatúra, vlastiveda. Témy realizujeme prakticky, prostredníctvom modelových situácií, diskusií, rolových hier a iných metód.

• **Environmentálna výchova**

Environmentálna výchova sa prelína všetkými predmetmi. Začlenili sme ju hlavne do predmetov vecné učenie, vlastiveda, biológia, geografia, občianska náuka, pracovné vyučovanie, telesná a športová výchova, výtvarná výchova. Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť dokázať vnímať vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, ale aj uvedomovať si dôležitosť vnímania životného prostredia a jeho ohrozenia na celom svete. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné pre nich – chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, ale aj k zvieratám v prírode, šetriť energiami, správne nakladať s domovým odpadom.

• **Dopravná výchova**

Učivo dopravnej výchovy je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov špeciálnych základných škôl. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke je v škole postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov.

Ciele výchovy bezpečnosti v cestnej premávke:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
 - sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
 - uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec), spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
 - schopnosť zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
 - schopnosť zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
 - pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla, uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.
- Témy dopravnej výchovy sa rozvíjajú v predmetoch vecné učenie, vlastiveda, telesná a športová výchova, výtvarná výchova, slovenský jazyk a literatúra, pracovné vyučovanie.

• **Výchova k manželstvu a rodičovstvu**

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov je príprava na zodpovedné partnerské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii témy je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou

je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva;
- osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Témy výchovy k manželstvu a rodičovstvu sú začlenené do predmetov vecné učenie, vlastiveda, občianska náuka, biológia, náboženská výchova, slovenský jazyk a literatúra, pracovné vyučovanie.

• **Ochrana života a zdravia**

Prierezová téma sa realizuje v rámci vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, vlastiveda, vecné učenie, biológia, občianska náuka, pracovné vyučovanie, slovenský jazyk a literatúra. Zámerom je nasmerovať žiakov k ochrane svojho zdravia a života a tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Ochrana života a zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídaných situáciách. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpozna nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel poskytnúť predlekársku prvú pomoc;
- mal možnosť cieľavedome rozvíjať svoju telesnú zdatnosť a odolnosť organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách;
- orientoval sa pri pohybe a pobyte v prírode.

• **Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra**

Prierezová téma sa hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky. Regionálna výchova zahŕňa najmä predmety výtvarná výchova, hudobná výchova, literárna výchova, pracovné vyučovanie, dejepis, biológia, vlastiveda, geografia, ale aj záujmové krúžky (spevy a tance). Edukačná činnosť je zameraná na to, aby žiaci v rámci regionálnej výchovy poznali históriu a kultúru vlastnej obce – na funkčné využívanie historických regionálnych ukážok: môj rodný kraj – kraj, kde žijem; škola a jej okolie; obec, v ktorej žijem; čo sa mi v našom kraji najviac páči; čím sa pýši naša obec (príbehy o rodákoch, pamätné miesta, sochy a i.), história, (osídlenie), povesti, piesne, šport a kultúra, osobnosti, ale aj súčasnosť vo všetkých smeroch; flóra a fauna – význam ochrany prírody, lesa, vody, živočíchov – objavujeme Slovensko – objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavostí Slovenska; povestami opradené pohoria – cestujeme po Slovensku – oboznámenie sa s časťami Slovenska formou výletu; povesti; zvyky a tradície;

Ľudia v mojom okolí (aj úcta k starším obyvateľom); našich predkovia - vychádzať z rodinného prostredia t.j. téma – rodina – rodostrom, tradičné jedlá; stretnutia s pamätníkmi (starými rodičmi, známymi) na besedách; rozhovory so žiakmi o minulosti ich regiónu a pod.; vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach Slovenska.

4 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zameriame na tri oblasti:

- hodnotenie žiakov,
- hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov,
- hodnotenie školy.

4.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Hodnotenie žiakov je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu . Hodnotenie žiakov je systematickou činnosťou, ktorú učiteľ v škole vykonáva priebežne počas vyučovania aj mimo neho počas celého školského roka. Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorá má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu. Učiteľ vykonáva pedagogickú diagnostiku a hodnotenie systematicky, v primeranom čase a s použitím rôznych diagnostických postupov a metód. Hodnotenie je založené na taktnom prístupe učiteľa k žiakovi, v snahe pomôcť, ale aj na zodpovedajúcom stupni náročnosti, dôslednosti, láskavosti, atď. Hodnotenie je prostriedkom zhromažďovania informácií o celkovej vedomostnej úrovni a o osobnostných vlastnostiach žiaka. Hodnotenie je zároveň výsledkom, ktorý spätne informuje o náročnosti a primeranosti požiadaviek kladených na žiaka. Výsledky hodnotenia aj pre samotného učiteľa znamenajú prehodnotenie vhodnosti podmienok a používaných metód.

K základným kritériám hodnotenia patrí:

- validita – istota, že sa hodnotí to, čo sa hodnotiť má,
- použitie viacerých prostriedkov, metód hodnotenia úspešnosti žiaka,
- hodnotenie motivácie, usilovnosti, angažovanosti žiaka,
- opakované pozorovanie, hodnotenie, diagnostikovanie,
- použitie výstižných a pravdivých hodnotiacich výrokov,
- reliabilita – stálosť alebo dynamika hodnotenia v čase.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, aké sú jeho pokroky, kde má rezervy a nedostatky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami tak, aby ich žiak mohol využiť v bežnom živote. Učitelia musia dbať na to, aby prostredníctvom hodnotenia nedochádzalo k trvalému rozdeľovaniu žiakov na úspešných a neúspešných, schopných a neschopných, ani ich porovnávať s ostatnými spolužiakmi najlepšími, najšikovnejšími v triede.

Používané metódy a formy hodnotenia výsledkov práce žiaka musia byť v súlade s filozofiou ŠkVP založenej na partnerskom vzťahu k žiakom a sústavnom vytváraní bezpečného prostredia. Každému hodnoteniu musí predchádzať jasné a zrozumiteľné oboznámenie žiaka s cieľmi vzdelávania a k nemu prislúchajúcimi kritériami hodnotenia. Pravidlá hodnotenia oboznamujú žiakov so špecifickými hodnotami a očakávanými výsledkami, ktoré zodpovedajú príslušnému hodnoteniu.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov je nutné vychádzať z Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím-primárne vzdelávanie (platného od 01.09.2015).

O spôsobe hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov rozhoduje riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade v danom školskom roku. Celkové hodnotenie žiakov s mentálnym postihnutím vo všetkých ročníkoch špeciálnej základnej školy sa na konci prvého a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje slovami „prospel“ alebo „neprospel“.

Okrem sumatívnych výsledkov sa sústreďujeme na rozpracovanie formatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia:

- hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka,
- pri hodnotení učebných výsledkov žiakov sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon,
- budeme odlišovať hodnotenie spôsobilosti od hodnotenia správania.

Spôsob hodnotenie a klasifikácie:

Žiaci variantu A sú hodnotení klasifikáciou.

Žiaci variantu B sú hodnotení slovne.

Žiaci variantu C sú hodnotení slovne.

Žiaci s AU alebo ďalšími PVPs MP sú hodnotení slovne.

Žiak má právo

- a) vedieť, čo sa bude hodnotiť a akým spôsobom,
- b) dozvedieť sa výsledok každého hodnotenia,
- c) na objektívne hodnotenie.

Hodnotenie prospechu žiaka variantu A

Žiaci prípravného ročníka sú hodnotení slovné.

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chváľitebný
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

Žiak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov a pojmov určených obsahom vzdelávania, a vo vzťahu medzi nimi nepodstatné medzery. Pri vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností prejavuje niekedy drobné nepresnosti, chyby vie s učiteľovou pomocou korigovať. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh niekedy s menšími chybami. Uplatňuje poznatky a hodnotí javy a zákonitosti podľa podnetov učiteľa. Jeho myslenie je v celku správne, ale pomalšie. Ústny a písomný prejav je pomerne správny a výstižný, grafický prejav je úhladný a estetický. Kvalita výsledkov jeho činnosti je občas narušená nedostatkami. Žiak je schopný pracovať po predchádzajúcom návode učiteľa.

Stupeň 2 (chváľitebný)

Žiak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov, pojmov určených obsahom vzdelávania, a vo vzťahoch medzi nimi ojedinelé podstatnejšie medzery. Pri vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností prejavuje nepresnosti, ktoré dokáže s pomocou učiteľa korigovať. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh s menšími chybami. Pri využívaní poznatkov na výklad a hodnotenie javov je menej samostatný a potrebuje vedenie učiteľa. Jeho myslenie vykazuje drobné nepresnosti.

Ústny a písomný prejav má zvyčajne nedostatky v správnosti a presnosti, grafický prejav je menej estetický. Kvalita výsledkov jeho činnosti je narušená nedostatkami. Žiak je po predchádzajúcom návode učiteľa schopný s menšími ťažkosťami samostatne pracovať.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov, pojmov určených obsahom vzdelávania, a vo vzťahoch medzi nimi závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností prejavuje často nepresnosti. Na výklad a hodnotenie javov dokáže svoje vedomosti uplatniť obmedzene a len s pomocou učiteľa. Niekedy prejavuje aj väčšie nedostatky v myslení. Ústny aj písomný prejav žiaka je slabý, grafický prejav je často menej estetický. Kvalita výsledkov jeho činnosti je narušená značnými nedostatkami. Žiak je schopný samostatne pracovať pod občasným dohľadom učiteľa.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov, pojmov určených v obsahu vzdelávania, a vo vzťahoch medzi nimi mnoho závažných nedostatkov. Pri vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností prejavuje mnoho značných nepresností. Na výklad a hodnotenie javov dokáže svoje vedomosti uplatniť veľmi obmedzene a len za stálej pomoci učiteľa. Má často väčšie nedostatky v myslení. Ústny aj písomný prejav žiaka je veľmi slabý, grafický prejav nie je estetický. Kvalita výsledkov jeho činnosti je narušená veľkými nedostatkami. Žiak je schopný pracovať iba pod trvalým dohľadom učiteľa.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si učivo určené v obsahu vzdelávania neosvojil. Trvalo má veľmi podstatné nedostatky vo vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností. Medzerovité a nepresné osvojenie vedomostí a zručností žiaka nestačí na riešenie teoretických a praktických úloh. Pri výklade a hodnotení javov nedokáže uplatniť svoje vedomosti ani za pomoci učiteľa. Trvalo má výrazné nedostatky v myslení. Jeho ústny a písomný prejav je celkom nevyhovujúci. Aj grafický prejav je na veľmi nízkej úrovni. Žiak nie je schopný uspokojivo pracovať ani pod trvalým dohľadom učiteľa.

Hodnotenie prospechu žiakov variantu B

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa pre prípravný, prvý až desiaty ročník vo variante B hodnotí *slovne stupňami*:

dosiahol veľmi dobré výsledky,

dosiahol dobré výsledky,

dosiahol uspokojivé výsledky,

dosiahol neuspokojivé výsledky.

Stupeň „dosiahol veľmi dobré výsledky“

Žiak je prevažne aktívny a samostatný. Ovláda poznatky, pojmy a niektoré zákonitosti určené obsahom vzdelávania. Využíva a rozvíja svoje osobné predpoklady v individuálnych a kolektívnych prejavoch. Jeho ústny a písomný prejav je prevažne správny a výstižný. Grafický prejav je estetický. Žiak aplikuje osvojené vedomosti, zručnosti a návyky v nových úlohách. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je veľmi dobrá.

Stupeň „dosiahol dobré výsledky“

Žiak je menej aktívny, snaží sa byť samostatný, prevažne ovláda poznatky a pojmy určené obsahom vzdelávania. Iba čiastočne využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave. Jeho ústny aj písomný prejav je menej presný, menej výstižný. Grafický prejav je estetický, bez väčších nepresností. Vedomosti a zručnosti aplikuje s čiastočnou pomocou učiteľa. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je dobrá.

Stupeň „dosiahol uspokojivé výsledky“

Žiak je prevažne pasívny. Poznatky a pojmy určené obsahom vzdelávania ovláda iba čiastočne. Grafický prejav je málo estetický. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti a výstižnosti nedostatky. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, potrebuje usmernenie svojej práce a pomoc učiteľa. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je uspokojivá.

Stupeň „dosiahol neuspokojivé výsledky“

Žiak je v činnosti pasívny a nesamostatný. Neosvojil si poznatky a pojmy určené obsahom vzdelávania, nedokáže ich využívať. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti a výstižnosti podstatné nedostatky, grafický prejav je na nízkej úrovni. Úlohy rieši s častými a závažnými chybami. Žiak nedokáže uspokojivo pracovať, svoje minimálne vedomosti a zručnosti aplikuje len pomocou učiteľa. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je neuspokojivá.

Hodnotenie prospechu žiakov variantu C

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre prípravný, prvý až desiaty ročník vo variante C môže hodnotiť *slovne stupňami*:

dosiahol veľmi dobré výsledky,

dosiahol dobré výsledky,

dosiahol uspokojivé výsledky,

dosiahol neuspokojivé výsledky.

Stupeň „dosiahol veľmi dobré výsledky“

Žiak je prevažne aktívny, čiastočne samostatný. Ovláda poznatky a pojmy určené obsahom vzdelávania. Využíva a čiastočne rozvíja svoje osobné predpoklady v individuálnych a kolektívnych prejavoch. Jeho ústny, písomný a grafický prejav je adekvátny stupňu postihnutia. Žiak aplikuje osvojené poznatky v nových úlohách s čiastočnou pomocou učiteľa. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je veľmi dobrá.

Stupeň „dosiahol dobré výsledky“

Žiak je menej aktívny, snaží sa byť samostatný, prevažne ovláda poznatky a pojmy určené obsahom vzdelávania. Iba čiastočne využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave. Jeho ústny, písomný a grafický prejav dosahuje dobré výsledky vzhľadom na stupeň postihnutia. Získané poznatky a zručnosti aplikuje v úlohách s pomocou učiteľa. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je dobrá.

Stupeň „dosiahol uspokojivé výsledky“

Žiak je prevažne pasívny. Poznatky a pojmy určené obsahom vzdelávania ovláda iba čiastočne. Jeho ústny, písomný a grafický prejav vykazuje uspokojivé výsledky vzhľadom na stupeň postihnutia. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, potrebuje usmernenie svojej práce a pomoc učiteľa. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je uspokojivá.

Stupeň „dosiahol neuspokojivé výsledky“

Žiak je v činnosti pasívny a nesamostatný. Neosvojil si poznatky a pojmy požadované obsahom vzdelávania. Svoje minimálne vedomosti a zručnosti aplikuje len pomocou učiteľa.

Jeho ústny, písomný a grafický prejav je neuspokojivý aj s prihliadnutím na stupeň postihnutia. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je neuspokojivá.

Postup do vyššieho ročníka

Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý prospel.

Bez absolvovania predchádzajúceho ročníka, alebo jeho časti môže žiak postúpiť do vyššieho ročníka ak ovláda učivo ročníka, ktorý neabsolvoval a dosiahol vek zodpovedajúci tomuto ročníku. Po komisionálnom preskúšaní žiaka prerokujú jeho postup učitelia jednotlivých predmetov na pedagogickej rade. Návrh schvaľuje riaditeľ školy.

Žiak, ktorý na konci druhého polroka dosiahol neuspokojivé výsledky z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník počas plnenia povinnej školskej dochádzky.

Opakovanie ročníka

Žiak, ktorý bol na konci druhého polroka hodnotený stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník počas plnenia povinnej školskej dochádzky. Pri hodnotení slovným komentárom žiak neprospeš, ak nezvládol očakávaný výstup v povinných vyučovacích predmetoch príslušného vzdelávacieho programu.

Ročník opakuje aj žiak, ktorého nebolo možné hodnotiť ani v náhradnom termíne zo závažných objektívnych dôvodov, najmä zdravotných.

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Spôsob ukončenia štúdia:

- Úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. žiak získa primárne vzdelanie.
- Ukončenie povinnej školskej dochádzky dovŕšením 16 rokov veku v danom školskom roku alebo absolvovaním posledného ročníka ŠZŠ.

Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou. Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne:

- „Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania“.
- Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzky nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku“.

Podmienky prerušenia, zanechania štúdia a prestupu na inú školu

Prestup žiaka na inú školu, prerušenie štúdia a zanechanie štúdia je možné na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka.

Výchovné opatrenia

Výchovnými opatreniami vo výchovno-vzdelávacom procese sú pochvaly alebo iné ocenenia a pokarhania. Pochvalu alebo iné ocenenie udeľuje žiakom triedny učiteľ a riaditeľka školy. Udeľuje sa spravidla na zhromaždení triedy alebo celej školy.

Pochvala môže byť udelená:

Triednym učiteľom za:

- prospech,
- vzornú dochádzku,
- vzorné plnenie povinností,
- vzornú reprezentáciu školy,
- upevňovanie medziľudských vzťahov,

Riaditeľkou školy za:

- výborný prospech,
- vyznamenanie po všetky klasifikačné obdobia počas štúdia v škole,
- vzornú reprezentáciu školy – úspešné umiestnenie v regionálnych a vyšších súťažných kolách.

Porušenie školského poriadku

Jednotlivé porušenia školského poriadku sú rozdelené do štyroch kategórií podľa závažnosti. Samostatnú kategóriu tvorí neospravedlnená neúčast' na vyučovaní.

Menej závažné porušenie

- a) zabúdanie pomôcok na vyučovanie, žiackej knižky,
- b) nevhodná úprava zovňajšku - nie sú dovolené výstredné strihy a farby vlasov, piercing (okrem náušnic),
- c) chýbajúce – nevhodné prezúvky,
- d) používanie mobilného telefónu počas vyučovania,
- e) neplnenie si povinností týždenníka,

Závažné porušenie

- a) ohováranie, vysmievanie sa zo spolužiakov, vyvolávanie konfliktov medzi spolužiakmi,
- b) správanie narúšajúce vyučovanie,
- c) bezdôvodné opustenie školy,
- d) vulgárne vyjadrovanie sa v areáli školy,
- e) drobné poškodenie školského majetku – nie opakované,
- f) opakovanie priestupku v krátkom čase po upozornení,
- g) nevhodné správanie sa v areáli školy a na verejnosti

Veľmi závažné porušenie

- a) klamstvo, podvod,
- c) správanie narúšajúce vyučovanie do takej miery, že muselo byť použité ochranné opatrenie,
- d) sexuálne obťažovanie,
- e) nerešpektovanie pokynov vyučujúceho, službukonajúceho učiteľa,
- f) používanie mobilného telefónu aj po upozornení,
- g) neprimerané riešenie konfliktov so spolužiakmi (nadávky, roztržky)

Hrubé porušenie

- a) hrubé, vulgárne a arogantné správanie k učiteľom, zamestnancom školy a spolužiakom,
- b) útok na učiteľa,
- c) šikanovanie spolužiakov vrátane kyberšikany
- d) fyzické ublíženie sebe alebo spolužiakom,
- e) vydieranie,
- f) krádež,
- g) fajčenie, užívanie alkoholu, drog v škole i mimo nej,
- h) úmyselné ničenie školského majetku,
- i) zneužitie osobných údajov zamestnancov školy a žiakov na internete a v iných médiách,
- j) spáchanie priestupku alebo trestného činu (aj mimo školy – vyžaduje právoplatné rozhodnutie).

Výchovné opatrenia:

- **Napomenutie triednym učiteľom** - za menej závažné porušenie školského poriadku
- **Pokarhanie triednym učiteľom** – za závažné porušenie školského poriadku, za 1 až 6 neospravedlnených vyučovacích hodín,
- **Pokarhanie riaditeľkou školy** – za opakované závažné porušenie školského poriadku, za 7 až 14 neospravedlnených vyučovacích hodín,
- **Znížená známka zo správania na stupeň 2** – za veľmi závažné porušenie školského poriadku, za 15 až 30 neospravedlnených vyučovacích hodín,
- **Znížená známka zo správania na stupeň 3** – za hrubé porušenie školského poriadku, za 31 až 45 neospravedlnených vyučovacích hodín,
- **Znížená známka zo správania na stupeň 4** – za opakované hrubé porušovanie školského poriadku, za 46 a viac neospravedlnených vyučovacích hodín.

Uloženíu výchovného opatrenia na posilnenie disciplíny predchádza objektívne prešetrenie porušenia školského poriadku, predvolanie zákonného zástupcu a pohovor, z ktorého sa vyhotoví záznam.

Klasifikácia správania

Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – menej uspokojivé,
- 4 – neuspokojivé.

Stupeň 1 (veľmi dobré)

Žiak dodržiava pravidlá správania a školský poriadok a len ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žiak porušuje jednotlivé pravidlá správania a školského poriadku, je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupeň 3 (menej uspokojivé)

Žiak závažne porušuje pravidlá správania a školský poriadok alebo sa dopúšťa ďalších previnení.

Stupeň 4 (neuspokojivé)

Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne narušá korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy.

4.2 Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Naša škola využíva štandardné spôsoby hodnotenia: formatívne a sumatívne. Formatívne hodnotenie použijeme na zvýšenie kvality výchovy a vzdelávania. Sumatívne hodnotenie použijeme na rozhodovanie. Vnútrotný systém kontroly sa zameriava na celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti v škole, na tvorbu školských vzdelávacích programov, na zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou a ostatným materiálo-

technickým vybavením, na hodnotenie žiakov počas vyučovacej hodiny s uplatnením sebahodnotenia žiaka, na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich, na uplatňovanie didaktických zásad, na mimoškolskú činnosť učiteľov, ale aj na kontrolnú činnosť výchovnej poradkyne, činnosť hospodárky a ekonómky, činnosť upratovačky a školníčky. Na hodnotenie pedagogických zamestnancov školy použijeme tieto metódy:

- pozorovanie (hospitácie), rozhovor, výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, výsledky činností žiakov, portfolio... a pod.),
- hodnotenie využitia a uplatnenia poznatkov a zručností nadobudnutých kontinuálnym vzdelávaním,
- hodnotenie pedagogických zamestnancov manažmentom školy,
- vzájomné hodnotenie učiteľov vzájomné hodnotenie s cieľom skvalitňovať svoju prácu (vzájomné hospitácie a otvorené hodiny),
- individuálne pohovory,
- časová náročnosť pri organizovaní podujatí individuálneho aj hromadného charakteru, nácvik kultúrnych programov, organizovanie výstav, exkurzií a pod.,
- interné vzdelávanie pedagógov, účasť na kontinuálnom vzdelávaní,
- úspechy na súťažiach a reprezentovanie školy, organizovanie mimoškolskej činnosti a pod.,
- tvorba učebných pomôcok, aplikovanie moderných vyučovacích metód, využívanie IKT,
- vzájomná spolupráca, ochota si poradiť a vzájomne pomôcť, organizovanie a zapojenie sa do kolektívnych činností,
- vytváranie bezstresového prostredia a dobrej pracovnej atmosféry pre žiakov a pre seba, osobná zainteresovanosť na pružnom chode školy nad rámec priamej činnosti so žiakmi,
- aktívne reagovanie na výzvy MŠVVaŠ SR, zriaďovateľa, MPC a iných partnerov, rozvíjanie spolupráce s inými školami, sponsoring,
- úroveň a schopnosť komunikácie – s rodičmi, nadriadenými zamestnancami, vzájomne.

Hodnotenie zamestnancov sa realizuje morálnym ohodnotením, formou priznania osobného príplatku, vyplatením mimoriadnych finančných odmien za vykonanú prácu nad rozsah pracovných povinností zamestnanca.

4.3 Hodnotenie školy

Autoevaluácia školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na nich kladené. Zároveň sú prístupné verejnosti informácie ako škola dosahuje ciele stanovené v koncepčnom zámere rozvoja školy a požiadavky kladené na žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Autoevaluácia školy je zameraná na nasledovné kľúčové oblasti:

- plnenie cieľov stanovených v koncepčnom zámere školy a v školskom vzdelávacom programe vypracovanom na základe štátneho vzdelávacieho programu, ich reálnosť a stupeň dôležitosti,
- oblasti, v ktorých škola dosahuje pozitívne výsledky (silné stránky školy) a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky (slabé stránky školy), návrhy a opatrenia na ich elimináciu.

Pravidelne monitorujeme podmienky na vzdelanie, spokojnosť s vedením školy a učiteľmi, klímu školy, riadenie školy, úroveň celkových výsledkov práce školy. Najdôležitejšou monitorovanou oblasťou je vyučovací proces, využívané metódy a formy, úroveň podpory a spôsob vzdelávania žiakov, včítane žiakov s IVVP a žiakov zo SZP.

Nástrojom na zisťovanie úrovne kvality školy sú dotazníky pre žiakov a rodičov, dotazníky pre zamestnancov školy, analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, spätná väzba zo strany rodičov, žiakov, verejnosti a zriaďovateľa, vnímanie školy okolím, rozbor dokumentácie školy, posudky, hodnotenia, inšpekčné správy, hospitačná a kontrolná činnosť, pozorovanie.

Na základe týchto zistení sme zostavili SWOT - analýzu ako východiskový stav pre zvyšovanie kvality školy. Smerodajným kritériom je spokojnosť žiakov, rodičov a zamestnancov. Podstata SWOT analýzy je v klasifikácii a vyhodnotení jednotlivých faktorov ovplyvňujúcich kvalitu školy. SWOT analýza vychádza z predpokladu, že škola dosiahne úspech maximalizáciou predností a možností a minimalizáciou nedostatkov a ohrození.

4.4 SWOT analýza školy

<u>Silné stránky</u>	<u>Slabé stránky</u>
Kvalifikovaný pedagogický zbor	Administratívne vedenie pedagogickej dokumentácie
Dobrá imidž školy, duch školy	Chýba telocvičňa, využívame priestory v neďalekej strednej škole
ŠkVP vypracovaný podľa reálnych možností školy a potrieb žiakov s implementáciou projektových aktivít	Chýba školská jedáleň, na stravovanie využívame jedáleň v neďalekej strednej škole
Priateľská a akceptujúca atmosféra	Malé triedy, väčšina bez umývadiel
Plnenie výnosu MPSVaR o žiakoch v hmotnej núdzi	Obmedzené priestory, školský klub prebieha v priestoroch tried
Vybavenie školy modernými učebnými	

<p>pomôckami, odbornou literatúrou a IKT</p> <p>Bezbariérovosť budovy</p> <p>Organizácia výtvarnej súťaže na úrovni kraja</p> <p>Zaangažovanosť pedagogických pracovníkov do života školy</p> <p>Dobré vzťahy v rámci pedagogického zboru, zodpovednosť a spoľahlivosť</p> <p>Dobrá klíma pre pedagogických zamestnancov a žiakov</p> <p>Rešpektovanie individuálnych potrieb jednotlivých žiakov vyplývajúcich zo stanovenej diagnózy</p> <p>Vysoká kreativita, flexibilita, ochota niektorých pedagogických zamestnancov pracovať nad rámec bežných povinností</p> <p>Využívanie prvkov bazálnej stimulácie</p> <p>Podporné pedagogické metódy v rámci konceptu Snoezelen a relaxačná miestnosť</p> <p>Školský klub detí</p> <p>Mimoškolské aktivity</p> <p>Zapájanie do medzinárodných projektov</p>	<p>Nedostatok priestoru pre pohyb detí</p> <p>Chýba vlastný športový areál</p> <p>Elokované triedy</p> <p>Nedostatok učebníc, pracovných listov a metodického materiálu</p> <p>Nezáujem väčšiny rodičov o výchovno-vyučovacie výsledky a spoluprácu so školu</p> <p>Zlá dochádzka žiakov do školy, záškoláctvo</p> <p>Nezáujem žiakov z MRK o ďalšiu profesijnú prípravu</p>
<p><u>Príležitosti</u></p>	<p><u>Riziká</u></p>
<p>Reagovanie ne existujúce výzvy, realizácia projektov</p> <p>Možnosť získania zručností v tradičných remeslách (tkanie, výroba keramiky, košíkovanie)</p> <p>Kontinuálne vzdelávanie</p> <p>Pozitívna propagácia a reprezentácia školy na verejnosti</p> <p>Organizovanými zbermi, trhmi získavať</p>	<p>Vysoký počet žiakov zo SZP</p> <p>Inkluzívne vzdelávanie v ZŠ</p> <p>Rušenie špeciálnych škôl</p> <p>Nárast populizmu, xenofóbie v politickom a občianskom spektre</p> <p>Zvyšovanie cien energií, tovarov, prevádzky školy</p> <p>Vyhorenie a starnutie pedagogického zboru</p>

podporu a mimorozpočtové prostriedky	Neprimerané zvyšovanie administratívnej záťaže škôl
Spolupráca s rodičmi	Nedostatok financií na odmeňovanie pedagógov
Obedy pre všetkých žiakov plniacich PŠD zdarma	Obmedzené možnosti uplatnenia občanov so ZP
Zriadenie denného stacionára pre klientov s mentálnym postihnutím	Nezáujem žiakov o vzdelávanie
Rozvoj digitálnych technológií	

5 POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV ŠKOLY

Prvoradou úlohou je udržať 100% kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov, podľa potreby podporovať účasť nekvalifikovaných zamestnancov na vzdelávaní na doplnenie kvalifikačných predpokladov. Vedenie školy každoročne v pláne kontinuálneho vzdelávania zadefinuje hlavné ciele a zameranie školy v oblasti celoživotného vzdelávania, ktoré determinujú výber vzdelávacích programov z ponuky vzdelávacích inštitúcií.

V rozvoji kľúčových a profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov podporujeme hlavne nasledovné zamerania:

- Rozvoj odborných kompetencií v oblasti starostlivosti o žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, žiakov s viacnásobným postihnutím – Bazálna stimulácia; Úvod do štruktúrovaných hodín Snoezelen terapie; Úvod do práce v multizmyslovom prostredí; Metodika ABA terapie; PECS metóda;
- Vzhľadom na dobré materiálno-technické vybavenie školy v oblasti IKT podporujeme vzdelávanie na zdokonaľovanie, prehĺbovanie a inovovanie informačných kompetencií pedagógov na rôznych používateľských úrovniach, s cieľom inovovať vyučovací proces s podporou informačných a komunikačných technológií v rôznych predmetoch a rozvíjať IKT kompetencie u žiakov - Interaktívna tabuľa a multimédiá vo vzdelávaní; Rozvíjanie digitálnych kompetencií pedagogických zamestnancov;
- Rozvoj odborných kompetencií v oblasti rozvoja remeselných zručností - Základy hrnčiarstva a keramickej tvorby; Tkanie na tkáčskom stave; Pletenie z pedigu, papierové pletenie;
- Rozvoj osobnostných kompetencií učiteľov, zlepšovanie spolupráce medzi učiteľom-žiakom-zákonným zástupcom - Preventívne stratégie pri zvládaní stresu a vyhorenia v pedagogickom povolání; Asertívne zvládanie náročných komunikačných situácií v práci učiteľa; Zvládanie konfliktov v škole, ich predchádzanie a optimálne riešenie; Riešenie

konfliktov medzi žiakmi, práca s triednym kolektívom; Spolupráca rodiny z marginalizovaných rómskych komunít a školy v edukačnom procese;

- Na rozvoj funkčnej gramotnosti žiakov - Čitateľská gramotnosť a žiaci so ŠVVP; Podpora čitateľskej gramotnosti žiakov v ZŠ; Finančná gramotnosť v primárnom vzdelávaní.

Vedenie školy spolu s vedúcimi MZ sleduje ako škole prospela účasť pedagogických zamestnancov na kontinuálnom vzdelávaní, aké pozitívne zmeny nastali v kvalite výchovno-vzdelávacieho procesu a či došlo medzi pedagógmi k prenosu získaných poznatkov.

5.1 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

Vedenie školy každoročne aktualizuje a dopĺňa plán kontinuálneho vzdelávania pedagogických zamestnancov podľa osobných preferencií pedagógov a potrieb školy. Manažment školy považuje za prioritnú úlohu zabezpečiť:

- Uvádžanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe – adaptačné vzdelávanie, ktoré umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon činnosti samostatného pedagogického zamestnanca.
- Aktualizačné vzdelávanie poskytujúce aktuálne poznatky a zručnosti potrebné na udržanie si profesijných kompetencií na štandardný výkon pedagogickej činnosti.
- Inovačné vzdelávanie na zdokonalenie profesijných kompetencií potrebných na štandardný výkon pedagogickej činnosti.
- Špecializačné vzdelávanie na získanie profesijných kompetencií potrebných na výkon špecializovaných činností (napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, vedúci MZ, uvádzajúci pedagogický zamestnanec, knihovník, koordinátori atď.)
- Prípravu a podporu pedagogických zamestnancov na získanie prvej alebo druhej atestácie.
- Zhromažďovanie a rozširovanie skúseností z pedagogickej a riadiacej praxe - funkčné inovačné vzdelávanie na výkon riadiacich funkcií vedúcich pedagogických zamestnancov.
- Prípravu pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu.
- Prípravu pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií hlavne jazykových spôsobilostí, schopností efektívne pracovať s IKT, v zavádzaní a využívaní produktívnych metód a foriem práce, zvyšovanie právneho vedomia, manažérskych a marketingových schopností, rozvoj tvorivosti, rozvoj multikultúrnych kompetencií.
- Motivovanie pedagogických zamestnancov pre sebvzdelávanie zamerané nielen na udržiavanie, zdokonaľovanie a dopĺňanie požadovaných kompetencií, ale aj na ich rozširovanie a získavanie nových kvalifikácií podľa potrieb školy.

Špeciálna základná škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce

- Zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu, zvládanie stresu, predchádzanie vyhoreniu a pod.
- Sprostredkovanie najnovších poznatkov (inovácií) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru, sledovanie odbornej tlače.
- Prípravu pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP, tvorba pedagogickej dokumentácie atď.

6 VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

6.1 Ciele výchovy a vzdelávania

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania je v podmienkach školy cielene rozvíjať kľúčové kompetencie (spôsobilosti), ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná. Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- poskytnúť žiakovi primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového,
- rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého,
- rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- umožniť žiakovi získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote,
- vyvážené rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych kompetencií, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť, rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie.

Čiastkové ciele školy:

- orientovať sa na rozvoj pracovných spôsobilostí, manuálnych zručností a psychomotorických schopností,
- získať primerané kompetencie hlavne v oblasti komunikačných schopností (dorozumieť sa v štátnom jazyku), vo funkčnej gramotnosti (hlavne čitateľská a finančná gramotnosť potrebná pri riešení situácií z bežného života žiakov),
- využívať informačno-komunikačné technológie na primeranej užívateľskej úrovni, vyhýbať sa rizikám spojeným s používaním internet a zneužitú osobných údajov,
- využívať pri práci so žiakmi skúsenosti zo zahraničia získané prácou z projektov celoživotného vzdelávania,
- využívať poznatky získané štúdiom odbornej literatúry a iných zdrojov,
- sprístupniť záujmové aktivity a vzdelávanie a voľnočasové aktivity v priestoroch školy,
- umožniť žiakom spoznávať svoje vlastné schopnosti a rozvojové možnosti a osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého, naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie,
- podporovať kognitívne procesy a spôsobilosti žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- vyvážené rozvíjať u žiakov spôsobilosti dorozumieť sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať aj na základe sebariadenia a sebareflexie,
- posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom,
- pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- dávať možnosť žiakom zúčastniť sa národných aj medzinárodných projektov, do ktorých sa škola pravidelne zapája, napr. projekt celoživotného vzdelávania Comenius,
- umožňovať stretávanie sa so žiakmi v podobnej situácii z iných škôl a krajín a rozvíjať tak proces socializácie a zvyšovanie sebarealizácie v estetickú a remeselnú tvorivosť,
- umožňovať im zažívať a prežívať pocity vlastného úspechu pri reprezentácii školy v umeleckých a tvorivých činnostiach,
- zapájať žiakov do súťaží-výtvarných, športových, vedomostných,
- zapájať do diania školy rodinu žiaka,

- funkčnými opatreniami eliminovať nedostatočnú dochádzku žiakov do školy,
- zvýšiť počet žiakov pokračujúcich v profesijnej príprave na OU.

Celková koncepcia vychádza z toho, že hlavným cieľom školy je prispieť k výchove zodpovedného, sociálne tolerantného občana, vybaveného základnými vedomosťami a zručnosťami.

Naším princípom je, aby každý žiak v škole zažil úspech. Škola zabezpečuje podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní. Dá šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich možností a schopností.

6.2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

6.3 Profil absolventa

Absolvent našej školy by mal svojím vystupovaním robiť dobré meno škole, byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy, byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti, byť schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie. Má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej, finančnej a mediálnej gramotnosti.

Kľúčové kompetencie sú viacúčelové, lebo slúžia na výkon pracovných a mimopracovných aktivít v osobnom živote. K ich rozvíjaniu prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby. Vyvážené rozvíjajú všetky oblasti osobnosti žiaka.

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov s **ľahkým stupňom mentálneho postihnutia** má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti v materinskom jazyku,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat',

- vie samostatne písomne komunikovať (nakoľko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo– motorickej koordinácie), dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovať názory iných ľudí,
- je schopný vyjadriť svoj názor a obhájiť ho,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne,
- je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom,
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, akceptuje a rešpektuje multikultúrne odlišnosti detí a dospelých,
- správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- preberá spoluzodpovednosť za seba aj za činnosť skupiny,
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy,

b) kompetencie (spôsobilosti) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh z praktického života,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy, s pomocou vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- má vytvorené vedomie o ekológii, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie,

c) kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- vie čiastočne používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu,

- vie používať vyučovacie programy,
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,

d) kompetencie (spôsobilosti) učiť sa učiť sa

- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- získané vedomosti dokáže uplatniť v rozličných situáciách a podmienkach,
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce,
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení,
- hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých,

e) kompetencie (spôsobilosti) riešiť problémy

- rozpozná problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni a skúsenostiam navrhuje riešenia na ich prekonanie,
- dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému,
- v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc,

f) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí,
- má v úcte život svoj a aj iných a chráni ho,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí,
- dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,

- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,

g) kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

– dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom meleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,

– dokáže pomenovať základné druhy umenia,

– pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),

– správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,

– ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka, rešpektuje vkus iných ľudí,

– uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,

– cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,

– má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr,

- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

6.4 Vzdelávacie oblasti

Predmety vo vzdelávacích oblastiach pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským ISCED 1

Štátny vzdelávací program/Školský vzdelávací program

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	Slovenský jazyk a literatúra
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti
	Rozvíjanie grafomotorických zručností
	Anglický jazyk
ČLOVEK A PRÍRODA	Vecné učenie
	Fyzika

	Chémia
	Biológia
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	Vlastiveda
	Dejepis
	Geografia
	Občianska náuka
ČLOVEK A HODNOTY	Etická výchova / Náboženská výchova/Náboženstvo
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	Matematika
	Informatika
ČLOVEK A SVET PRÁCE	Pracovné vyučovanie
UMENIE A KULTÚRA	Výtvarná výchova
	Hudobná výchova
ZDRAVIE A POHYB	Telesná a športová výchova

6.5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy.

6.6 Učebný plán

Učebný plán													
ISCED 1													
Učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským													
Štátny vzdelávací program /Školský vzdelávací program													
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ ročník	Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu	Poznámka
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		8	8	8	7	6 +2	6 +2	5 +1	5 +1	5 +1	58 +7	

Špeciálna základná škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce

	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	7										7	
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2 +1										2 +1	
	anglický jazyk								+1	+1	+1	+3	
												67+11	
Človek a príroda	vecné učenie	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1							4 +4	
	fyzika								1	1	1	3	
	chémia										1	1	
	biológia								1 +1	1 +1	1 +1	3 +3	
												11+7	
Človek a spoločnosť	vlastiveda					2 +1	2 +1	3				7 +2	
	dejepis								1	1	1	3	
	geografia								1	1	1	3	
	občianska náuka								1	1	1	3	
												16+2	
Človek a hodnoty	náboženská výchova					+1	1	1	1	1	1	5 +1	
												5+1	
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	4 +1	4 +1	4 +1	4 +1	4 +1	4 +1	4 +1	4 +1	39 +8	
	informatika						1	1	1	1	1	5	
												44+8	
Človek a svet	pracovné vyučovanie	1	1 +2	2 +1	3 +1	4	4	4	4	4	4	31 +4	
												31+4	
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	
												20	
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2	2	2	2	2	20 +4	
												20+4	
Spolu povinná časť		18	18	19	20	21	22	23	24	24	25	214	
Voliteľné hodiny		2	4	4	4	4	4	3	4	4	4	37	
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29	251	

Poznámky k učebnému plánu pre žiakov s ľahkým stupňom MP – A variant:

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.

2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu, posledná vyučovacia hodina má 40 minút. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaradovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami (§ 2 ods. 14 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.). V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia.

3. V prípravnom ročníku vyučovaciu hodinu špecifického vyučovacieho predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci.

4. V 5. až 9. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie sa vyučujú v skupinách s maximálnym počtom 6 žiakov. Skupiny sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.

5. V 5. až 9. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede príslušného ročníka. Ak je skupina utvorená zo žiakov najbližších ročníkov, najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede najnižšieho ročníka. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.

6. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.

7. Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.

8. V prípravnom ročníku sme navýšili hodinovú dotáciu predmetom:

- rozvíjanie grafomotorických zručností - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie hrubej a jemnej motoriky, na vytváranie a upevňovanie konkrétnych návykov a zručností, nakoľko väčšina našich detí prichádza do školy bez absolvovania predprimárneho vzdelania a absentujú u nich základné vedomosti, zručnosti a návyky súvisiace so školskou pripravenosťou,
- vecné učenie - o 1 vyučovaciu hodinu – z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na pozorovanie prírodovedných a spoločenských javov počas vychádzok, na vykonávanie praktických činností, na vytváranie a upevňovanie konkrétnych návykov a zručností,

9. V prvom ročníku sme navýšili hodinovú dotáciu predmetom:

- vecné učenie - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na pozorovanie prírodovedných a spoločenských javov počas vychádzok, na vykonávanie praktických činností, na vytváranie a upevňovanie konkrétnych návykov a zručností,
- telesná a športová výchova - o 1 vyučovaciu hodinu – z dôvodu zabezpečenia

dostatočného priestoru na rozvíjanie celkovej telesnej zdatnosti, na vytváranie a upevňovanie športových návykov a zručností realizovaných aj mimo telocvične, na rozvíjanie pozitívneho vzťahu k fyzickej aktivite a športu,

- pracovné vyučovanie - o 2 vyučovacie hodiny – z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie motoriky a vytváranie pracovných zručností.

10. V druhom a treťom ročníku sme navýšili hodinovú dotáciu predmetom:

- vecné učenie- o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na pozorovanie prírodovedných a spoločenských javov počas vychádzok, na vykonávanie praktických činností, na vytváranie a upevňovanie konkrétnych návykov a zručností,
- matematika - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na budovanie matematických vedomostí, zručností a návykov pri riešení úloh z bežného života,
- pracovné vyučovanie - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie motoriky a vytváranie pracovných zručností, na formovanie pozitívneho vzťahu k práci prostredníctvom vykonávania rôznych činností,
- telesná a športová výchova - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie celkovej telesnej zdatnosti, na vytváranie a upevňovanie športových návykov a zručností realizovaných aj mimo telocvične, na rozvíjanie pozitívneho vzťahu k fyzickej aktivite a športu.

11. Vo štvrtom ročníku sme navýšili hodinovú dotáciu predmetom:

- vlastiveda - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na pozorovanie prírodovedných a spoločenských javov počas vychádzok a exkurzií, na dostatočné osvojenie si spoločensko-vedných a prírodovedných poznatkov,
- matematika - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na budovanie matematických vedomostí, zručností a návykov pri riešení úloh z bežného života,
- telesná a športová výchova - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie celkovej telesnej zdatnosti, na vytváranie a upevňovanie športových návykov a zručností realizovaných aj mimo telocvične, na formovanie zdravého životného štýlu a rozvíjanie pozitívneho vzťahu k fyzickej aktivite a športu.
- náboženská výchova - o 1 vyučovaciu hodinu - na základe žiadosti zákonných zástupcov, na upevnenie morálnych vlastností žiakov, na oboznámenie sa so základmi náuky o viere.

12. V piatom ročníku sme navýšili hodinovú dotáciu predmetom:

- slovenský jazyk a literatúra- o 2 vyučovacie hodiny - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie individuálnych čitateľských schopností žiakov, na plnenie aktivít v rámci Školskej stratégie rozvoja čitateľskej gramotnosti,
- vlastiveda - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na pozorovanie prírodovedných a spoločenských javov počas vychádzok a exkurzií, na dostatočné osvojenie si spoločensko-vedných a prírodovedných poznatkov,
- matematika - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na budovanie matematických vedomostí, zručností a návykov pri riešení úloh z bežného života,

na plnenie Národného štandardu finančnej gramotnosti (upraveného na podmienky školy) v rámci Školskej stratégie rozvoja finančnej gramotnosti podľa individuálnych schopností žiaka.

13. V šiestom ročníku sme navýšili hodinovú dotáciu predmetom:

- slovenský jazyk a literatúra - o 2 vyučovacie hodiny - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie individuálnych čitateľských a vyjadrovacích schopností žiakov, na plnenie aktivít v rámci Školskej stratégie rozvoja čitateľskej gramotnosti,
- matematika - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na budovanie matematických vedomostí, zručností a návykov pri riešení úloh z bežného života, na plnenie Národného štandardu finančnej gramotnosti (upraveného na podmienky školy) v rámci Školskej stratégie rozvoja finančnej gramotnosti podľa individuálnych schopností žiaka.

14. V siedmom, ôsmom a deviatom ročníku sme navýšili hodinovú dotáciu predmetom:

- slovenský jazyk a literatúra - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie individuálnych čitateľských a vyjadrovacích schopností žiakov, na plnenie aktivít v rámci Školskej stratégie rozvoja čitateľskej gramotnosti,
- matematika - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na budovanie matematických vedomostí, zručností a návykov pri riešení úloh z bežného života, na plnenie NŠFG (upraveného na podmienky školy) v rámci Školskej stratégie rozvoja finančnej gramotnosti podľa individuálnych schopností žiaka.
- biológia - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na získanie prírodovedných poznatkov aj v konkrétnych podmienkach prírodného prostredia okolia školy prostredníctvom vychádzok a exkurzií spojených s praktickou skúsenosťou.
- v siedmom až deviatom ročníku sme vytvorili nový vyučovací predmet - anglický jazyk s dotáciou 1 vyučovacej hodiny, z dôvodu získania základov anglického jazyka na jednoduchej konverzačnej úrovni.

15. Organizácia vyučovania spojených ročníkov:

V triede ŠZŠ so spojenými ročníkmi (prípravný, 1. a 2. ročník, 6. a 7. ročník) zaradujeme na vyučovaciu hodinu rovnaké predmety. Zaradenie rovnakých vyučovacích predmetov na vyučovaciu hodinu má tieto pozitíva:

- vzhľadom na príbuznosť učiva a uplatňovanie prevažujúcich vyučovacích metód v danom predmete sa pozornosť učiteľa netriešti, prechod v práci z jedného ročníka na iný je plynulejší,
- rovnaký predmet a príbuznosť učiva nerozptyľuje pozornosť žiakov, učivo jedného ročníka nie je zaujímavé pre iný ročník,
- rovnaký predmet poskytuje možnosť spolupráce žiakov, napr. v rámci skupinového a problémového vyučovania a didaktické pomôcky slúžia všetkým žiakom.

Hlavnou požiadavkou pri vyučovaní spojených ročníkov v jednej triede je striedanie priamej práce učiteľa so žiakmi a samostatnej práce žiakov. Priama práca učiteľa so žiakmi musí byť súčasťou každej vyučovacej hodiny. V rámci nej využíva učiteľ metódy – frontálne

Špeciálna základná škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce

vyučovanie, kooperatívne vyučovanie, zážitkové vyučovanie, projektové vyučovanie. V rámci samostatnej práce využíva učiteľ tiché čítanie, písanie, praktickú samostatnú prácu, relaxáciu.

Učebný plán - nereformný 9. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ ročník	Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Poznámka
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra										5 +4	
	rozvíjanie komunikačných schopností											
	rozvíjanie grafomotorických zručností											
	anglický jazyk										+1	
Človek a príroda	vecné učenie											
	fyzika										1	
	chémia										1	
	biológia										1	
Človek a spoločnosť	vlastiveda											
	dejepis										1	
	geografia										1	
	občianska náuka										1	
Človek a hodnoty	náboženská výchova										1	
Matematika a práca s informáciami	Matematika										4 +1	
	informatická výchova										1	
Človek a svet	pracovné vyučovanie										3,5 +0,5	
	svet práce										0,5 +0,5	
Umenie a kultúra	výtvarná výchova										1	
	hudobná výchova										1	
Zdravie a pohyb	telesná výchova										2	
Spolu povinná časť											25	
Voliteľné hodiny											4	
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny											29	

6.7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Žiak s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môže začať plniť povinnú školskú dochádzku v prípravnom ročníku ak nedosiahol školskú spôsobilosť a nie je u neho predpoklad zvládnutia prvého ročníka.

Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má pracovné vyučovanie, čomu musí zodpovedať materiálo-technické a priestorové vybavenie školy.

V prípade ťažkostí pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.

Žiakovi s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú terapiu školský logopéd. Žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní

- a) v špeciálnych základných školách,
- b) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole,
- c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii.

6.8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Triedu možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov. Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s mentálnym postihnutím (ŠZŠ - variant A) sa ustanovuje takto:

- prípravný a prvý ročník 6 žiakov,
- druhý ročník až piaty ročník 8 žiakov,
- šiesty ročník až deviaty ročník 10 žiakov.

Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch.

6.9 Povinné personálne zabezpečenie

Vedúci pedagogickí zamestnanci našej školy spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú a druhú atestáciu, spĺňajú podmienky dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie (najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérovej pozície). Svojimi manažérskymi, organizačnými a pedagogickými schopnosťami vytvárajú predpoklady pre fungujúci, motivovaný spolupracujúci kolektív s profesionálnou

klímou a podporujúcim prostredím. Vytvárajú a podporujú vhodné podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov. Sú schopní poradiť učiteľom a obhájiť ich pred negatívnymi faktormi, ktoré by nepriaznivo ovplyvňovali ich pedagogické pôsobenie.

Pedagogickí zamestnanci spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, kvalifikačné požiadavky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi. Preukazujú odborné a osobnostné spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení a pozitívnom riadení triedy. Pedagogickí zamestnanci sa vyznačujú vysokou dávkou empatie a trpezlivosti. Svoje pedagogické majstrovstvo si zvyšujú absolvovaním rôznych druhov a foriem vzdelávania, čo sa následne prejavuje v zavádzaní inovácií a vo väčšej tvorivosti vo vyučovaní. Riadia svoje sebarozvíjanie a celoživotné vzdelávanie v odbornej oblasti a osobnostnom raste. Súčasťou kolektívu sú pedagógovia schopní vzájomnej efektívnej a ľudskej podporujúcej komunikácie, spolupráce, tímovej práce a kooperatívneho riešenia problémov.

Triedny učiteľ v príslušnej triede vyučuje, zodpovedá za vedenie príslušnej pedagogickej dokumentácie týkajúcej sa žiaka triedy, utváranie podmienok na rozvoj pozitívnych sociálnych väzieb medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a zamestnancami školy, spolupracuje so zákonným zástupcom a ostatnými pedagogickými zamestnancami, poskytuje žiakom a zákonným zástupcom pedagogické poradenstvo.

Asistent učiteľa sa podieľa na uskutočňovaní ŠkVP najmä utváraním rovnosti príležitostí vo výchove a vzdelávaní, na prekonávaní architektonických, informačných a zdravotných bariér pri výchove a vzdelávaní žiakov. Asistenti učiteľa v našej škole spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Pracujú v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

Vychovávateľ vykonáva pedagogickú činnosť pri uskutočňovaní výchovného programu školy, spĺňa predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou.

Výchovný poradca vykonáva poradenstvo pri riešení osobnostných, vzdelávacích, profesionálnych a sociálnych potrieb žiakov a kariérového poradenstva. V prípade potreby sprostredkuje žiakom a ich zákonným zástupcom pedagogické, psychologické, sociálne, psychoterapeutické, reedukačné a iné služby, ktoré koordinuje v spolupráci s triednymi učiteľmi. Úzko spolupracuje s odbornými zamestnancami poradenských zariadení. Zaoberá sa profesijnou orientáciou a rozmiestnením žiakov po ukončení štúdia.

Kompetencie výchovného poradcu:

- k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov jasne vymedziť opatrenia na predchádzanie a riešenie šikanovania v komplexnej stratégii školy a uplatňovať jej realizáciu v praxi, vypracovať/aktualizovať internú smernicu k prevencii šikanovania,

Špeciálna základná škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce

- v spolupráci s poradnými orgánmi riaditeľa školy vypracovať/aktualizovať školský poriadok,
- v spolupráci s poradnými orgánmi riaditeľa školy vypracovať/aktualizovať systém kontroly a hodnotenia žiakov,
- konzultácie s učiteľmi, zákonnými zástupcami ohľadom správania žiaka, evidencia žiakov s problematickým správaním,
- pohovor so žiakom pri problémoch v správaní, podozrení na šikanovanie, osobných problémoch,
- mesačná evidencia neospravedlnených vyučovacích hodín, vypísanie hlásení pre MÚ, ÚPSVaR, monitorovanie plnenia povinnej školskej dochádzky,
- zber informácií o záujme žiakov o učebné odbory v odborných učilištiach pre ŠVS, vypísanie prihlášok do odborného učilišťa v stanovených termínoch, vypísanie zápisných lístkov,
- zabezpečenie diagnostických vyšetrení v zariadeniach výchovného poradenstva,
- sprostredkovanie informácií zákonným zástupcom žiakov ŠZŠ o chránených dielňach, o práci mimovládnych organizácií, o zariadeniach sociálnej starostlivosti,
- konzultácia s triednym učiteľom ohľadom uloženia výchovných opatrení žiakov.

Kompetencie metodického združenia špeciálnej základnej školy:

- ako poradný orgán pomáha riaditeľovi školy pri pedagogickom riadení, kontrole výchovno-vzdelávacieho procesu školy (na vytváraní a plnení plánu hospitačnej činnosti, na pláne otvorených hodín, na pláne osobného profesijného rasu členov MZ),
- zaoberá sa pedagogickými a výchovno-vzdelávacími problémami, koordinuje ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov,
- združuje učiteľov špeciálnej základnej školy,
- plánuje rozvoj využívania didaktickej techniky, zbierok učebných pomôcok, kompenzačných pomôcok, knižnice, vybavenosti učební,
- pracuje podľa plánu, stretáva sa minimálne štyrikrát do roka,
- činnosti MZ: školenia, prednášky, prezentácia poznatkov získaných absolvovaním kontinuálneho vzdelávania, otvorené hodiny, rozbory, diskusie, závery, učiteľské portfólio, školská databáza edukačných materiálov, tvorba pracovných listov...
- zameriava sa na odbornú úroveň výučby učebných predmetov,
- kontroluje vedenie triednej dokumentácie a osobných spisov žiakov,
- zhromažďuje potrebné informácie o vzdelávacích potrebách členov.

Kompetencie vedúceho MZ:

- vedenie riadnych i mimoriadnych zasadnutí MZ; vedenie zápisov zo zasadnutí MZ,
- plnenie plánu práce MZ, plnenie úloh uložených MZ vedením školy,
- odborná úroveň výučby učebných predmetov zastúpených MZ,
- vedenie pedagogickej dokumentácie, odborná úroveň spracovania základných pedagogických dokumentov,
- zhromažďovanie potrebných informácií o vzdelávacích potrebách členov MZ,

- účasť na zasadnutí vedenia školy, predkladanie návrhov na skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu na škole,
- kontrola a hodnotenie odborného-metodickej úrovne výchovy a výučby,
- účasť na hospitácii vedenia školy na výučbe,
- kontrola priebežného plnenia tematických plánov učiteľa,
- byť informovaný o zásadných otázkach výchovno-vzdelávacej práce školy.

Realizáciu tém prevencie závislosti, sociálno-patologických javov, výchovy k ľudským právam, duševného zdravia, environmentálnej výchovy, obezity, obchodovania s ľuďmi, šikanovania zabezpečujú koordinátori.

Odborní zamestnanci (CŠPP pri ŠZŠ)

Psychopéd - vykonáva odborné činnosti v rámci špeciálnopedagogickej diagnostiky žiakov so ŠVVP, poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom školy.

Logopéd - s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou platnou v rezorte školstva, vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom školy.

Psychológ - vykonáva odborné činnosti v rámci psychologической diagnostiky (okrem diagnostiky na účely prijatia žiaka do školy alebo na zmenu formy vzdelávania žiaka), na ktoré má oprávnenie podľa svojho vzdelania a v súlade s legislatívou platnou pre rezort školstva. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom školy.

6.10 Povinné materiálne-technické a priestorové zabezpečenie

Pri materiálno-technickom a priestorovom zabezpečení školy sa riadime zásadou, že aj prostredie vychováva. Pekná, čistá, esteticky upravená a dobre materiálne vybavená škola je prvým krokom k úspešnej výchove a vzdelávaniu zdravotne znevýhodnených žiakov.

V roku 2008 prebehla komplexná rekonštrukcia a prestavba budovy s tromi podlažiami. Budova má na prízemie zabezpečený bezbariérový vstup pomocou schodiskovej plošiny. V triedach sa nachádza moderné vybavenie, nový školský nábytok, keramické tabule a v troch triedach sú interaktívne tabule. Škola využíva 14 klasických tried a odborné učebne:

- učebňu informatiky (11 počítačov, počítačová sieť, pripojenie na Internet, softvérové vybavenie, tabuľa flipchart), v ktorej je umiestnená žiacka knižnica,

Špeciálna základná škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce

- školskú dielňu na práce s hlinou, drevom, vybavenú hrnčiarskym kruhom, pecou na vypaľovanie keramiky, pracovným stolom - ponkom, zverákom,
- praktickú učebňu na vyučovanie tkania a iných ručných prác so 6 tkáčskymi stavmi a 2 šijacími strojmi,
- cvičnú kuchynku s kompletným vybavením,
- učebňu ILI vybavenú logopedickým zrkadlom, PC s programom DysCom, Fono,
- relaxačno-rehabilitačnú miestnosť pre žiakov s viacnásobným postihnutím vybavenú vírivkou, sprchou, infrasaunou, masážnym stolom, ležadlami,
- multisenzorickú miestnosť konceptu Snoezelen na podporné pedagogické prostriedky,
- bezpodnetnú miestnosť.

V areáli školy sa nachádzajú kvetinové záhony, skalka a políčko s liečivými bylinkami na vyučovanie pestovateľských prác. Škola nemá vlastnú telocvičňu. Telesná a športová výchova sa realizuje na školskom dvore, v spoločenskej miestnosti, na ihrisku SOŠt (neďaleko našej školy), v telocvični SOŠt (po dohode s jej vedením), na dopravnom ihrisku, v neďalekom mestskom parku.

Spoločenské akcie, prednášky, besedy, prezentácie, vystúpenia žiakov školy sa organizujú v spoločenskej miestnosti. Zariadenie spoločenskej miestnosti tvorí 60 čalúnených stoličiek, skrine, v ktorých sú uložené stavebnice z projektu LEGO DACTA. Nachádza sa v nej klavír, syntetizátor, stolík s hudobnými nástrojmi, TV, DVD prehrávač, dataprojektor, interaktívna tabuľa, videorekordér, CD prehrávače a šesť stolových počítačov. Spoločenská miestnosť je využívaná na vyučovanie hudobnej výchovy, telesnej a športovej výchovy, na premietanie filmov, na vyučovanie so stavebnicou Lego Dacta, prebieha v nej záujmová činnosť – Tanečný krúžok, krúžok Rómsky folklór.

Pre manažment školy je k dispozícii kancelária riaditeľa, zástupcu a kancelária pre ekonomický úsek.

Pedagogickí zamestnanci využívajú zborovňu, pedagogickú knižnicu v riaditeľni, miestnosť pre zástupcov riaditeľa školy. Správni zamestnanci majú k dispozícii miestnosť pre ekonomickú pracovníčku a miestnosť pre školníčku.

V suteréne budovy sa nachádzajú žiacke šatne, dielňa na práce s drevom a hlinou, cvičná kuchynka s malou jedálňou, WC, relaxačno-rehabilitačná miestnosť so sprchou, vírivkou a infrasaunou. V suteréne sa nachádza tiež práčovňa s automatickou práčkou a sušičkou na bielizeň, kabinet s učebnými pomôckami a archív.

Na každom poschodí budovy je WC s umyvárkou, na prízemí sa nachádza bezbariérové WC pre vozíčkarov. Vybavenie učiteľského kabinetu priebežne dopĺňame, obmieňame a vymieňame učebné pomôcky za modernejšie a efektívnejšie.

V areáli školy sa nachádza budova niekdajších garáží (po predchádzajúcich majiteľoch), ktorú sme rekonštrukciou prerobili na praktickú učebňu na tkanie a multisenzorickú miestnosť konceptu Snoezelen. Nariadenie a pomôcky na práce na pozemku máme uskladnené v náradovni, ktorá sa nachádza v areáli školy. Bicykle a kolobežky sú uložené v kovovom sklade. Na školskom dvore je umiestnený drevený altánok slúžiaci na výchovno – vzdelávaciu činnosť v letnom období, prírodná kladina, drevené preliezky, drevená hojdačka, lavičky, záhradný krb, trampolína (sezónne), tri exteriérové fitness prvky, bylinkový záhon. Tu trávia žiaci prestávky, prebieha tu výchovno-vzdelávacia činnosť školského klubu, relaxácia žiakov. Prízemie, suterén budovy a exteriér školy je monitorovaný kamerovým systémom.

Klasická trieda, okrem charakteru bežnej triedy, zodpovedá stanoveným cieľom výchovno-vzdelávacieho procesu, je vybavená didaktickými, špeciálnymi a kompenzačnými pomôckami podľa potrieb žiakov. Triedy špeciálnej základnej školy sa nachádzajú na prízemí, prvom a druhom podlaží a na elokovanom pracovisku.

Edukačný proces sa môže realizovať v:

- klasickej triede,
- počítačovej miestnosti (školskej knižnici),
- multimedialnej učebni s interaktívnou tabuľou, projektorom, notebookom,
- keramickej (drevo) dielni,
- tkáčskej dielni,
- cvičnej kuchynke, cvičnej jedálni,
- školskom areáli.

Žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia využívajú triedy na 1. a 2. podlaží a všetky ostatné priestory a miestnosti v budove školy.

Vzdelávacie pomôcky: žiaci využívajú učebné pomôcky tak ako sú uvedené v kapitole 2.2 tohto dokumentu. Ďalšie pomôcky využívané na vyučovaní: čitateľské tabuľky, WESCO (skladačky, dominá puzzle, pexesá na PL orientáciu, koncentráciu pozornosti, pamäťového a zrakového vnímania, karty na rozvíjanie jazykových schopností, serialita, protiklady, predložky, slovesá, príčina – následnosť, geometrické tvary, bludiská, obrázkové dominá...), Jazyk a reč, Kobercové písmenká, Písmenkové bludiská. Učitelia si pripravujú vlastný metodický materiál a pomôcky, individuálne pracovné listy.

Vyučbové programy: *Slovenský jazyk a literatúra* - Detský kútik I,II,III,IV,V; Didaktika slovenský jazyk 2; Písanie; Slovné druhy; Vybrané slová; Alík môj prvý šlabikár;

Matematika - Didaktika matematika; Matematika na divokom západe; Alík veselá matematika; TS matematika pre prvákov; TS matematika pre prváčikov a druháčikov; TS matematika; Sada Méd'a; Slovné úlohy;

Vlastiveda, Geografia, Biológia, Dejepis - Objavujeme dejiny Slovenska; Prírodoveda; Živá príroda; Domáce zvieratá; Slovakia; Atlas krajiny Slovenskej republiky; Preskúmaj tajomstvo planét; Umelecké diela Slovenska; Slovenská republika a jej kraje; Európska únia; Vševedkovo Safari; Ako veci pracujú; Čím budem; Vševedkova botanická záhrada; Vševedko na vidieku; S Martinom na cestách; Dopravná výchova; Ľudské telo

Anglický jazyk- Moje prvé slovíčka; Angličtina

Keďže škola nemá vlastnú jedáleň, žiaci sa stravujú v neďalekej školskej jedálni SOŠt. V sprievode učiteľa majú každý deň zabezpečenú bezpečnú cestu na obed. Táto forma stravovania nie je ideálna, ale z hľadiska integrácie a inklúzie zdravotne znevýhodnených detí do spoločnosti intaktnej populácie je významným krokom k stieraniu predsudkov voči jedincom s mentálnym postihnutím.

6.11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola realizuje pravidelné školenia zamestnancov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, pravidelné školenie zamestnancov o požiarnej ochrane. Raz ročne sa uskutočňuje pre žiakov a zamestnancov cvičný požiarne poplach a účelové cvičenie. Sú vykonávané pravidelné kontroly BOZP a PO, predpísané revízie, odstraňujú sa zistené nedostatky. Všetci žiaci školy sú na začiatku školského roka poučení o bezpečnom správaní v škole, na vyučovaní v triedach a v odborných učebniach, o ochrane zdravia pri práci. Úlohy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pomáha škole plniť externý bezpečnostný technik.

Dodržiavame vhodnú štruktúru práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek žiakov

- v prípravnom až štvrtom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v piatom až deviatom ročníku najviac šesť vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina trvá 45 minút, poslednú vyučovaciu hodinu možno skrátiť na 40 minút,
- s prihliadnutím na osobitosti žiakov môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami.

Pri zaistovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupujeme podľa platnej legislatívy (§ 2 ods. 24 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.).

Pri organizovaní výletov, exkurzií je dôležitou podmienkou informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka. Pri školskom výlete je počet žiakov v skupine rovnaký alebo nižší ako počet žiakov v triede, ak je počet žiakov v skupine pri školskom výlete vyšší ako počet žiakov v triede, riaditeľ školy zabezpečí účasť ďalšej plnoletej osoby.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických pracovníkov pri výchove avzdelávaní zabezpečuje:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- priestor pre ošetrovanie úrazu a ku krátkodobému pobytu zraneného, resp. chorého žiaka,
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárníčky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu,
- zabezpečený vhodný pitný a stravovací režim,
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

Škola zabezpečuje všetky technické a organizačné opatrenia na elimináciu rizík. Pedagogickí zamestnanci, žiaci a rodičia sú podrobne s týmito rizikami oboznámení. Problematika bezpečnosti a hygieny práce je podrobne popísaná v školskom poriadku. Žiaci ho musia poznať a rešpektovať. Školský poriadok je prístupný u riaditeľky školy, na webovom sídle školy a v zborovni. Žiaci sú s predpismi podrobne oboznámení a poučení vždy na začiatku školského roka v úvodných hodinách jednotlivých predmetov. Obsahom školenia sú predpisy a normy, miesta, na ktorých sú umiestnené lekárníčky prvej pomoci, vybrané ustanovenia vyhlášky o evidencii úrazov žiakov.

Budova aj areál školy, vrátane priestorov na vyučovanie, splňajú bezpečnostné a zdravie chrániace kritériá na prevádzku školy. Bezpečnosti a ochrane zdravia počas výchovno-vyučovacieho procesu a vytváraníu vyhovujúcich podmienok na prácu venujeme veľkú pozornosť a pripisujeme im veľký význam.

V odborných učebniach sú vypracované a na viditeľnom mieste umiestnené pokyny pre prácu v jednotlivých učebniach (prevádzkový poriadok), v priestoroch telocvične je učiteľ telesnej a športovej výchovy povinný denne skontrolovať stav telocvičného náradia, prípadné nedostatky okamžite nahlásiť vedeniu školy.

Pred vyučovaním, po vyučovaní a počas prestávok je zabezpečený dozor učiteľov nad žiakmi podľa vopred vypracovaného harmonogramu, ktorý je zverejnený v zborovni školy a na jednotlivých chodbách. V školskom poriadku sú definované povinnosti učiteľov vykonávajúcich dozor. Žiaci majú zakázané nosiť do školy predmety ohrozujúce zdravie.

Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygiena práce a požiarnej ochrane je neoddeliteľnou súčasťou pracovného vyučovania. V pracovných dielňach sú podľa platných technických predpisov vytvorené podmienky na bezpečnú prácu. Žiaci sú dôkladne a

preukázateľne oboznámení s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými a technickými predpismi, technickými normami, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení a používaním ochranných prostriedkov. Dodržiavanie týchto predpisov sa vyžaduje a kontroluje. Ak práca vyžaduje priamy dozor, musí osoba poverená priamym dozorom obsiahnuť všetky pracovné miesta žiakov tak, aby mohla pri ohrození zdravia žiaka bezprostredne zasiahnuť. Žiaci majú zakázané vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom. S uvedenými predpismi a požiadavkami sú oboznamovaní podľa potreby aj v priebehu školského roka. Elektrospotrebiče priamo do elektrickej siete zapájajú a odpájajú len pedagógovia. V posledný deň vyučovania pred stanovenými prázdninami v priebehu školského roka a na konci školského roka sú žiaci pravidelne oboznámení a poučení s bezpečnosťou a ochranou zdravia počas prázdnin. Hygienické zásady sú dodržiavané používaním mydla, uteráku, toaletného papiera, hygienických vreckoviek.

7 VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

7.1 Ciele výchovy a vzdelávania

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia v podmienkach školy je:

- rozvíjať kognitívne a psychomotorické procesy, všestrannú komunikáciu,
- rozvíjať individuálne schopnosti a predpoklady žiakov s mentálnym postihnutím tak, aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré dokážu využiť v osobnom živote,
- zamerať sa na pripravenosť v praktickom živote s možnosťou prirodzenej integrácie do spoločnosti, aby stali sa jej prirodzenou súčasťou,
- podnecovať žiakov k mysleniu na podklade názoru a k riešeniu problémov,
- učiť žiakov chrániť si svoje zdravie a zdravie iných.

7.2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

7.3 Profil absolventa

Absolvent primárneho stupňa vzdelania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej a kultúrnej gramotnosti na elementárnej úrovni. Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov **so stredným stupňom mentálneho postihnutia** disponuje na primeranej úrovni nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- vyjadruje sa ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu jednoduchého písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať s pomocou,
- zvláda jednoduchou formou písomnú komunikáciu,
- je schopný vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- dokáže s pomocou využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych úloh z praktického života, používa pri tom konkrétne myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,

- chápe základné prírodné javy, s pomocou vie porovnávať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- využíva s pomocou základné formy informačnej a komunikačnej technológie,
- ovláda s pomocou elementárne spôsoby práce s počítačom,
- ovláda základy čítania, písania, počítania,
- dokáže pracovať s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- dokáže popísať problém, vie na koho sa môže obrátiť o pomoc pri riešení problémov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a aj povinnosti.

7.4 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

Štátny vzdelávací program/Školský vzdelávací program

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	Slovenský jazyk a literatúra
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti
	Rozvíjanie grafomotorických zručností
ČLOVEK A PRÍRODA	Vecné učenie
ČLOVEK A HODNOTY	Etická výchova / Náboženská výchova/ Náboženstvo
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	Matematika
	Informatika
ČLOVEK A SVET PRÁCE	Pracovné vyučovanie
UMENIE A KULTÚRA	Výtvarná výchova
	Hudobná výchova
ZDRAVIE A POHYB	Telesná a športová výchova

7.5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy.

7.6 Učebný plán

Učebný plán															
ISCED 1															
Učebný plán pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským															
Štátny vzdelávací program /Školský vzdelávací program															
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ ročník	Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Spolu	Poznámka	
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		2 +1	2 +1	3	3	3	3	3	3	3 +1	3 +1	3 +1	28 +6	
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	5	3	3	3	3	3	3	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	31 +4		
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1					8 +6		
													67+16		
Človek a príroda	vecné učenie	1 +1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	25 +1		
													25+1		
Človek a hodnoty	náboženská výchova						1	1	1	1	1	1	6		
													6		
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2 +1	3 +1	3 +1	3 +1	3 +1	3 +1	3 +1	3 +1	3 +1	3 +1	31 +10		
	informatika								1	1	1	1	4		
													35+10		
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4	4	4 +1	4 +1	4 +1	4 +1	5	5	5	5	48 +4		
													48+4		
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11		
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11		
													22		
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	22 +11		

Špeciálna základná škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce

													22+11	
Spolu povinná časť		18	18	19	20	20	21	21	22	22	22	22	225	
Voliteľné hodiny		2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	42	
Spolu: povinná časť +voliteľné hodiny		20	22	23	24	24	25	25	26	26	26	26	267	

Poznámky k učebnému plánu pre žiakov so stredným stupňom MP – B variant:

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaradovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami (§ 2 ods. 14 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.). V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom logopéda, odborného zamestnanca ČŠPP s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia.
3. Vyučovaciu hodinu špecifického vyučovacieho predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci.
4. V 5. až 10. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie sa vyučujú v skupinách s maximálnym počtom žiakov 6. Skupiny vyučujeme spoločne pre chlapcov a dievčatá.
5. V 5. až 10. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova vyučujeme spoločne pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede príslušného ročníka. Ak je skupina utvorená zo žiakov najbližších ročníkov, najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov najnižšieho ročníka. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
6. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
7. Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
8. V prípravnom ročníku sme navýšili hodinovú dotáciu predmetom:
 - vecné učenie - o 1 vyučovaciu hodinu – z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na pozorovanie prírodovedných a spoločenských javov počas vychádzok, na vykonávanie praktických činností, na vytváranie a upevňovanie konkrétnych návykov a zručností,
 - telesná a športová výchova - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia

dostatočného priestoru na rozvíjanie celkovej telesnej zdatnosti, na vytváranie a upevňovanie športových návykov a zručností realizovaných aj mimo telocvične, na rozvíjanie pozitívneho vzťahu k fyzickej aktivite a športu.

9. V prvom a druhom ročníku sme navýšili hodinovú dotáciu predmetom:

- slovenský jazyk literatúra - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie komunikácie žiakov a upevňovanie a precvičovanie učiva pri rešpektovaní individuálnych možností dieťaťa,
- rozvíjanie grafomotorických zručností - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie hrubej a jemnej motoriky, na vytváranie a upevňovanie konkrétnych návykov a zručností, nakoľko väčšina našich detí prichádza do školy bez absolvovania predprimárneho vzdelania a absentujú u nich základné vedomosti, zručnosti a návyky súvisiace so školskou pripravenosťou,
- matematika - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na budovanie elementárnych matematických vedomostí, zručností a návykov pri riešení úloh z bežného života,
- telesná a športová výchova - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie celkovej telesnej zdatnosti, na vytváranie a upevňovanie športových návykov a zručností realizovaných aj mimo telocvične, na rozvíjanie pozitívneho vzťahu k fyzickej aktivite a športu.

10. V treťom až šiestom ročníku sme navýšili hodinovú dotáciu predmetom:

- rozvíjanie grafomotorických zručností - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie hrubej a jemnej motoriky, grafického prejavu, na vytváranie a upevňovanie konkrétnych návykov a zručností,
- matematika - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na budovanie elementárnych matematických vedomostí, zručností a návykov pri riešení úloh z bežného života,
- pracovné vyučovanie - o 1 vyučovaciu hodinu – z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie sebaobsluhy, motoriky a vytváranie jednoduchých pracovných zručností.
- telesná a športová výchova - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie celkovej telesnej zdatnosti, na vytváranie a upevňovanie športových návykov a zručností realizovaných aj mimo telocvične, na rozvíjanie pozitívneho vzťahu k fyzickej aktivite a športu.

11. V siedmom až desiatom ročníku sme navýšili hodinovú dotáciu predmetom:

- slovenský jazyk literatúra - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie čitateľských schopností žiakov, upevňovanie a precvičovanie učiva pri rešpektovaní individuálnych možností dieťaťa,
- rozvíjanie komunikačnej schopnosti - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie komunikácie žiakov, vytváranie rôznych situácií z bežného života na precvičovanie učiva pri rešpektovaní individuálnych možností dieťaťa,

Špeciálna základná škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce

- matematika - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na budovanie elementárnych matematických vedomostí, zručností a návykov pri riešení úloh z bežného života
- telesná a športová výchova - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie celkovej telesnej zdatnosti, na vytváranie a upevňovanie športových návykov a zručností realizovaných aj mimo telocvične, na rozvíjanie pozitívneho vzťahu k fyzickej aktivite a športu.

12. V triede ŠZŠ so spojenými ročníkmi zaradujeme na vyučovaciu hodinu rovnaké predmety.

Učebný plán - nereformné ročníky 9 a 10

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ ročník	Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Poznámka
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra										3	3	
	rozvíjanie komunikačných schopností										2 +1	2 +1	
	rozvíjanie grafomotorických zručností												
Človek a príroda	vecné učenie										3	3	
	fyzika												
	chémia												
	biológia												
Človek a spoločnosť	vlastiveda												
	dejepis												
	geografia												
	občianska náuka												
Človek a hodnoty	náboženská výchova										1	1	
Matematika a práca s informáciami	matematika										3 +1	3 +1	
	informatická výchova										1	1	
Človek a svet	pracovné vyučovanie										4,5 +0,5	4,5 +0,5	
	svet práce										0,5 +0,5	0,5 +0,5	
Umenie a kultúra	výtvarná výchova										1	1	
	hudobná výchova										1	1	

Zdravie a pohyb	telesná výchova										2 +1	2 +1	
Spolu povinná časť											22	22	
Voliteľné hodiny											4	4	
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny											26	26	

7.7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

Vzdelávanie je zamerané na maximálny možný rozvoj žiakov s mentálnym postihnutím po stránke psychickej, fyzickej a emocionálnej, na kompenzáciu ich nedostatkov s cieľom optimálne ich pripraviť na praktický život, na schopnosť žiakov osvojiť si základy vzdelania a pokračovať vo vzdelávaní v praktickej škole. Na zabezpečení vzdelávacích potrieb žiaka s mentálnym postihnutím počas vyučovania participuje aj asistent učiteľa. Pri vypracovaní individuálneho vzdelávacieho programu vychádzame zo vzdelávacieho programu pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia. Žiakovi so stredným stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú terapiu logopéd (CŠPP). V doložke vysvedčenia žiaka uvádzame informáciu, že žiak bol vzdelávaný podľa variantu B. Žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní:

- v špeciálnych základných školách,
- v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole alebo v domove sociálnych služieb,
- v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii.

7.8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

- dostatok času v dennom režime venovať jednotlivým zložkám tak, aby sa denne vystriedali všetky činnosti v primeranom rozsahu,
- optimálny režim výchovno-vzdelávacej činnosti zabezpečujeme v súlade s vekovými možnosťami, špeciálnymi potrebami žiakov, zohľadnením dochádzajúcich žiakov v zhode s obsahom vzdelávania a vhodnými spôsobmi učenia,
- optimálny režim života školy zabezpečujeme v súlade s potrebami žiakov a ich bezpečnosťou (režim odpočinku, pohybový režim, stravovací a pitný režim, dodržiavanie hygieny, záujmová činnosť, mimoriadne situácie),

–podľa platnej legislatívy uplatňujeme metódy, formy a prístupy pri vzdelávacom procese, spôsob delenia tried, zlučovanie žiakov z rôznych ročníkov.

7.9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Efektívna realizácia Vzdelávacieho programu pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je podmienená potrebným personálnym zabezpečením podľa nasledujúceho rámca, pričom sa musí vychádzať z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve (Zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch):

Vedúci pedagogickí zamestnanci spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú a druhú atestáciu, spĺňajú podmienky dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie (najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérovej pozície). Sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu. Podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov. Zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi, rodičmi. Uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov, sú schopní vzájomnej efektívnej a ľudskej podporujúcej komunikácie.

Asistenti učiteľa spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Pracujú v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia. Podieľajú sa na uskutočňovaní ŠkVP najmä utváraním rovnosti príležitostí vo výchove a vzdelávaní, na prekonávaní architektonických, informačných a zdravotných bariér pri výchove a vzdelávaní žiakov.

Vychovávateľa vykonávajú pedagogickú činnosť pri uskutočňovaní výchovného program školy.

Odborní zamestnanci (CŠPP pri ŠZŠ)

Psychopéd - vykonáva odborné činnosti v rámci špeciálnopedagogickej diagnostiky žiakov so ŠVVP, poskytuje priamu intervenčnú činnosť, odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom školy.

Logopéd - s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou platnou v rezorte školstva, vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s narušenou

komunikačnou schopnosťou. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom školy.

Psychológ - vykonáva odborné činnosti v rámci psychologickéj diagnostiky (okrem diagnostiky na účely prijatia žiaka do školy alebo na zmenu formy vzdelávania žiaka), na ktoré má oprávnenie podľa svojho vzdelania a v súlade s legislatívou platnou pre rezort školstva. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom školy.

7.10 Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Budova má na prízemie zabezpečený bezbariérový vstup pomocou schodiskovej plošiny. V triedach sa nachádza moderné vybavenie, nový školský nábytok, keramické tabule a v troch triedach sú interaktívne tabule. Škola využíva 14 klasických tried a odborné učebne:

- učebňu informatiky (11 počítačov, počítačová sieť, softvérové vybavenie, tabuľa flipchart), v ktorej je umiestnená žiacka knižnica,
- školskú dielňu na práce s hlinou, drevom, vybavenú hrnčiarskym kruhom, pecou na vypaľovanie keramiky, pracovným stolom - ponkom, zverákom,
- praktickú učebňu na vyučovanie tkania a iných ručných prác so 6 tkáčskymi stavmi a 2 šijacími strojmi,
- cvičnú kuchynku s kompletným vybavením,
- učebňu ILI vybavenú logopedickým zrkadlom, PC s programom DysCom, Fono,
- relaxačno-rehabilitačnú miestnosť pre žiakov s viacnásobným postihnutím vybavenú vírivkou, sprchou, infrasaunou, masážnym stolom, ležadlami,
- multisenzorickú miestnosť konceptu Snoezelen na podporné pedagogické prostriedky,
- bezpodnetnú miestnosť.

V areáli školy sa nachádzajú kvetinové záhony, skalka a políčko s liečivými bylinkami na vyučovanie pestovateľských prác. Škola nemá vlastnú telocvičňu. Telesná a športová výchova sa realizuje na školskom dvore, v spoločenskej miestnosti, na ihrisku SOŠt (neďaleko našej školy), v telocvični SOŠt (po dohode s jej vedením), na dopravnom ihrisku, v neďalekom mestskom parku.

Spoločenské akcie, prednášky, besedy, prezentácie, vystúpenia žiakov školy sa organizujú v spoločenskej miestnosti. Zariadenie spoločenskej miestnosti tvorí 60 čalúnených stoličiek, skrine, v ktorých sú uložené stavebnice z projektu LEGO DACTA. Nachádza sa v nej klavír,

syntetizátor, stolík s hudobnými nástrojmi, TV, DVD prehrávač, dataprojektor, interaktívna tabuľa, videorekordér, CD prehrávače a šesť stolových počítačov. Spoločenská miestnosť je využívaná na vyučovanie hudobnej výchovy, telesnej a športovej výchovy, na premietanie filmov, na vyučovanie so stavebnicou Lego Dacta.

- Pre manažment školy je k dispozícii kancelária riaditeľa, zástupcov riaditeľa školy a kancelária pre ekonomický úsek.
- Pedagogickí zamestnanci využívajú zborovňu, pedagogickú knižnicu v riaditeľni, miestnosť pre zástupcov riaditeľa školy.
- Správni zamestnanci majú k dispozícii miestnosť pre ekonomickú pracovníčku a miestnosť pre školníčku.
- V suteréne budovy sa nachádzajú žiacke šatne, dielňa na práce s drevom a hlinou, cvičná kuchynka s malou jedálňou, WC, relaxačno-rehabilitačná miestnosť so sprchou, vírivkou a infrasaunou. V suteréne sa nachádza tiež práčovňa s automatickou práčkou a sušičkou na bielizeň, kabinet s učebnými pomôckami a archív.
- Na každom poschodí budovy je WC s umyvárkou, na prízemí sa nachádza bezbariérové WC pre vozičkarov. Vybavenie učiteľského kabinetu priebežne dopĺňame, obmieňame a vymieňame učebné pomôcky za modernejšie a efektívnejšie.
- V areáli školy sa nachádza prízemná budova, vkorej je praktická učebňa na tkanie a multisenzorická miestnosť konceptu Snoezelen. Nariadenie a pomôcky na práce na pozemku máme uskladnené v náradovni, ktorá sa nachádza v areáli školy. Bicykle a kolobežky sú uložené v kovovom sklade. Na školskom dvore je umiestnený drevený altánok slúžiaci na výchovno – vzdelávaciu činnosť v letnom období, prírodná kladina, drevené preliezky, drevená hojdačka, lavičky, záhradný krb, trampolína, bylinkový záhon. Tu trávia žiaci prestávky, prebieha tu výchovno-vzdelávacia činnosť školského klubu, relaxácia žiakov. Prízemie, suterén budovy a exteriér školy je monitorovaný kamerovým systémom.
- Klasická trieda, okrem charakteru bežnej triedy, zodpovedá stanoveným cieľom výchovno-vzdelávacieho procesu, je vybavená didaktickými, špeciálnymi a kompenzačnými pomôckami podľa potrieb žiakov.
- Žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia využívajú triedy na prízemí a 1. podlaží a všetky ostatné priestory a miestnosti v budove školy. V triedach majú vytvorený relaxačný kútik.

Vzdelávacie pomôcky: žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia v primeranej miere využívajú učebné pomôcky tak ako sú uvedené v kapitole 2.2 tohto dokumentu. Ďalšie pomôcky využívané na vyučovaní: hrací stolík Optima, iPady s rôznymi aplikáciami prístupnými pre jednotlivé stupne mentálneho postihnutia, čitateľské tabuľky, didaktické logo pomôcky WESCO (skladačky, dominá puzzle, pexesá na PL orientáciu, koncentráciu pozornosti, pamäťového a zrakového vnímania, karty na rozvíjanie jazykových schopností,

serialita, protiklady, predložky, slovesá, geometrické tvary, bludiská, obrázkové dominá...), Jazyk a reč, Kobercové písmenká, Písmenkové bludiská. Učítelia si pripravujú vlastný metodický materiál a pomôcky, individuálne pracovné listy.

Výučbové programy: *Slovenský jazyk a literatúra* - Detský kútik I,II,III,IV,V; Písanie; Alík môj prvý šlabikár; Sada altík; Začínam sa učiť;

Matematika - Didaktika matematika; Alík veselá matematika; TS matematika pre prvákov; TS matematika pre prváčikov a druháčikov; Sada Méd'a;

Ostatné predmety – Prírodoveda; Živá príroda; Domáce zvieratá; Slovakia; Slovenská republika a jej kraje ; Európska únia; Vševedkovo Safari; Čím budem; Vševedkova botanická záhrada; Vševedko na vidieku; S Martinom na cestách; Dopravná výchova.

Vo výchovno-vzdelávacom procese využívame podľa potreby prostriedky na uľahčenie komunikácie (piktogramy, obrázková abeceda, kompenzačné pomôcky - audiovizuálne pomôcky, špeciálne počítačové doplnky, program DysCom, logopedický program Fono).

Škola nemá vlastnú jedáleň, žiaci sa stravujú v neďalekej školskej jedálni SOŠt. V sprievode učiteľa majú každý deň zabezpečený bezpečný sprievod na obed. Táto forma stravovania nie je ideálna, ale z hľadiska integrácie a inklúzie zdravotne znevýhodnených detí do spoločnosti intaktnej populácie je významným krokom k stieraniu predsudkov voči jedincom s mentálnym postihnutím.

7.11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola realizuje pravidelné školenia zamestnancov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, pravidelné školenie zamestnancov o požiarnej ochrane. Raz ročne sa uskutočňuje pre žiakov a zamestnancov cvičný požiarne poplach a účelové cvičenie. Sú vykonávané pravidelné kontroly BOZP a PO, predpísané revízie, odstraňujú sa zistené nedostatky. Úlohy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pomáha škole plniť externý bezpečnostný technik.

Problematika bezpečnosti a hygieny práce je podrobne popísaná v školskom poriadku. Všetci žiaci školy sú na začiatku školského roka poučení o bezpečnom správaní v škole, na vyučovaní v triedach a v odborných učebniach, o ochrane zdravia pri práci.

Dodržiavame vhodnú štruktúru práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek žiakov:

- v prípravnom ročníku až štvrtom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v piatom až desiatom ročníku najviac šesť vyučovacích hodín,

- vyučovacia hodina trvá 45 minút, poslednú vyučovaciu hodinu možno skrátiť na 40 minút,

- s prihliadnutím na osobitosti žiakov môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických pracovníkov pri výchove avzdelávaní zabezpečuje:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- priestor pre ošetrovanie úrazu a ku krátkodobému pobytu zraneného, resp. chorého žiaka,
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárničky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu,
- zabezpečený vhodný pitný a stravovací režim,
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

Pred vyučovaním, po vyučovaní a počas prestávok je zabezpečený dozor učiteľov nad žiakmi podľa vopred vypracovaného harmonogramu, ktorý je zverejnený v zborovni školy a na jednotlivých chodbách. Pedagógovia a asistenti učiteľa vyučujúci žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia zostávajú v triedach aj počas malých prestávok.

Žiaci majú zakázané nosiť do školy predmety ohrozujúce zdravie.

Hygienické zásady sú dodržiavané používaním mydla, uteráku, toaletného papiera, hygienických vreckoviek.

8 VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

8.1 Ciele výchovy a vzdelávania

Cieľom primárneho vzdelávania žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je:

- umožniť žiakovi spoznávať svoje vlastné rozvojové možnosti, postupovať pri jeho vzdelávaní podľa vlastných schopností, individuálnym tempom,
- prispievať k maximálnemu rozvoju osobnosti žiaka, primerane k jeho schopnostiam a predpokladom,
- pripraviť žiaka na bežný život primerane k jeho schopnostiam.

8.2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

8.3 Profil absolventa

Absolvent by mal dosiahnuť čo najširší a najrozsiahlejší záber v jednotlivých oblastiach podľa jeho individuálnych psychických a fyzických možností a schopností.

Čiastočne až úplne samostatne vykonávať sebaobslužné činnosti (signalizovať potrebu, hygienické návyky, spolupracovať pri obliekaní a vyzliekaní, stolovať...).

Mať vybudované sociálne vzťahy v užšom (trieda, škola, učitelia, asistenti, spolužiaci atď.) a širšom (mimo zariadenia školy) sociálnom prostredí.

Úroveň vedomostí je ovplyvnená individuálnymi možnosťami a schopnosťami žiaka (intelekt, pridružené postihnutia...).

Absolvent na základe výsledkov svojich individuálnych schopností sa môže zaradiť do praktickej školy (podľa možností a schopností jednotlivcov).

Absolvent programu primárneho vzdelávania disponuje v rámci svojich schopností týmito kľúčovými kompetenciami:

- vyjadruje sa ústnou, písomnou formou podľa svojich schopností, adekvátne stupňu postihnutia,
- v materinskom jazyku na prijateľnej úrovni rozumie hovorenému slovu (textu),
- dokáže určitý čas počúvať, reagovať a vyjadriť svoj názor,
- dokáže používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych životných situácií podľa svojich schopností,
- využíva základné informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- komunikuje pomocou elektronických médií s pomocou učiteľa,
- osvojuje si postupy potrebné na získavanie nových poznatkov,
- teší sa z vlastných výsledkov,
- vníma problémové situácie v triede, oboznamuje sa s nimi, s pomocou pedagóga sa ich pokúša riešiť,
- uvedomuje si svoje vlastné potreby a využíva svoje možnosti,
- je oboznámený so základnými pravidlami a zvykmi súvisiacimi s úpravou zovňajšku človeka.

8.4 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

Štátny vzdelávací program/Školský vzdelávací program

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti
	Rozvíjanie sociálnych zručností
	Rozvíjanie grafomotorických zručností
PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ	Vecné učenie
ČLOVEK A HODNOTY	Etická výchova / Náboženská výchova/ Náboženstvo
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	Matematika
	Informatika
ČLOVEK A SVET PRÁCE	Pracovné vyučovanie

UMENIE A KULTÚRA	Výtvarná výchova
	Hudobná výchova
ZDRAVIE A POHYB	Zdravotná telesná výchova

8.5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy, čo vyplýva z charakteru postihnutia žiakov.

8.6 Učebný plán

Učebný plán														
ISCED 1														
Učebný plán pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským														
Štátny vzdelávací program /Školský vzdelávací program														
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ ročník	Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Spolu	Poznámka
Jazyk a komunikácia	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	4 +1	4 +1	4 +1	4 +1	4 +1	3 +1	3 +1	3 +1	3 +1	3 +1	3 +1	38 +11	
	rozvíjanie sociálnych zručností	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	18	
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	15	
													71+11	
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1	11 +11	
													11+11	
Človek a hodnoty	náboženská výchova								1	1	1	1	4	
													4	
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	2	2	2	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	22 +6	
	informatika								0,5	0,5	0,5	0,5	2	
													24+6	

Špeciálna základná škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce

Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	2	2	2	2	3	3	3	2,5	2,5	2,5	2,5	27
													27
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
													22
Zdravie a pohyb	zdravotná telesná výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	33
													33
Spolu povinná časť		18	18	18	18	18	17	17	17	17	17	17	192
Voliteľné hodiny		2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	28
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	220

Poznámky k učebnému plánu pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom MP – C variant:

- Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
- Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Člení sa na vzdelávaciu a relaxačnú časť. V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom logopéda, odborného zamestnanca ČŠPP s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami (§ 2 ods. 14 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.).
- Vyučovaciu hodinu špecifického vyučovacieho predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci.
- Vyučovacie predmety s časovou dotáciou 0,5 hodiny týždenne je možné vyučovať ako jednodinové každý druhý týždeň alebo ich spojiť do blokového vyučovania.
- Vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu zdravotná telesná výchova je možné deliť na skupiny s maximálnym počtom 8 žiakov. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet. Skupina zdravotnej telesnej výchovy sa zriadi pri počte najmenej štyroch žiakov.
- Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
- Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.

Špeciálna základná škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce

8. V prípravnom až štvrtom ročníku sme navýšili hodinovú dotáciu predmetom:

- rozvíjanie komunikačnej schopnosti - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie komunikácie žiaka s rešpektovaním úrovne všetkých jeho schopností, na osvojovanie si náhradných a doplnkových komunikačných systémov v prípade potreby,
- vecné učenie - o 1 vyučovaciu hodinu – z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na pozorovanie prírodovedných a spoločenských javov, na manipuláciu s predmetmi, na vytváranie a upevňovanie elementárnych návykov a zručností,

9. V piatom až desiatom ročníku sme navýšili hodinovú dotáciu predmetom:

- rozvíjanie komunikačnej schopnosti - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie komunikácie žiaka s rešpektovaním úrovne všetkých jeho schopností, na osvojovanie si náhradných a doplnkových komunikačných systémov v prípade potreby,
- vecné učenie - o 1 vyučovaciu hodinu – z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na pozorovanie prírodovedných a spoločenských javov, na manipuláciu s predmetmi, na vytváranie a upevňovanie elementárnych návykov a zručností,
- matematika - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na vytváranie elementárnych matematických vedomostí, zručností a návykov na aktuálnom stupni vývoja žiaka.

Učebný plán - nereformné ročníky 9 a 10

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ ročník	Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Poznámka
Jazyk a komunikácia	rozvíjanie komunikačných schopností										3 +1	3 +1	
	rozvíjanie sociálnych zručností										1	1	
	rozvíjanie grafomotorických zručností										1	1	
Človek a príroda	vecné učenie										1 +1	1 +1	
	fyzika												
	chémia												
	biológia												
Človek a spoločnosť	vlastiveda												
	dejepis												
	geografia												
	občianska náuka												

Špeciálna základná škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce

Človek a hodnoty	náboženská výchova										1	1	
Matematika a práca s informáciami	matematika										2 +1	2 +1	
	informatická výchova										0,5	0,5	
Človek a svet	pracovné vyučovanie										2,5	2,5	
Umenie a kultúra	výtvarná výchova										1	1	
	hudobná výchova										1	1	
Zdravie a pohyb	zdravotná telesná výchova										3	3	
Spolu povinná časť											17	17	
Voliteľné hodiny											3	3	
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny											20	20	

8.7 Špecifická výchovy a vzdelávania žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Žiaci s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sa vzdelávajú podľa **individuálneho vzdelávacieho programu**. Pri organizácii vyučovania sa odporúča predovšetkým blokovo vyučovanie. Vyučovanie sa člení na vzdelávaciu a relaxačnú časť.

V prípade, že žiak zvládol obsah vzdelávania a splnil kritériá na prijatie do špeciálnej základnej školy - variant B, môže tam byť priradený.

Žiakovi s ťažkým stupňom alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú intervenciu školský logopéd.

Žiaci s ťažkým stupňom alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní

- b) v špeciálnych základných školách,
- c) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole alebo v domove sociálnych služieb,
- d) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii.

Pri vypracovávaní individuálneho IVP je potrebné vychádzať zo Vzdelávacieho programu pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia. Pri hodnotení žiaka sa postupuje podľa metodického pokynu na hodnotenie žiakov s mentálnym postihnutím. V doložke vysvedčenia žiaka sa uvedie informácia, že žiak bol vzdelávaný podľa variantu C.

8.8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Formy organizácie výchovy a vzdelávania:

- dennou formou (poldenné v dopoludňajších hodinách v rozsahu piatich pracovných dní v týždni),
- formou individuálneho vzdelávania podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

8.9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Efektívna realizácia vzdelávacieho programu je podmienená potrebným personálnym zabezpečením podľa nasledujúceho rámca, pričom sa musí vychádzať z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve (Zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch):

Vedúci pedagogickí zamestnanci spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú a druhú atestáciu, spĺňajú podmienky dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie (najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérovej pozície). Sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu. Podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov. Zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi, rodičmi. Uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov, sú schopní vzájomnej efektívnej a ľudskej podporujúcej komunikácie.

Asistenti učiteľa spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Pracujú v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia. Podieľajú sa na uskutočňovaní ŠkVP najmä utváraním rovnosti príležitostí vo výchove a vzdelávaní, na

prekonávaní architektonických, informačných a zdravotných bariér pri výchove a vzdelávaní žiakov.

Vychovávateľa vykonávajú pedagogickú činnosť pri uskutočňovaní výchovného programu školy.

Odborní zamestnanci (CŠPP pri ŠZŠ)

Odborní zamestnanci spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon odbornej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou pri poskytovaní psychologickú, logopedickú, špeciálno-pedagogickú starostlivosť alebo výchovného a sociálneho poradenstva a prevencie.

Školský logopéd – logopéd s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou platnou v rezorte školstva. Školský logopéd vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom školy. Vyučuje vyučovaciu predmet Individuálna logopedická intervencia v prípade, že ho škola má zaradený do svojho školského vzdelávacieho programu.

8.10 Povinné materiálne-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Materiálne-technické vybavenie tried napomáha dosahovať stanovené ciele primárneho vzdelávania a zároveň podporuje komplexný proces výchovno-vzdelávacej rehabilitácie žiakov.

Dôležitá je úprava širšieho prostredia, jeho členenie na: relaxačnú časť, zmyslovú záhradu a fyzioterapeutickú časť. Trieda nemôže mať charakter bežnej triedy, jej vybavenie musí zodpovedať stanoveným cieľom výchovno-vzdelávacieho procesu. Je nutné vybaviť ju základnými špeciálnymi učebnými pomôckami, na relaxačnú aj vzdelávaciu činnosť.

Vzdelávacie pomôcky: žiaci s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia v primeranej miere využívajú učebné pomôcky tak ako sú uvedené v kapitole 2.2 tohto dokumentu. Ďalšie pomôcky využívané na vyučovaní: hrací stolík Optima, iPady s rôznymi aplikáciami prístupnými pre jednotlivé stupne mentálneho postihnutia, čitateľské tabuľky, didaktické logo pomôcky WESCO (skladačky, dominá puzzle, pexesá na PL orientáciu, koncentráciu pozornosti, pamäťového a zrakového vnímania, karty na rozvíjanie jazykových schopností, serialita, protiklady, predložky, slovesá, geometrické tvary, bludiská, obrázkové dominá...), Jazyk a reč, Kobercové písmenká, Písmenkové bludiská. Učitelia si pripravujú vlastný metodický materiál a pomôcky, individuálne pracovné listy.

Vyučovacie programy: Detský kútik I,II,III,IV,V; Písanie; Alík môj prvý šlabikár; Sada altík; Začínam sa učiť; Sada Méďa, Domáce zvieratá, Čím budem.

Špeciálne učebné pomôcky - hmatové dosky, hlavové ukazovátka, dotyková obrazovka, zvukové zariadenia, prostriedky na uľahčenie komunikácie (piktogramy, obrázková abeceda, posunková reč, prstová abeceda), špeciálne počítačové doplnky.

Kompenzačné pomôcky - audiovizuálne pomôcky, stoličky Aris, invalidný vozík, chodítko, G-aparát, polohovacie stoly.

Relaxačné pomôcky - polohovacie ležadlá, vodná posteľ, pieskové stoly, masážne koberčeky, fitlopty, masážny stôl. Pomôcky osobnej hygieny - prebaľovacie lôžko, špeciálny zdvihák z vozíka na prebaľovacie lôžko.

Priestorové vybavenie

Pri priestorovom vybavení je potrebné rešpektovať závažnosť zdravotného stavu žiaka s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia vytvorením bezbariérových priestorov (toalety, nájazdy do vchodov). Škola je vybavená bezbariérovým vstupom na prízemie budovy, kde sa nachádza aj WC pre vozíčkarov.

a) pre manažment školy - kancelária riaditeľa a zástupcov riaditeľa školy,

b) pre pedagogických zamestnancov školy – zborovňa (priestor pre prípravnú prácu učiteľov a odkladanie pomôcok),

c) pre zamestnancov poskytujúcich odborné služby - kancelária pre prácu personálu poskytujúceho odborné služby a pomoc pedagógom/žiakom- CŠPP, miestnosť na výučbu ILI (logopedická miestnosť s vybavením), multisenzorická miestnosť konceptu Snoezelen, relaxačno-rehabilitačná miestnosť vybavená sprchou, vírivkou, infrasaunou, ležadlami,

d) pre nepedagogických zamestnancov školy - kancelária pre ekonomický úsek (sekretariát) a nepedagogických zamestnancov (pracovňa s automatickou práčkou a sušičkou),

e) hygienické priestory - bezbariérové sociálne zariadenie pre žiakov (s kompletným vybavením pomôckami osobnej hygieny) a zamestnancov, šatne alebo iné priestory na odkladanie odevov a prezúvanie obuvi,

f) odkladacie a úložné priestory - pre učebné pomôcky, didaktickú techniku, skladové priestory v suteréne, archív,

g) informačno-komunikačné priestory- knižnica/priestor pre knižnicu vybavený knižničným fondom, IKT zariadením a pripojením na Internet v PC učebni,

h) učebné priestory (interné/externé)

- učebne (s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania),
- odborné učebne (počítačová učebňa vybavená špeciálnymi pomôckami na ovládanie PC),
- špeciálne učebne pre vyučovanie jednotlivých zložiek pracovného vyučovania (keramická/drevo dielňa, dielňa na výučbu tkania, cvičná kuchynka s kompletným vybavením a malá jedáleň),

i) spoločné priestory - školská budova, školský dvor, priestor pre riešenie zdravotných problémov, bezpodnetná miestnosť.

8.11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola realizuje pravidelné školenia zamestnancov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, pravidelné školenie zamestnancov o požiarnej ochrane. Raz ročne sa uskutočňuje pre žiakov a zamestnancov cvičný požiarnej poplach a účelové cvičenie. Sú vykonávané pravidelné kontroly BOZP a PO, predpísané revízie, odstraňujú sa zistené nedostatky. Úlohy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pomáha škole plniť externý bezpečnostný technik.

Problematika bezpečnosti a hygieny práce je podrobne popísaná v školskom poriadku. Všetci žiaci školy sú na začiatku školského roka poučení o bezpečnom správaní v škole, na vyučovaní v triedach a v odborných učebniach, o ochrane zdravia pri práci.

Dodržiavame vhodnú štruktúru práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek žiakov:

- v prípravnom ročníku až štvrtom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v piatom až desiatom ročníku najviac šesť vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina trvá 45 minút, poslednú vyučovaciu hodinu možno skrátiť na 40 minút,
- s prihliadnutím na osobitosti žiakov môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaradovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických pracovníkov pri výchove avzdelávaní zabezpečuje:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- priestor pre ošetrovanie úrazu a ku krátkodobému pobytu zraneného, resp. chorého žiaka,
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárníčky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu,
- zabezpečený vhodný pitný a stravovací režim,

Špeciálna základná škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce

- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

Pred vyučovaním, po vyučovaní a počas prestávok je zabezpečený dozor učiteľov nad žiakmi podľa vopred vypracovaného harmonogramu, ktorý je zverejnený v zborovni školy a na jednotlivých chodbách. Pedagógovia a asistenti učiteľa vyučujúci žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia zostávajú v triedach aj počas malých prestávok.

Žiaci majú zakázané nosiť do školy predmety ohrozujúce zdravie.

Hygienické zásady sú dodržiavané používaním mydla, uteráku, toaletného papiera, hygienických vreckoviek.

9 VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S VIACNÁSOBNÝM POSTIHNUTÍM V KOMBINÁCIÍ S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

V populácii žiakov s viacnásobným postihnutím je najviac takých žiakov, u ktorých sa kombinuje mentálne postihnutie s iným postihnutím. Žiak, ktorý má diagnostikované viacnásobné postihnutie, v obraze ktorého je mentálne postihnutie a ďalšie postihnutie alebo narušenie, postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím príslušného stupňa. Špecifické vyučovacie predmety podľa konkrétnej kombinácie postihnutia sa zaraďujú do školského vzdelávacieho programu alebo sa žiak s viacnásobným postihnutím vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

9.1 Ciele výchovy a vzdelávania

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové spôsobilosti žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím na úrovni, ktorá je pre nich dosiahnuteľná. Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom cieľov uvedených vo vzdelávacom programe pre žiakov mentálnym postihnutím s prihliadnutím na ďalšie postihnutie alebo narušenie.

9.2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím podľa príslušnej legislatívy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

9.3 Profil absolventa

Absolvent programu primárneho stupňa vzdelania pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím má osvojené kľúčové kompetencie (spôsobilosti) vyplývajúce zo vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím príslušného variantu s prihliadnutím na ďalšie postihnutie alebo narušenie.

9.4 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií príslušných vzdelávacích programov pre žiakov s ľahkým, so stredným a ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.

9.5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím nie sú vypracované vzdelávacie štandardy, čo vyplýva z charakteru postihnutia žiakov. Individuálne schopnosti jednotlivých žiakov nemožno zovšeobecňovať a dosiahnuté výkony sú limitované samotným postihnutím.

9.6 Učebný plán

Žiaci s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím postupujú podľa učebných plánov pre žiakov s ľahkým, stredným, ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským. Špecifické vyučovacie predmety vyplývajúce z ďalšieho pridruženého postihnutia sa vyučujú v rámci voliteľných hodín školských vzdelávacích programov alebo v rámci individuálneho vzdelávacieho programu.

9.7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa postupuje podľa vzdelávacích programov pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie. Mentálne postihnutie je zvyčajne najvýraznejším príznakom v celom klinickom obraze viacnásobného postihnutia, preto je podmieňujúcim prvkom celého výchovno-vzdelávacieho procesu. V prípade, že u žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím nie je mentálne postihnutie v celom klinickom obraze viacnásobného postihnutia determinujúcim prvkom výchovno-vzdelávacieho procesu, je potrebné vychádzať z aktuálneho zdravotného stavu žiaka, ktorý je dôsledkom súčinnosti participujúcich postihnutí žiaka.

Pre žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím, ktorý postupuje podľa IVP je individuálny vzdelávací program vytváraný s prihliadnutím k

súčasnému stavu žiaka a podľa jeho individuálnych schopností. V závislosti od jeho individuálnych schopností je možné IVP tvoriť podľa obsahu vzdelávania aj z rôznych variantov školy pre žiaka s mentálnym postihnutím, s prihliadnutím na ďalšie prítomné postihnutia.

Individuálny vzdelávací program žiaka obsahuje:

- základné informácie o žiakovi a vplyve jeho diagnózy na výchovno-vzdelávací proces,
- požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy,
- modifikáciu obsahu vzdelávania,
- aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov,
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania,
- požiadavky na zabezpečenie kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok,
- zabezpečenie servisu odborníkov – špeciálneho pedagóga, psychológa, logopéda a iných.

Individuálny vzdelávací program vypracováva špeciálny pedagóg, prípadne podľa potreby s ďalšími odbornými pracovníkmi. Individuálny vzdelávací program podpisuje spravidla riaditeľ školy, špeciálny pedagóg a zákonný zástupca žiaka.

Individuálny vzdelávací program sa môže upravovať a doplňovať podľa aktuálnych špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka. Zmeny je potrebné konzultovať so všetkými zainteresovanými odborníkmi a zákonným zástupcom žiaka.

Základná škola pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktorá vzdeláva žiakov s mentálnym postihnutím alebo s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím, sa vnútorne člení podľa stupňa mentálneho postihnutia žiakov na:

- a) variant A pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia,
- b) variant B pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia,
- c) variant C pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia alebo pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktorí majú aj iné zdravotné postihnutie, sú držiteľmi preukazu zdravotne ťažko postihnutých a nemôžu sa vzdelávať podľa variantu A alebo B.

Žiakom s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím v zmysle platnej legislatívy poskytuje výchovu a vzdelávanie praktická škola a tieto ďalšie školy:

- a) pre žiakov so sluchovým postihnutím a mentálnym postihnutím
 - špeciálna základná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím,
 - odborné učilište pre žiakov so sluchovým postihnutím,
- b) pre žiakov so zrakovým postihnutím a mentálnym postihnutím
 - špeciálna základná škola pre žiakov so zrakovým postihnutím,
 - odborné učilište pre žiakov so zrakovým postihnutím,
- c) pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a mentálnym postihnutím špeciálna základná škola pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou,

d) pre žiakov s telesným postihnutím, chorých a zdravotne oslabených s mentálnym postihnutím

- špeciálna základná škola pre žiakov s telesným postihnutím,
- odborné učilište pre žiakov s telesným postihnutím.

V zmysle platnej legislatívy sa pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím môžu v špeciálnych školách zriaďovať samostatné triedy. V triede pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím pracujú spravidla dvaja špeciálni pedagógovia alebo učiteľ a asistent učiteľa (najvhodnejšie pedagóg mentálne postihnutých a pedagóg sluchovo, zrakovo alebo telesne postihnutých alebo logopéd.) Vyučovanie žiakov s viacnásobným postihnutím sa môže realizovať v blokoch. Žiak s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa vzdeláva podľa obsahu vzdelávania pre žiakov s mentálnym postihnutím príslušného variantu s prihliadnutím na ďalšie postihnutie.

Základná škola pre žiakov so zdravotným znevýhodnením spravidla deväť až jedenásť ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka. V zmysle príslušnej legislatívy môže mať

- špeciálna základná škola variant A prípravný ročník a deväť ročníkov,
- špeciálna základná škola variant B prípravný ročník a desať ročníkov,
- špeciálna základná škola variant C prípravný ročník a desať ročníkov a vzdelávanie sa uskutočňuje podľa individuálneho vzdelávacieho program.

V zmysle platnej legislatívy plnenie povinnej školskej dochádzky sa žiakovi skončilo, ak od začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky absolvoval desať rokov vzdelávania alebo dňom 31. augusta príslušného školského roka, v ktorom žiak dovŕšil 16. rok veku.

Žiakovi s ťažkým zdravotným postihnutím môže riaditeľ školy umožniť vzdelávanie až do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 18. rok veku.

V prípade potreby žiakovi s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím možno predĺžiť dĺžku vzdelávania až o dva roky.

Podmienkou prijatia žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím do špeciálnej školy alebo do základnej školy je psychologická a špeciálnopedagogická diagnostika v centre špeciálnopedagogického poradenstva. V prípade potreby sa vyžaduje aj odborná lekárska diagnostika (neuroológ, psychiater, foniater, ORL, oftalmológ, ortopéd a pod.).

O prijatí dieťaťa do školy rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie (CŠPP), vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa.

Riaditeľ školy je povinný informovať pri prvom kontakte rodičov o podmienkach prijatia (písomná žiadosť rodiča, správy z odborných vyšetrení z príslušného poradenského zariadenia, spolupráca so školským špeciálnym pedagógom).

9.8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Pri organizácii podmienok v jednotlivých formách vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím je potrebné postupovať individuálne podľa výsledkov špeciálnopedagogickej a inej odbornej diagnostiky a v spolupráci s rodičmi (resp. zákonnými zástupcami).

Počet žiakov v triede je daný v zmysle platnej legislatívy:

- najnižší počet žiakov s viacnásobným postihnutím v triede sú 4 žiaci,
- najvyšší počet žiakov s mentálnym postihnutím ľahkého stupňa v kombinácii s iným postihnutím v prípravnom až piatom ročníku v triede je 6, v šiestom až desiatom ročníku 8 žiakov,
- najvyšší počet žiakov s mentálnym postihnutím stredného a ťažkého alebo hlbokého stupňa v prípravnom až piatom ročníku je 5, v šiestom až desiatom ročníku 6 žiakov.

Do školského vzdelávacieho programu sa zaraďujú pre viacnásobne postihnutých žiakov v kombinácii s mentálnym postihnutím len tie špecifické vyučovacie predmety, ktoré daní žiaci potrebujú.

- Pre žiakov s mentálnym a sluchovým postihnutím sa môžu zaradiť predmety: komunikačné zručnosti, individuálna logopedická intervencia, slovenský posunkový jazyk, dramatická výchova, rytmicko-pohybová výchova, sluchová výchova a pod..
- Pre žiakov s mentálnym a zrakovým postihnutím sa môžu zaradiť predmety: individuálne tyflopédické cvičenia, priestorová orientácia a pohybová výchova a pod..
- Pre žiakov s mentálnym a telesným postihnutím sa môžu zaradiť predmety: zdravotná telesná výchova, rozvíjanie pohybových zručností, rehabilitácia a pod..
- Pre žiakov s mentálnym postihnutím a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatické poruchy reči) sa môžu zaradiť predmety: rozvíjanie komunikačných schopností, individuálna logopedická intervencia a v rámci nich alternatívna a augmentatívna komunikácia a pod..
- Pre žiakov s mentálnym postihnutím a poruchami správania sa môžu zaradiť predmety: pohybová a výchova, terapeutické a korektívne cvičenia a pod.
- Pre žiakov s mentálnym postihnutím a poruchami aktivity a pozornosti sa môžu zaradiť predmety: pohybová výchova, terapeutické a korektívne cvičenia a pod.

9.9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Okrem povinného personálneho zabezpečenia platného podľa štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie a ustanovení, ktoré sú uvedené vo vzdelávacích programoch pre žiakov s mentálnym postihnutím, je potrebné, aby v škole, kde sú vzdelávaní žiaci s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím pracoval aj pomocný zdravotnícky personál.

9.10 Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Okrem vybavenia školy uvedeného v štátnom vzdelávacom programe pre primárne vzdelávanie je potrebné vytvárať:

- učebne (triedy) vybavené viacúčelovým nastaviteľným (rastúcim) nábytkom, s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania,
- učebne pre jednotlivé vzdelávacie oblasti (predmety) vybavené špeciálnym nábytkom, prístrojmi, nástrojmi, pomôckami, technikou, materiálmi,
- učebne pre informatickú výchovu vybavenú počítačmi s príslušným programovým vybavením a prídavnými zariadeniami,
- špeciálne učebne pre vyučovanie jednotlivých zložiek pracovného vyučovania vybavené vhodným náradím, prístrojmi a pomôckami,
- priestory pre telovýchovné aktivity s bezpečným povrchom, náradím a náčiním,
- priestory pre prípravné práce učiteľa, priestory pre uloženie pomôcok,
- knižnicu pre žiakov a učiteľov,
- priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní (školský klub detí, záujmové krúžky a voľnočasové aktivity) vybavené pracovným a odpočinkovým nábytkom, priestormi pre učenie, s pomôckami pre relaxáciu.

Pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím je potrebné zabezpečiť špeciálne učebné pomôcky, učebnice a pracovné zošity.

9.11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Platia všetky ustanovenia uvedené v príslušnom štátnom vzdelávacom programe a vzdelávacom programe pre žiakov s mentálnym postihnutím. Pri vzdelávaní žiakov s viacnásobným postihnutím je potrebné vytvoriť vhodnú štruktúru práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek a postihnutie žiakov.

Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje s týmito odchýlkami:

- a) pri kúpaní a pri plaveckom výcviku je v jednej skupine najviac päť žiakov,
- b) pri lyžiarskom výcviku má jeden inštruktor v skupine najviac osem žiakov,
- c) pri školskom výlete je počet žiakov v skupine rovnaký alebo nižší ako počet žiakov v triede, ak je počet žiakov v skupine pri školskom výlete vyšší ako počet žiakov v triede, riaditeľ školy zabezpečí účasť ďalšej poučenej plnoletej osoby.

10 VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S AUTIZMOM ALEBO S ĎALŠÍMI PERVAZÍVNÝMI VÝVINOVÝMI PORUCHAMI S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

10.1 Ciele výchovy a vzdelávania

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím je rozvinutie kľúčových kompetencií (spôsobilostí) na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná a maximálne možné integrovanie do spoločnosti.

10.2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

10.3 Profil absolventa

Žiak je pripravený na ďalšie vzdelávanie a prípravu na povolanie v triede s individuálnym vzdelávacím programom v praktickej škole alebo v odbornom učilišti v oblasti komunikácie, sociálnych a manuálnych zručností.

10.4 Vzdelávacie oblasti

Obsah vzdelávania pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím (žiaci ďalej len AU alebo PVP s MP) tvoria vzdelávacie oblasti, ktoré obsahujú jednotlivé vyučovacie predmety. Obsah a ciele jednotlivých vyučovacích predmetov sa prispôbujú individuálnym osobitostiam každého žiaka. Obsah vzdelávania sa chápe ako podklad, ktorý má učiteľ tvorivo rozvíjať, rozširovať alebo redukovať, v závislosti od potenciálu a osobnostných vlastností každého žiaka.

Vyučovacie predmety vo vzdelávacích oblastiach pre žiakov s AU alebo PVP s MP pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským

Štátny vzdelávací program/Školský vzdelávací program

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	Slovenský jazyk a literatúra
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností
	Rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie
ČLOVEK A PRÍRODA	Vecné učenie
	Fyzika
	Chémia
	Biológia
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	Vlastiveda
	Dejepis
	Geografia
	Občianska náuka
ČLOVEK A HODNOTY	Etická výchova / Náboženská výchova/ Náboženstvo
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	Matematika
	Informatika
ČLOVEK A SVET PRÁCE	Pracovné vyučovanie
UMENIE A KULTÚRA	Výtvarná výchova
	Hudobná výchova
ZDRAVIE A POHYB	Telesná a športová výchova

10.5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím nie sú určené vzdelávacie štandardy.

10.6 Učebný plán

Učebný plán													
ISCED 1													
Učebný plán pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím													
Štátny vzdelávací program /Školský vzdelávací program													
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ ročník	Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu	Poznámka
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	2	2	2	2	2	5	5	5	5	5	35	
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností	8	7	8	8	7	4	4	2	2	2	52	
	rozvíjanie grafomotorických zručností	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1						5 +5	
												92+5	
Človek a príroda	vecné učenie		1	1	1							3	
	fyzika								1	1	1	3	
	chémia										1	1	
	biológia								1	1	1	3	
												10	
Človek a spoločnosť	vlastiveda					2	3	3				8	
	dejepis								1	1	1	3	
	geografia								1	1	1	3	
	občianska náuka								1	1	1	3	
												14	
Človek a hodnoty	náboženská výchova						1	1	1	1	1	5	
												5	
Matematika a práca s	matematika	3	3 +1	4 +1	4 +1	4 +1	4 +1	4 +1	4 +1	4 +1	4 +1	38 +9	

Špeciálna základná škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce

informáciami	informatika								1	1	1	3	
												41+9	
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	19	
												19	
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	
												20	
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20	
												20+5	
Spolu povinná časť		19	20	22	22	22	23	23	24	24	25	224	
Voliteľné hodiny		1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	19	
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		20	22	24	24	24	25	25	26	26	27	243	

Poznámky k UP pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím:

- Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaradovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami v zmysle platnej legislatívy.
- Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
- Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
- V prípravnom ročníku sme navýšili hodinovú dotáciu predmetu:
 - rozvíjanie grafomotorických zručností - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie hrubej a jemnej motoriky, na vytváranie a upevňovanie konkrétnych návykov a zručností súvisiacich so školskou pripravenosťou,
- V prvom až štvrtom ročníku sme navýšili hodinovú dotáciu predmetom:
 - rozvíjanie grafomotorických zručností - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie hrubej a jemnej motoriky, na vytváranie a upevňovanie konkrétnych návykov a zručností súvisiacich so školskou pripravenosťou,
 - matematika - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na budovanie elementárnych matematických vedomostí, zručností a návykov pri riešení úloh z bežného života.

Špeciálna základná škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce

6. V piatom až deviatom ročníku sme navýšili hodinovú dotáciu predmetom:

- matematika - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na budovanie elementárnych matematických vedomostí, zručností a návykov pri riešení úloh z bežného života,
- telesná a športová výchova - o 1 vyučovaciu hodinu - z dôvodu zabezpečenia dostatočného priestoru na rozvíjanie celkovej telesnej zdatnosti, na vytváranie a upevňovanie športových návykov a zručností realizovaných aj mimo telocvične, na rozvíjanie pozitívneho vzťahu k fyzickej aktivite a športu.

Učebný plán - nereformný 9. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ ročník	Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Poznámka
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra										5	
	rozvíjanie komunikačných schopností										2	
	rozvíjanie grafomotorických zručností											
Človek a príroda	vecné učenie											
	fyzika										1	
	chémia										1	
	biológia										1	
Človek a spoločnosť	vlastiveda											
	dejepis										1	
	geografia										1	
	občianska náuka										1	
Človek a hodnoty	náboženská výchova										1	
Matematika a práca s informáciami	matematika										4 +1	
	informatická výchova										1	
Človek a svet	pracovné vyučovanie										2	
Umenie a kultúra	výtvarná výchova										1	

	hudobná výchova										1
Zdravie a pohyb	telesná výchova										2 +1
Spolu povinná časť											25
Voliteľné hodiny											2
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny											27

10.7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s AU alebo PVP s MP ide o žiakov s rôznymi diagnostickými kategóriami a z toho vyplývajúcimi symptómami, ktoré zásadne ovplyvňujú nielen aktuálny výchovno-vzdelávací proces, ale aj ich výchovu a vzdelávanie vôbec.

• Do skupiny pervazívnych vývinových porúch (F84) sú podľa MKCH-10-SK- 2016)1 zahrnuté nasledovné diagnostické kategórie:

- Detský autizmus (F84.0)
- Atypický autizmus (F84.1)
- Rettov syndróm (F84.2)
- Iná detská dezintegračná porucha (F84.3)
- Hyperaktívna porucha spojená s duševnou zaostalosťou a stereotypnými pohybmi (F84.4)
- Aspergerov syndróm (F84.5)
- Iná pervazívna vývinová porucha (F84.8)
- Pervazívna vývinová porucha, bližšie neurčená (F84.9).

Žiak s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím môže byť vzdelávaný

a) v základnej škole pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami podľa individuálneho vzdelávacieho programu,

b) v špeciálnej triede pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami základnej školy podľa individuálneho vzdelávacieho programu,

c) v triede základnej školy spolu s inými žiakmi, t. j. v školskej integrácii podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Podmienkou prijatia žiaka do základnej školy pre žiakov s autizmom, špeciálnej triedy v základnej škole alebo na školskú integráciu je špeciálnopedagogická a psychologická diagnostika predložená školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie, odborná

lekárska diagnostika (najmä od detského psychiatra) a písomná žiadosť rodiča alebo zákonného zástupcu.

O prijatí dieťaťa s AU alebo PVP s MP na vzdelávanie rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa.

Riaditeľ školy pred prijatím dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do školy so vzdelávacím programom pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami poučí zákonného zástupcu o všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa.

Do prípravného resp. 1. ročníka primárneho vzdelávania sa žiak prijíma po dovŕšení 6. roku života. Základná škola pre žiakov s autizmom má deväť ročníkov, s možnosťou zriadenia prípravného ročníka.

Vzdelávanie žiaka sa môže, ak je žiakom s ťažkým zdravotným postihnutím, v základnej škole (ktorá je špeciálnou školou alebo v škole bežného typu) predĺžiť až do konca školského roku, v ktorom žiak dovŕši 18. rok svojho veku (Školský zákon).

Obsah učiva sa žiakovi, ktorý si vyžaduje predĺženie vzdelávania, patrične upravuje v IVP tak, aby bol primerane rozložený. V pedagogickej dokumentácii sa vyznačuje ten postupový ročník, ktorého obsah vzdelávania žiak v príslušnom školskom roku plní; rok školskej dochádzky sa vyznačí podľa jeho skutočného poradia.

Obsah vzdelávania určený pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím sa uplatňuje bez ohľadu na to, akou formou sú vzdelávaní.

Obsah vzdelávania je vytvorený na troch úrovniach. Prvá, najnižšia, úroveň zahŕňa najnižšie požiadavky z hľadiska obsahu učiva a posledná, tretia, úroveň určuje najvyššie požiadavky. Vzhľadom na autizmus alebo ďalšie pervazívne vývinové poruchy je potrebné zdôrazniť, že voľba úrovne (obsahu vzdelávania) sa nemôže riadiť diagnostikovaným stupňom mentálneho postihnutia žiaka. To znamená, že žiak, ktorý podľa psychologického vyšetrenia má napr. stredný stupeň mentálneho postihnutia, nepostupuje automaticky podľa strednej, t. j. druhej úrovne obsahu vzdelávania príslušného vyučovacieho predmetu, ale pedagóg zvolí pre neho tú úroveň, ktorú je na základe svojich predpokladov schopný zvládať. Pre žiaka v rôznych vyučovacích predmetoch možno určiť rôznu úroveň obsahu vzdelávania.

Ak žiak vďaka systematickej špeciálnopedagogickej starostlivosti prejaví vyššiu úroveň schopností než pri jeho poslednom diagnostikovaní, postupne sa mu upraví obsah vzdelávania tak, aby naň mohol čím skôr nadviazať vyššou úrovňou obsahu vzdelávania.

Naopak, pri nezvládaní úloh, vychádzajúcich z pôvodne nastavenej úrovne obsahu vzdelávania v niektorom predmete, je nevyhnutné prejsť na ich nižšiu úroveň alebo sa vrátiť k upevňovaniu učiva predchádzajúceho ročníka.

Môže sa stať, že stav žiaka si bude vyžadovať také tempo práce, ktoré nedovolí v priebehu jedného školského roka splniť ciele vyučovacieho predmetu príslušného ročníka. V tom prípade sa v nasledujúcom ročníku, ak to vyžaduje charakter predmetu pre nadväznosť učiva, začne neprebratým učivom predchádzajúceho ročníka a nie učivom toho ročníka, do ktorého žiak postúpil.

Z uvedeného vyplýva, že žiak s autizmom alebo ďalšou pervazívnou vývinovou poruchou s mentálnym postihnutím môže posledný ročník svojej školskej dochádzky ukončiť aj učivom nižšieho ročníka.

Obsah a ciele obsiahnuté v obsahu vzdelávania sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam každého žiaka.

Vyučujúci uplatňuje primeranosť nárokov na základe dispozícií žiaka, ktoré majú vplyv na prognózu jeho vývinu s cieľom zlepšovať jeho vedomosti, zručnosti a návyky a zvyšovať tým jeho šance na zlepšovanie kvality jeho života.

Pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím nie sú určené vzdelávacie štandardy pre jednotlivé ročníky, ktoré by bolo nutné splniť pre postup do ďalšieho ročníka.

Výchova a vzdelávanie žiaka s AU alebo PVP sa uskutočňuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

10.8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje podľa individuálnych vzdelávacích programov. Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne: „Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“. Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzke a to nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku.“.

10.9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Pedagogickí zamestnanci spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi. Preukazujú odborné a osobnostné spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy. Riadia svoje sebarozvíjanie a celoživotné vzdelávanie v odbornej oblasti a osobnostnom raste, ako súčasť kolektívu pedagógov sú schopní vzájomnej efektívnej a

ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, tímovej práce a kooperatívneho riešenia problémov.

Vedúci pedagogickí zamestnanci svojimi manažérskymi, organizačnými a pedagogickými schopnosťami vytvárajú predpoklady pre fungujúci, motivovaný spolupracujúci kolektív s profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím. Starajú sa o svoj odborný a osobnostný rast, ako aj všetkých členov kolektívu a vytvárajú pre tento ich rast podmienky. Sú schopní poradiť učiteľom a obhájiť ich pred negatívnymi faktormi, ktoré by nepriaznivo ovplyvňovali ich pedagogické pôsobenie.

Asistent učiteľa pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s AU alebo PVP s MP, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

Školský psychológ vykonáva odborné činnosti v rámci psychologickej diagnostiky (okrem diagnostiky na účely prijatia žiaka do školy alebo na zmenu formy vzdelávania žiaka), na ktoré má oprávnenie podľa svojho vzdelania a v súlade s legislatívou platnou pre rezort školstva.

Pomocný zdravotnícky personál – poskytuje individuálnu pomoc žiakovi s AU alebo PVP s MP pri sebaobsluže.

10.10 Povinné materiálo-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Vzdelávanie žiakov s AU alebo PVP s MP sa v našej škole realizuje v samostatnej časti prvého podlažia budovy, ktorú tvoria dve učebne a spoločné priestory pre hygienu, vrátane WC pre žiakov a žiačky, vybavené dávkovačmi pre tekuté mydlo, zásobník s dezinfekčným prostriedkom a zásobníkmi pre jednorazové utierky.

Učebne (triedy) sú vybavené viacúčelovým nábytkom, s priestorom pre relaxáciu, pracovnú činnosť a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania.

Učebne sú upravené ako štruktúrované priestory na individuálne vzdelávanie žiakov s AU alebo PVP s MP, s rešpektovaním zásad TEACCH programu a ABA terapie.

Pre telovýchovné aktivity využívajú žiaci spoločné priestory s bezpečným povrchom, narádím a náčiním spoločenskej miestnosti, na školskom dvore, alebo v priestoroch SOŠ- te.

Priestory pre prípravné práce učiteľa, priestory na uloženie pomôcok.

Priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní (školský klub detí, záujmové krúžky a voľnočasové aktivity) vybavené pracovným a odpočinkovým nábytkom, priestormi pre učenie sa, s pomôckami pre relaxáciu.

Priestory pre stravovanie rešpektujúce hygienické normy a špecifiká individuálnych potrieb žiaka s AU alebo PVP s MP - výdjaňa jedál a jedálnička v suteréne budovy.

Priestory pre vedenie školy a potrebných odborných a nepedagogických zamestnancov – miestnosť riaditeľa, zástupcu, ekonómky, výchovného poradcu, ČŠPP a iných – so zodpovedajúcim technickým vybavením a nábytkom.

Miestnosť pre uskladnenie učebníc, archív.

Priestory pre odkladanie odevov a obuvi (šatne).

Ďalšie pomocné priestory pre zaistenie chodu školy.

10.11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Zdravé prostredie tried – nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie.

Priestor pre ošetrovanie úrazu a na krátkodobý pobyt zraneného, resp. chorého žiaka, alebo žiaka v čase akútneho zhoršenia jeho psychických problémov.

Výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti.

Lekárničky na pracovisku - vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na rýchlu zdravotnú pomoc, linku dôvery, políciu.

Zabezpečenie vhodného pitného a stravovacieho režimu.

Dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v priestoroch školy a jej okolí, a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

PRÍLOHY

A ROZVÍJANIE ČITATEĽSKEJ GRAMOTNOSTI

A.1 Školská stratégia rozvoja čitateľskej gramotnosti

Čítanie aj napriek prieniku moderných informačných technológií ostáva základnou stratégiou nadobúdania vedomostí, odborných znalostí, rozširovania a prehĺbovania poznatkovej bázy človeka, ale aj získavania rozličných praktických a profesijných zručností. Práve z tohto dôvodu považujeme vzťah detí, žiakov a mládeže k čítaniu za kritický. Čitateľská gramotnosť sa prelína s ďalšími oblasťami gramotnosti (prírodovedná, matematická, informačná, sociálna a ďalšie), preto je jej rozvoj veľmi dôležitý pri osvojovaní zručností, rozvíjaní schopností a pri získavaní vedomostí v ďalších vzdelávacích oblastiach.

Čítanie je zručnosť, ktorú dieťa nevyhnutne potrebuje pre svoj ďalší úspešný život. V súvislosti s čítaním výskumníci často hovoria o tzv. Matúšovom efekte, podľa ktorého tí, ktorí získajú zručnosť čítania v detstve, v živote potom čítajú a učia sa rýchlejšie ako tí, ktorí ju nezískali. Majú pritom väčšiu slovnú zásobu, čo znamená, že nestroskotajú pri zložitejších textoch a lepšie rozpoznávajú postup príbehov a formulujú svoje argumenty, čo je schopnosť, ktorá sa inými prostriedkami nedá rozvinúť. Prejavuje sa tu kumulatívna, vývojová povaha čítania, jeho kognitívny prínos, ktorý hovorí, že čím viac čítate, tým lepšie viete čítať.

Pojem čitateľská gramotnosť (ďalej len ČG) vnímame v posledných rokoch najmä prostredníctvom rámcov medzinárodných štúdií zameraných na túto oblasť (PISA, PIRLS).

PIRLS je medzinárodný výskum ČG 9 –10 ročných žiakov. Žiaci 4. ročníkov ZŠ sa v rámci štúdie IEA PIRLS testujú v dvoch základných oblastiach:

- 1.v schopnosti porozumieť informačnému textu,
- 2.v schopnosti porozumieť literárnemu textu.

PIRLS vymedzuje ČG ako „schopnosť rozumieť formám písaného jazyka, ktoré vyžaduje spoločnosť a/alebo jednotlivci, a tieto formy používať. Mladí čitatelia môžu odvodzovať význam zo širokej škály textov. Čítajú, aby sa učili, aby sa zapojili do spoločenstva čitateľov, a čítajú tiež pre zábavu.“

Jeden z najvýraznejších vplyvov na výsledky žiakov v SR má sociálne zázemie žiakov. Žiaci s najnižším socioekonomickým statusom výrazne zaostávajú v porovnaní so žiakmi s najvyšším ekonomickým statusom. Ukazuje sa, že čoraz viac žiakov a dospelých osôb má problém so základnými jazykovými zručnosťami, ako je napríklad slovná zásoba a jazyková vybavenosť. Ide pritom o nevyhnutný základ pre vývoj ČG. Výsledky štúdie PISA považujú žiakov s nedostatočnou, nízkou úrovňou ČG za rizikovú skupinu obyvateľstva, ktorá bude v budúcnosti pre spoločnosť príťažou, pretože bude vyžadovať zvýšené náklady na sociálnu a

zdravotnú starostlivosť. Čím dlhšie bude tento problém zanedbávaný, tým viac bude spoločnosť finančne zaťažovať. Aj keď žiaci s MP vzdelávaní v špeciálnych školách nie sú vo vyššie spomínaných štúdiách testovaní sme toho názoru, že rozvíjanie ČG každého žiaka na potrebnú úroveň by malo byť jedným z hlavných cieľov primárneho vzdelávania. Ukazuje sa totiž, že žiaci s nízkou úrovňou ČG majú v dospelosti výrazné problémy s uplatnením sa na trhu práce ako aj so všeobecnou integráciou do spoločnosti. Dobre realizované vyučovanie zamerané na rozvíjanie čítania s porozumením môže pomôcť aj tým žiakom, ktorých domáce zázemie „čitateľstvo“ nepodporuje, a ktorých školské výsledky sú tým ohrozené. Pre takýchto žiakov predstavuje škola jedinou nádej, že hendikepy spôsobené zdravotným znevýhodnením a kultúrnou výbavou dokážu vyrovnať. Čítanie s porozumením je preto nutné rozvíjať na princípe medzipredmetových vzťahov, pretože v konečnom dôsledku podmieňuje funkčnú gramotnosť človeka.

Špecifické ciele rozvíjania čitateľskej gramotnosti v SŠ Zlaté Moravce:

- V súlade s POP na školský rok 2017/2018 proklamovať tento a ďalšie školské roky **za rok pokračujúceho rozvoja čitateľskej gramotnosti**. Vymedziť ako prioritnú úlohu intenzívny rozvoj čitateľskej gramotnosti vo všetkých vzdelávacích oblastiach s odporúčaním využiť disponibilné hodiny v rámci ŠkVP.
- Rozšíriť využitie disponibilných hodín v ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom MP na podporu ČG.
- Vytvoriť v škole podmienky pre pozíciu „koordinátora pre rozvoj čitateľskej gramotnosti“. Podmienkou je úspešné ukončenie kontinuálneho vzdelávania v tejto oblasti, ktorý bude koordinovať opatrenia na rozvoj ČG na škole.
- Vypracovať plán aktivít na podporu rozvoja ČG a začleniť ho do ŠkVP, do pedagogickej dokumentácie školy, vrátane kontroly a evalvácie.
- Dbáť o zvyšovanie slovnjej zásoby a jazykovej kultúry žiakov na všetkých vyučovacích hodinách (t. j. nielen na vyučovacej hodine slovenského jazyka a literatúry).
- V ŠkVP stanoviť strategické konkrétne ciele na zvyšovanie úrovne ČG, vytvoriť nástroje na zisťovanie pokroku žiakov v tejto oblasti.
- Umožniť pedagógom v rámci kontinuálneho vzdelávania využiť existujúce programy na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti – pre celý kolektív.
- V rámci samovzdelávania neustále zvyšovať a dopĺňať svoju kvalifikáciu (napr. v kurze splývavého čítania, vizualizovaného čítania).

- V rámci informálneho interného vzdelávania využiť poznatky a skúsenosti pedagogických zamestnancov v rozvíjaní ČG získané absolvovaním prvej alebo druhej atestácie (v činnosti v metodických orgánoch).
- Uplatňovať organizačné formy vyučovania, ktoré podporujú spoluprácu medzi žiakmi (kooperatívne a skupinové vyučovanie), podporujú aktivitu najmä na strane žiakov (projektové vyučovanie), zohľadňujú odlišnosti, záujmy a dispozície jednotlivých žiakov (individualizované vyučovanie), prepájajú poznatky z rozličných vzdelávacích predmetov (integrované tematické vyučovanie), a to na všetkých úrovniach vzdelávania.
- V spolupráci s ČŠPP rozvíjať jazykové schopnosti detí, gramotnosť vrátane problémov s čítaním a písaním. Poskytovať praktickú pomoc pri hodnotení a poradenstve triednym učiteľom vo veci použitia vhodných metód a výučbových materiálov týkajúcich sa problematiky čítania.
- Rozvíjaniu ČG na jednotlivých stupňoch sa venovať na zasadnutiach a v rámci činnosti metodických orgánov (plán konkrétnych aktivít, stratégie a metódy na rozvíjanie ČG).
- Zvyšovať povedomie zákonných zástupcov a rodiny o dôležitosti ČG informovanosťou, spoluprácou, ich zapájaním do edukačného procesu a realizáciou rozličných podujatí zameraných na túto oblasť - propagácia čítania nielen v škole ale aj doma, zmena voľného času a záujmov žiakov/mládeže/dospelých.
- Aktívne spolupracovať s mestskou knižnicou. Z prostriedkov OZ Chymére umožniť financovanie zápisného v mestskej knižnici žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorí prejavia záujem pravidelne si vypožičiavať knihy.
- Aktívne využívať školskú knižnicu.
- Dopĺňať školský knižničný fond. Mať k dispozícii rôznorodosť materiálu a informačné zdroje na čítanie a čitateľskú aktivitu (beletria, časopisy, noviny, nebeletristická literatúra).
- Poskytovať knihy chudobnejším rodinám.
- Vytvárať si učebné texty pre učiteľov, testy, materiály. Vytvoriť si školskú databázu úloh, textov a testov.
- Využívať na všetkých predmetoch nadpredmetový charakter ČG. Zvýšiť frekvenciu využívania nesúvislých textov.
- Vytvoriť nástenku s obrázkami so života žiakov plus texty k nim.
- Na rozvíjanie ČG sledovať napr. stránky MPC, ŠPÚ, ROCEPO, využívať publikácie a materiály nimi vydávané, publikované práce Osvedčenej pedagogickej skúsenosti.
- Do celoškolských aktivít začleniť športové aktivity - napríklad beh, ktorý zvyšuje odolnosť voči únave, z psychického hľadiska pomáha vybudovať sebadôveru, prispieva k zvyšovaniu

celkovej vytrvalosti organizmu a podobne ako čítanie si vyžaduje tréning, pravidelnosť, koncentráciu, sústredenie a trénuje vôľu.

A.2 Plán aktivít na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti

- korekcie porúch čítania žiakov A variantu v ČŠPP,
- exkurzia do mestskej knižnice,
- návštevy školskej knižnice,
- čitateľský maratónv škole,
- tvorba vlastného leporela, komiksu alebo akejkoľvek knihy s cieľom rozvíjať fantáziu, predstavivosť a slovnú zásobu žiakov,
- dramatizácie príbehov, textu na vyučovacích hodinách,
- hudobno - dramatický krúžok,
- popoludnia srozprávkou v ŠKD,
- hodina čítania v multisenzorickom prostredí konceptu Snoezelen,
- zapojenie sa do súťaže „Čítanie nás baví“ pre žiakov s MP organizovanej SŠI Topolčany,
- hodiny hlasného čítania,
- kolotoč hlasného čítania - spoločné podujatie pre rodičov a deti v priestoroch školy,
- čítanie s predvídaním,
- slovné hry, tvorba krížoviek, osemsmerníkov,
- pracovné listy s úlohami na rozvoj čitateľskej gramotnosti (prevzaté, vytvorené učiteľmi),
- vzájomné čítanie (vo dvojici, v skupinách),
- aktívne počúvanie textu čítaného učiteľom, audiočítanky,
- rozprávanie jeden druhému o prečítanom,
- ak si hotový s úlohou – čítaj si knihu, časopis,
- školská prehliadka prednesu poézie a prózy,
- veľkí a malí kamaráti si čítajú – bývalí žiaci školy,

Špeciálna základná škola, J. Kráľa 39, 953 01 Zlaté Moravce

- čítajú rodinní príslušníci triedy pre triedu,
- číta celá škola – naraz v určitý deň a v určitý vymedzený čas – aj školník, upratovačka, ekonómka,
- jedálny lístok – čo je dnes k obedu,
- hľadaj chýbajúci údaj,
- čítanie v kostýme - rozprávkový karneval – do úryvku z rozprávky na lístočku sa zatúlala iná rozprávková postava,
- hráme sa na lekárňu – čítanie príbalového letáku liekov,
- kuchárska kniha – recepty, ingrediencie, pracovný postup,
- čítanie letákov obchodných reťazcov – výber produktov, porovnávanie cien,
- tvorba nákupného zoznamu,
- čítanie obalov čistiacich prostriedkov,
- program kina Tekov,
- polož všetko a čítaj – výzva bez predchádzajúceho upozornenia,
- spolupráca s Ponitrianskym múzeom - literárne vychádzky (škola v múzeu),
- príprava programu na október - na vianočnú akadémiu, na Vernisáž výtvarnej súťaže pre zdravotne znevýhodnených žiakov Nitrianskeho kraja, ku Dňu matiek, ku Dňu otcov,
- návšteva divadelného a bábkového predstavenia,
- v súvislosti s Medzinárodným dňom školských knižníc sa zapojiť sa do česko-slovenského projektu Záložka do knihy spája školy,
- využívanie stratégií a metód vhodných na rozvíjanie ČG žiakov s MP,
- informácie pre zákonných zástupcov na rodičovskom združení o dôležitosti hlasného čítania deťom doma - vypnite televízor a čítajte (hlasné alebo tiché čítanie vrodinách),
- bežecký maratón v škole,
- beh/chôdza v teréne s prekonávaním prírodných prekážok, štafetový beh, bežecké súťaže.

Vybrané stratégie a metódy na rozvíjanie čítania s porozumením u žiakov s mentálnym postihnutím

- Rozvíjanie fonologických schopností v čítaní
- Stratégia EUR
- T-schéma
- Cinquain
- Brainstorming
- Pomiešané vety
- Pexeso
- Stratégia RISE
- Pojmové mapovanie
- Osnova - pyramída
- Práca s pracovným listom zameraným na rozvíjanie čítania s porozumením

Aktivity na podporu rozvoja ČG budú realizované hlavne na hodinách slovenského jazyka a literatúry, následne na hodinách vlastivedy a vecného učenia, občianskej náuky, dejepisu a geografie, informatiky a matematiky, pracovného vyučovania, v primeranej miere na ostatných predmetoch, priebežne počas celého školského roka

B ROZVÍJANIE FINANČNEJ GRAMOTNOSTI

B.1 Školská stratégia rozvoja finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti (PISA).

Finančná gramotnosť (ďalej len FG) nie je absolútnym stavom, je to kontinuum schopností, ktoré sú podmienené premennými ako vek, rodina, zamestnanie, kultúra či miesto bydliska. Je to označenie pre stav neustáleho vývoja, ktorý umožňuje každému jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a neustále meniace sa ekonomické prostredie.

Strategické ciele rozvíjania finančnej gramotnosti v SŠ Zlaté Moravce:

- Naučiť žiakov s MP primerane sa orientovať sa vo sfére peňazí.
- Naučiť žiakov chápať potrebu zabezpečenia peňazí pre uspokojovanie životných potrieb.
- Naučiť žiakov prijímať finančné rozhodnutia tak, aby neohrozili seba a svoju rodinu.
- Naučiť žiakov primerane hospodáriť s peniazmi v každodenných životných situáciách.

Špecifické ciele rozvíjania finančnej gramotnosti v SŠ Zlaté Moravce:

- Na základe odporúčaní POP na školský rok 2017/2018 rozvíjať finančnú gramotnosť v súlade s **Národným štandardom finančnej gramotnosti verzia 1.2** pod číslom 2017-1053/10961:12-10E0 s **účinnosťou od 1. septembra 2017, začínajúc prvým ročníkom.**
- Klásť zvýšený dôraz na čiastkové kompetencie, ktoré sa týkajú boja proti korupcii a klientelizmu a ochrany spotrebiteľa.
- Implementovať Národný štandard finančnej gramotnosti (ďalej len NŠFG) do ŠkVP.
- V ŠkVP stanoviť strategické konkrétne ciele na zvyšovanie úrovne FG, kontrolovať stav a úroveň rozvíjania FG žiakov, výsledky zistení zovšeobecňovať a prijímať účinné opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.
- Zabezpečiť vybavenosť školy učebnými materiálmi, pomôckami a metodickými materiálmi stimulujúcimi rozvoj FG.

- Umožniť pedagógom v rámci kontinuálneho vzdelávania využiť existujúce programy na rozvíjanie finančnej gramotnosti – pre celý kolektív.
- Vytvoriť v škole podmienky pre pozíciu „koordinátora pre rozvoj finančnej gramotnosti“. Podmienkou je úspešné ukončenie kontinuálneho vzdelávania v tejto oblasti, ktorý bude koordinovať opatrenia na rozvoj FG na škole.
- V rámci informálneho interného vzdelávania využiť poznatky a skúsenosti pedagogických zamestnancov v rozvíjaní FG získané absolvovaním prvej alebo druhej atestácie (v činnosti v metodických orgánoch).
- Rozvíjaniu FG na jednotlivých stupňoch sa venovať na zasadnutiach a v rámci činnosti metodických orgánov (plán konkrétnych aktivít, stratégie a metódy na rozvíjanie FG).
- Vytvárať si učebné texty pre učiteľov, testy, materiály. Vytvoriť si školskú databázu úloh, textov a testov.
- Oprieť sa o čitateľské stratégie, precvičovať so žiakmi čítanie s porozumením, naučiť žiakov identifikovať dôležité informácie.
- Využívať vhodné didaktické metódy na rozvoj FG: heuristická metóda, situačné metódy, inscenačné metódy, kooperatívne učenia sa, Brainstorming, dopĺňovačky, osemšmerovky, didaktické hry.

Pri voľbe metód vyučovania dbať o:

- › **Názornosť.** Poskytované informácie by mali byť názorné, dobre viditeľné a mali by sa opierať o vedomosti žiakov. To platí pre písanie na tabuľu, pre vytváranie prezentácií, výučbových schém a podobne.
- › **Jednoduchosť.** Jednotlivé témy by mali nadväzovať na znalosti, resp. skúsenosti žiakov. Pojmy používané vo vyučovaní by mali žiaci poznať a mali by rozumieť ich významu.
- › **Aktivita žiakov.** Žiaci by mali na hodinách sami aktívne vystupovať, skúšať si uvádzané situácie, diskutovať a podobne.
- › **Tempo hodiny.** Hodina by mala byť dynamická, ale s ohľadom na porozumenie preberaných súvislostí. To platí ako pre celú triedu, tak i pre jednotlivcov.
- › **Zmyslupnosť.** Žiaci by mali vidieť zmysel v tom, čo sa učia. Mali by si uvedomovať, prečo je FG dôležitá.
- › **Využitelnosť.** Využitelnosť sa týka najmä informácií, ktoré žiaci v rámci FG získavajú. Tieto informácie by mali byť prakticky využiteľné, čo súčasne vedie k lepšiemu zapamätaniu.
- › **Dôležitosť.** Nie všetky informácie sú pre žiakov dôležité. Preto by sa mali naučiť rozpoznávať, ktoré informácie by si vo vlastnom záujme mali osvojiť.

- Pri rozvíjaní FG adekvátne používať základné ekonomické pojmy, vhodne ich vysvetľovať spríhľadnutím na vekové kategórie, komunikačné a mentálne schopnosti žiakov. Pojmy zjednodušiť, myšlienky preformulovať.
- Učiť žiakov pýtať sa na doplňujúce informácie potrebné pre zodpovedné rozhodovanie.
- viesť žiakov k vyhľadávaniu informácií z rôznych zdrojov.
- vyučovať FG prostredníctvom IKT (využívať vo výučbe počítače, mobilné telefóny, interaktívne tabule, tablety).
- FG začleniť do jednotlivých predmetov, uplatniť medzipredmetové vzťahy, aj v rámci ŠKD v spoločenskovednej oblasti.
- Zvyšovať povedomie zákonných zástupcov a rodiny o dôležitosti FG informovanosťou o zámeroch, princípoch a cieľoch finančného vzdelávania. Nepracovať scitlivými údajmi, uprednostniť prácu s fiktívnymi údajmi prostredníctvom inscenačných metód.
- Postaviť finančné vzdelávanie na zručnostiach potrebných pre praktický život a prepojenie s realitou. Zamerať sa na finančné situácie spojené s chodom domácnosti, napr. rodinný rozpočet, plánovanie väčšieho nákupu, plánovanie cesty, poistenie auta ...).
- Využívať autentické materiály – reklamné letáky, inzeráty, komerčné ponuky. Pracovať s príkladmi, ktoré sú blízke bežnému životu žiakov.
- Presunúť vyučovanie zo školských lavíc do reálneho prostredia, napr. do banky, do zmenárne, do obchodu, kde je možné porovnávať ceny rôznych balení výrobkov alebo výhodnosť nákupu, príp. marketingové triky.

B.2 Národný štandard finančnej gramotnosti verzia 1.2 upravený na podmienky ŠZŠ

NŠFG je usporiadaný do šiestich tém:

- 1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov**
- 2. Plánovanie, príjem a práca**
- 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov**
- 4. Úver a dlh**
- 5. Sporenie a investovanie**
- 6. Riadenie rizika a poistenie**

Predpokladá sa, že žiak s MP primerane svojim schopnostiam ovláda pojmy vyskytujúce sa v jednotlivých témach (očakávaníach). Toto ovládanie znamená, že:

- žiak po dôkladnom a vhodnom vysvetlení rozumie zadaniam úloh, v ktorých sa tieto pojmy vyskytujú,
- vie ich správne použiť pri jednoduchých formuláciách svojich odpovedí (s ktorými mu učiteľ môže pomôcť),
- vie dôležité pojmy stručne vlastnými slovami opísať (definovať).

Je preto dôležité, aby učiteľ pojmy náležite vysvetlil, použil referenčný slovník blízky žiakom, použil dostatok názoru a pomôcok.

Jednotlivé témy sú rozpísané do čiastkových kompetencií. Tieto **čiasťkové kompetencie** sú popísané na úrovních, pričom na týchto úrovniach sú opísané poznatky, zručnosti a skúsenosti, ktoré by mali byť žiaci schopní preukázať – pričom u žiakov s MP musíme mať reálne očakávania vzhľadom na ich mentálne a komunikačné osobitosti. U žiakov s MP budeme pri čiastkových kompetenciách využívať len prvú úroveň a niektoré jednoduchšie poznatky druhej úrovne.

Prvá úroveň je určená pre žiakov prvého stupňa základnej školy.

Druhá úroveň predstavuje požiadavky na žiakov druhého stupňa základnej školy.

V čiastkových kompetenciách, pri ktorých usúdime, že sú pre žiakov s MP neprimerane náročné nebudeme uvádzať očakávania ani stupne úrovne.

Témy

1) Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Celková kompetencia Používanie spoľahlivých informácií a uplatňovanie rozhodovacích procesov v osobných financiách

Čiasťková kompetencia 1: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach
Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolaným osobám. Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.

Čiasťková kompetencia 2: Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov
Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné). Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov.

Úroveň 2: Vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane práva na reklamáciu. Uviesť príklady klamlivých a zavádzajúcich obchodných praktík. Uviesť príklady falšovaných tovarov (tzv. fejkov).

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančným trhom
Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť význam ochrany vkladov v SR. Vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi.

Čiastková kompetencia 4: Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí
Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Navrhnuť spôsoby riešenia finančných situácií, v ktorých sa stretne s klamstvom, podvodom, nečestným správaním.

2) Plánovanie, príjem a práca

Celková kompetencia Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu

Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie toku peňazí

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov
Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.

Úroveň 2: Vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá).

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plán
Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

Úroveň 2: Vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory). Zostaviť rozpočet domácnosti. Charakterizovať typy rozpočtov (vyrovnaný, schodkový, prebytkový) na úrovni rodiny.

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť daňový a odvodový systém

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní.

Čiastková kompetencia 4: Zhrnúť právne formy podnikania a základné predpisy pre oblasť podnikania

3) Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Celková kompetencia Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze. Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Úroveň 2: Vysvetliť, kedy sporiť a kedy si požičiavať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou).

Vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí ako prostriedku na zabezpečenie životných potrieb.

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Úroveň 2: Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority. Prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich reálnych možností a zhodnotiť ich dôsledky.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Úroveň 2: Rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa.

Čiastková kompetencia 4: Opísať používanie rôznych metód platenia

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí. Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).

Úroveň 2: Opísať moderné spôsoby platenia. Opísať spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene. Porozumieť prepočtu meny (napríklad českých korún na Euro a naopak).

4) Úver a dlh

Celková kompetencia Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Zdôvodniť voľbu nákupu tovaru alebo služby alebo požičania si predmetu.

Úroveň 2: Zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru.

Čiastková kompetencia 2: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch úverov poskytovaných spotrebiteľom

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, že peniaze sa dajú požičať vo finančných inštitúciách.

Úroveň 2: Uviesť príklady spotrebiteľských úverov a ich poskytovateľov.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením alebo ako ich zvládnuť

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, čo môže nastať pri požičiavaní si peňazí.

Úroveň 2: Uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov.

5) Sporenie a investovanie

Celková kompetencia Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite
Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, ako a prečo človek môže sporiť.

Úroveň 2: Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“.

6) Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia Používanie primeraných stratégií riadenia rizík

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie
Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.

Úroveň 2: Vysvetliť podstatu a význam poistenia. Uviesť základné druhy poistenia (životné a neživotné).

Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a komerčným poistením
Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, prečo a kedy sa ľudia potrebujú poistiť. Na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

Úroveň 2: Vysvetliť základný účel verejného poistenia. Charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Čiastková kompetencia 3: Charakterizovať komerčné poistenie
Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Rozoznať hlavné typy poistenia motorových vozidiel. Vysvetliť rozdiel medzi poistením nehnuteľnosti (bytu, resp. domu) a poistením domácnosti (zariadenia).

B 3 Implementácia tém NŠFG do ŠkVP pre SZŠ

Rozvíjanie finančnej gramotnosti je možné realizovať ako blokované vyučovanie, samostatné aktivity v rámci učebných predmetov, integrované vyučovanie, vychádzky a exkurzie.

Predmety, do ktorých sú začlenené témy FG:

ŠKvP pre žiakov s ľahkým stupňom MP - A variant

Roč.	Predmet	Téma NŠFG	Čiastková kompetencia	Učivo	Očakávania/ Absolvent ŠZŠ je schopný
1.roč.	SJL	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby •Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov 	<i>Nácvik vecných formulácií, prosba, poďakovanie</i> <i>Práca s obrázkom – Darčeky; Školské potreby; V obchode ovocie, zelenina; Mama nakupovala</i> <i>Ústny prejav a komunikácia - krátke oznámenia</i>	Pomenovať osobné a rodinné a potreby. Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti.
2.roč.	SJL	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby 	<i>Ústny prejav-formulácia želania, prosby, poďakovania.</i> <i>Vyjadrovanie osobných zážitkov a skúseností</i> <i>Práca s obrázkom – V obchode; Alica počíta; Na nákup; Vo výklade; V obchode; Kde to kúpiš?</i> <i>Opísanie jednoduchej známej činnosti osoby - Remeslá. Kto čo robí</i>	Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.
	MAT	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov 	<i>Sčítanie a odčítanie v obore do 10; slovné úlohy</i>	Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.
	VUC	6. Riadenie	<ul style="list-style-type: none"> •Vysvetliť 	<i>Dodržiavanie</i>	Uviesť príklady

		<p>rizika a poistenie</p> <p>3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov</p>	<p>pojem riziko a pojem poistenie</p> <p>•Opísať používanie rôznych metód platenia</p>	<p><i>pravidiel bezpečnosti pri zimných športoch</i> <i>V obchode – poznávanie rozdielov v spôsobe nákupu (obchod s predavacími, samoobsluha); Čo sa kde nakupuje – obchody</i> <i>Nácvik správania sa pri nákupe (hra na obchod)</i> <i>Poznávanie platidiel - mince</i></p>	<p>rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.</p> <p>Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).</p> <p>Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.</p>
3.roč.	SJL	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<p>•Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov</p> <p>•Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe</p>	<p><i>Nácvik vyjadrovania osob. skúseností;</i> <i>U mäsiara - slovné odpovede na otázky k textu;</i> <i>Zábava a práca - slovné odpovede na otázky k textu;</i> <i>Ako kúrim;</i> <i>Kominár; Ako psíček nakupoval;</i> <i>Záhrada</i></p>	<p>Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti.</p> <p>Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.</p>
	MAT	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<p>•Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov</p>	<p><i>Sčítanie a odčítanie v obore do 20;</i> <i>slovné úlohy</i> <i>Násobilka 2</i></p>	<p>Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.</p>
	VUC	6. Riadenie rizika a poistenie	<p>•Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie</p>	<p><i>Poznávanie základných pravidiel správania chodcov na vozovke;</i> <i>najdôležitejších dopravných značiek pre chodcov a cyklistov;</i> <i>Požiarnici – zásady bezpečnosti pri</i></p>	<p>Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.</p>

		<p>2. Plánovanie, príjem a práca</p> <p>3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Identifikovať zdroje osobných príjmov •Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov •Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe 	<p><i>kúrení, varení a svietení. Príčiny požiaru, hlásenie požiaru;</i> <i>Pracujúci – Rôzne druhy prác;</i> <i>V pekárni – rozprávanie o výrobe pečiva;</i> <i>Návšteva obchodu pekáraň);V obchode – rozdiel v spôsobe nákupu v obchode s predavacími a v samoobsluže;Ná kup tovaru, zisťovanie ceny výrobku, požiadanie o tovar; Hra na obchod (meranie, váženie, platenie;.</i> <i>Poznávanie platidiel: 1€, 2 €, 5 €, 10 €, 20 €</i></p>	<p>Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.</p> <p>Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.</p> <p>Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.</p>
	PVC	<p>3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe •Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov 	<p><i>Nákup najzákladnejších potravín (chlieb, pečivo, mlieko)</i> <i>Rozmnožovanie rastlín stonkovými a listovými odrezkami;</i> <i>Zbieranie liečivýchrastlín podľa miestnych podmienok</i></p>	<p>Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.</p> <p>Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.</p>
4.roč.	SJL	<p>3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby 	<p><i>Doplňanie vhodného slova do vety;Pomenúvaniep ozorovaných predmetov a javov;Ústne odpovedanie na otázky na základe vlastných skúseností;</i> <i>Precvičovanie požiadania</i></p>	<p>Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze. Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.</p>

	MAT	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe 	<i>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100; Násobenie a delenie v obore do 30; Riešenie jednoduchých slovných úloh</i>	<p>Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.</p>
	VLA	6. Riadenie rizika a poistenie	<ul style="list-style-type: none"> •Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie 	<i>Doprava: základné pravidlá prechodcov, základné dopravné značky pre chodcov a cyklistov; Prechádzanie vozovky, bezpečné správanie sa chodcov v cestnej premávke; Bezpečnosť pri zimných športoch; Ochrana pred úrazmi a iným poškodením; Správanie pri vode, vlese zhládiska bezpečnosti počas prázdnin</i>	<p>Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.</p>
	PVC	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov 	<i>Balenie balíka; Pestovanie zeleniny; Zber liečivých rastlín; Pestovanie trvaliek; Prišívanie gombíka, spinačky, pútka</i>	<p>Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.</p>
5.roč.	SJL	6. Riadenie rizika a poistenie	<ul style="list-style-type: none"> •Charakterizovať komerčné poistenie 	<i>Byt; Zariadenie bytu Tri prasiatka – rozprávka V obchode; Moja rodina; Návšteva vianočných trhov a výstav Požiadanie a poďakovanie</i>	<p>Vysvetliť rozdiel medzi poistením nehnuteľnosti (bytu, domu) a poistením domácnosti (zariadenia).</p>
	MAT	3. Rozhodovanie a hospodárenie	<ul style="list-style-type: none"> •Prijímať finančné 	<i>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel</i>	<p>Zoradiť osobné želania/potreby</p>

		spotrebiteľov	rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov	<i>v obore do 100 s prechodom cez základ; Riešenie praktických úloh pomocou výukových programov a kalkulačky</i> <i>Násobenie a delenie v obore násobiliek do 60; Tvorenie príkladov na sčítanie a odčítanie pomocou bankoviek; Didaktické hry s využitím bankoviek</i>	podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.
VLA		6. Riadenie rizika a poistenie	•Charakterizovať komerčné poistenie	<i>Možnosti žiakov v ochrane životného prostredia; Vybavenie domácnosti; Predchádzanie požiaru, bezpečnosť v domácnosti; Naša obec - Inštitúcie v obci</i>	Vysvetliť rozdiel medzi poistením nehnuteľnosti (bytu, domu) a poistením domácnosti (zariadenia).
INF		1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov	•Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach	<i>Bezpečnosť, zásady správania sa v prostredí internetu</i> <i>Vyhľadávanie informácií na internete a ich správne použitie</i>	Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolaným osobám. Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.
PVC		2. Plánovanie, príjem a práca	•Identifikovať zdroje osobných príjmov •Vypracovať finančný plán	<i>Papier, kartón; Príprava pokrmov - jednoduchý nákup; Plátanie a jednoduché opravy odevov; Zber druhotných surovín; Konštruovanie z odpadových materiálov</i>	Opísať, čo sú osobné príjmy človeka. Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

6.roč.	SJL	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe •Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby 	<p><i>Letáky s ponukou tovaru; Odkiaľ prišli moje šaty? – opis</i></p> <p><i>Obchodný dom – opis; Prosba a poďakovanie;</i></p> <p><i>O troch grošoch; O rybárovi a rybke; Tajničky, osemsmernky; Práca s textom z dennej tlače</i></p>	<p>Rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa.</p> <p>Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.</p> <p>Vysvetliť, kedy sporiť a kedy si požičiavať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou).</p>
	MAT	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby •Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe •Opísať používanie rôznych metód platenia 	<p><i>Sčítovanie a odčítanie prirodzených čísel do 1000 spamäti a písomne;</i></p> <p><i>Tvorenie príkladov na sčítanie a odčítanie pomocou bankoviek;</i></p> <p><i>Didaktické hry s využitím bankoviek</i></p> <p><i>Riešenie jednoduchých slovných príkladov s použitím bankoviek;</i></p> <p><i>Násobenie a delenie v obore násobiliek do 100;</i></p> <p><i>Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000</i></p>	<p>Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.</p> <p>Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.</p> <p>Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí. Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).</p>
	VLA	2. Plánovanie, príjem a práca 5. Sporenie a investovanie	<ul style="list-style-type: none"> •Vysvetliť daňový a odvodový systém •Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite 	<p><i>Slovenská republika, Bratislava;</i></p> <p><i>Využitie elektrickej energie; Šetrenie elektrickou energiou</i></p>	<p>Uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní.</p> <p>Opísať, ako a prečo človek môže sporiť. Vysvetliť hodnotu a význam</p>

		6. Riadenie rizika a poistenie	<ul style="list-style-type: none"> •Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie 	<i>Možnosti vzniku požiaru; Predchádzanie požiaru v byte, budove</i>	<p>„núdzového fondu“.</p> <p>Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti. Vysvetliť podstatu a význam poistenia.</p>
	INF	1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach 	<i>Bezpečnostné riziká pri práci s internetom; Vyhľadávanie informácií na internete a ich správne použitie; Projekt „ Moja rodina“; Projekt „ Naša Zem“; Počúvanie hudby, pozeranie filmov na internete</i>	<p>Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolaným osobám. Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.</p>
	PVC	2. Plánovanie, príjem a práca	<ul style="list-style-type: none"> •Identifikovať zdroje osobných príjmov •Vypracovať finančný plán 	<i>Konštruovanie z odpadových materiálov; Zber druhotných surovín Recyklácia textilného materiálu na výrobu tkaných výrobkov</i>	<p>Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.</p> <p>Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.</p>
7.roč.	SJL	1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov •Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov 	<i>Inzerát; Vyplňanie poštových tlačív - Podací listok, poštová poukážka, poštová sprievodka; U zubného lekára - rozprávanie žiakov podľa vlastných zážitkov; Na trhovisku – opis obrázkov; Čo mám rád na Vianociach – odpovede na otázky; Čítanie a lit.: Pláca bez práce;</i>	<p>Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné). Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov. Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich</p>

				<i>Doplnkové čítanie</i>	priority.
MAT	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe 	<i>Násobenie a delenie mimo oboru násobilky; Delenie so zvyškom; Písomné sčítanie a odčítanie čísel v obore do milióna; Použitie kalkulačky; Využitie príkladov a slovných úloh z bežného života; Praktické premieňanie jednotiek dĺžky, hmotnosti a objemu; Obvod rovinných obrazcov</i>	<p>Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primeraneveku. Rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa.</p>	
INF	1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov 	<i>Vytvorenie e- mailovej adresy; Posielanie a prijímanie e-mailu; Bezpečné a etické správanie v e-mailovej komunikácii; Internet – vyhľadávanie informácií; USB – pamäťový kľúč; Bezpečnosť počítača, správne používanie hesiel; Počítačové hry, hudba, filmy</i>	<p>Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné). Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov.</p>	
PVC	2. Plánovanie, príjem a práca 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Vypracovať finančný plán •Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov 	<i>Príprava pokrmov ; konzervovanie zeleniny; Údržba bicykla; Šitie – spájanie a začisťovanie látky; Prišívanie pútka; Triedenie, spájanie, farbenie a úprava drobného prírodného materiálu – vianočné ozdoby, dekoračné predmety; Práca s papierom a kartónom; Úžitková záhrada na</i>	<p>Vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory). Zostaviť rozpočet domácnosti.</p> <p>Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority. Prijímať finančné rozhodnutia na</p>	

				<i>okne, balkóne, logii; Tkanie na tkáčskom stave; Zber druhotných surovín</i>	základe svojich reálnych možností a zhodnotiť ich dôsledky.
FYZ	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe		<i>Dĺžka, meradlá dĺžky, meranie dĺžkovým meradlom, jednotky dĺžky; Objem, odmerný valec; Meranie objemu geometricky nepravidelných telies, jednotky objemu l, lml; Kolobeh vody v prírode</i>	Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku. Rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa.
BIO	6. Riadenie rizika a poistenie	•Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie		<i>Les; Liečivé byliny; Huby jedovaté, jedlé; Ochrana pôdy</i>	Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.
GEO	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Opísať používanie rôznych metód platenia		<i>Európske štáty</i>	Opísať moderné spôsoby platenia. Opísať spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene. Porozumieť prepočtu meny (napríklad českých korún na Euro a naopak).
OBN	6. Riadenie rizika a poistenie	•Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie		<i>Starostlivosť o vlastné zdravie, prevencia ochorenia a úrazu; Ochrana pred infekčnými a civilizačnými ochoreniami; Škodlivosť fajčenia, alkoholizmu a drog pre mladého človeka Bezpečnosť cestnej premávky</i>	Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.
8.roč.	SJL	1. Finančná	•Stručne zhrnúť	<i>Požiadanie</i>	Jednoducho

		<p>zodpovednosť spotrebiteľov</p> <p>6. Riadenie rizika a poistenie</p>	<p>hlavné princípy ochrany spotrebiteľov</p> <ul style="list-style-type: none"> •Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie 	<p>–<i>prosba, poďakovanie; Vyplňanie jednoduchého dotazníka; Životopis; Energia; Moja budúcnosť; Horí, horí, rýchlo vodu!; Remeslo má zlaté dno</i></p>	<p>opísať základné práva spotrebiteľov.</p> <p>Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.</p>
MAT		<p>3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe •Opísať používanie rôznych metód platenia 	<p><i>Písomné násobenie a delenie prirodz. čísel v obore do 10 000; Násobenie a delenie viaccif. čísel dvojcifernými činiteľmi ajpomoc. kalkulačky; Zlomky; Desatinné čísla; Slovné úlohy z bežného života; Obsahy rovinných útvarov</i></p>	<p>Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.</p> <p>Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí.</p>
INF		<p>1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov 	<p><i>Bezpečné aetické správanie v e-mailovej komunikácii, ochrana osobných údajov; Vyhľadávanie informácií a obrázkov na Internete a ich správne použitie; Výber vhodnej informácie, triedenie informácií; Dodržiavanie autorských práv; Návod, recepty z bežného života; Bezpečnosť počítača -prečo apred kým treba chrániť PC</i></p>	<p>Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (elektronické, kamenné). Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov. Vyhľadať inf. o právach spotreb. vrátane práva na reklamáciu. Uviesť príklady klamlivých a zavádzajúcich obchodných praktík. Uviesť príkl. falš. tovarov (tzv. fejkov).eľov.</p>
PVC		<p>2. Plánovanie,</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Vypracovať 	<p><i>Ručné pranie,</i></p>	<p>Zostaviť</p>

	príjem a práca 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	finančný plán	<i>pranie bielizne v práčke; Význam recyklácie plastov; Práce s rozličným materiálom; Príprava pokrmov; Vkusné pracovné a spoločenské obliekanie; Detská výbavička; Tkanie na tkáčskom stave; Zber druhotných surovín</i>	rozpočet domácnosti. Prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich reálnych možností a zhodnotiť ich dôsledky.
FYZ	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe	<i>Zdroje energie; Teplo, práca, energia</i>	Rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa.
BIO	6. Riadenie rizika a poistenie	•Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie	<i>Vplyv práce a športu na srdce a krvný obeh; Starostlivosť o dýchacie orgány; Duševné zdravie, závislosť od drog Liečivé rastliny Jedovaté a zdraviu škodlivé rastliny</i>	Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.
GEO	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Opísať používanie rôznych metód platenia	<i>Svetadiely - štáty</i>	Opísať moderné spôs. platenia. Opísať spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene. Porozumieť prepočtu meny
OBN	4. Úver a dlh	•Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením alebo ako ich zvládnuť	<i>Rodičovstvo: úlohy a poslanie rodiny, hospodárenie v rodine; Rozvod: jeho príčiny, dôsledky a prevencia; Základné práva detí</i>	Vysvetliť, čo môže nastať pri požíčianí si peňazí. Uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov.

9.roč.	SJL	<p>1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov</p> <p>6. Riadenie rizika a poistenie</p> <p>3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov •Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie •Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov 	<p><i>Číslovky; Praktické písomnosti - podací listok, poštová poukážka, poštová sprievodka na balík, žiadanka, dotazník, prihláška na pobyt, životopis, oznámenie, objednávka; Požiadanie o informáciu, podanie informácie;; Dievčatko so zápalkami; Čert slúži; Rozprávka o rybárovi a rybke</i></p>	<p>Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov.</p> <p>Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.</p> <p>Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority.</p>
	MAT	<p>4. Úver a dlh</p> <p>5. Sporenie a investovanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Mať základné informácie o jednotlivých druhoch úverov poskytovaných spotrebiteľom •Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite 	<p><i>Násobenie; Delenie; Zlomky; desatinné čísla; Percento; Istina, úrok, úroková miera; Osobný-bežný účet; Prehĺbenie poznatkov z mat. so zameraním na prax a profesijnú prípravu</i></p>	<p>Uviesť príklady spotrebiteľských úverov a ich poskytovateľov. Opísať, ako a prečo človek môže sporiť. Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“.</p>
	INF	<p>1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach 	<p><i>Základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier; Bezpečné a etické správanie v e-mailovej komunikácii, ochrana osobných údajov; Komunikácia v reálnom čase (chat, skype). On-line hry, zásady správania sa na portáloch; Počítačové hry, hudba, filmy</i></p>	<p>Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolaným osobám. Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.</p>
	PVC	<p>3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním 	<p><i>Zariadenie bytu, výber bytových doplnkov; Bezpečné zaobchádzanie s</i></p>	<p>Prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich</p>

		alternatív a ich dôsledkov •Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe •Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie	<i>modernými prístrojmi v domácnosti; Údržba odevu a bielizne: spôsoby prania, čistenie škvŕn; Údržbárske práce; Práce s rozličným materiálom; Príprava pokrmov; Odievanie pri rôznych príležit.; Detská výbava; príprava pokrmov pre dieťa; Pestovanie zák. druhov zeleniny; Zúžitkovanie odpadu kompostovaním</i>	reálnych možností a zhodnotiť ich dôsledky. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku. Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti. Vysvetliť podstatu a význam poistenia.
FYZ	6. Riadenie rizika a poistenie	•Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie	<i>Blesk; Elektrické spotrebiče v Domácnosti; Pravidlá bezpečnosti pri zaobchádzaní s elektrickými zariadeniami; Spotreba a racionálne hospodárenie s energiou</i>	Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti. Uviesť základné druhy poistenia (životné a neživotné).
BIO	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby	<i>Životné prostredie človeka; Znečisťovanie životného prostredia; Ochrana prírody</i>	Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.
GEO	1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov	•Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančným trhom	<i>Slovenská republika; Región, v ktorom žijem</i>	Vysvetliť význam ochrany vkladov v SR. Vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi.
OBN	2. Plánovanie, príjem a práca	•Identifikovať zdroje osobných príjmov	<i>Slovenské hospodárstvo - Trhové hosp.;</i>	Vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá). Vysvetliť

		<p>4. Úver a dlh</p> <p>5. Sporenie a investovanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Vypracovať finančný plán •Vysvetliť daňový a odvodový systém •Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením alebo ako ich zvládnuť •Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite 	<p><i>Vlastníctvo v demokratickej spoločnosti; Poctivá práca občanov; Peniaze a ich vznik; Peňažné ústavy vtrhovej ekonomike; Rodinný a štátny rozpočet; Podnikanie; Sociálna politika štátu; Doklady občana; Zmenená prac. schopnosť; Úrady štátnej správy; Zákonník práce; Medzil'udské vzťahy na pracovisku; Pracovné problémy a prekážky v práci;. Choroba, liečebný poriadok, nemocenské dávky; Záujmové organizácie; Odborová organizácia; Poistenie a sporenie</i></p>	<p>prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory). Zostaviť rozpočet domácnosti. Charakterizovať typy rozpočtov (vyrovnaný, schodkový, prebytkový) na úrovni rodiny. Uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní.</p> <p>Vysvetliť, čo môže nastať pri požíciavani si peňazí.</p> <p>Opísať, ako a prečo človek môže sporiť. Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“.</p>
	CHE	6. Riadenie rizika a poistenie	<ul style="list-style-type: none"> •Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie 	<p><i>Ochrana čistoty vody a vzduchu; Plasty; Bezpečnosť pri práci s ropnými produktmi</i></p>	<p>Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.</p>

ŠKvP pre žiakov so stredným stupňom MP - B variant

Roč.	Predmet	Téma NŠFG	Čiastková kompetencia	Učivo	Očakávania/ Absolvent ŠZŠ Jeschopný
1.roč.	SJL	3. Rozhodovanie a hospodárenie	•Poznať a zosúladiť	<i>V obchode Porovnávanie</i>	Pomenovať svoje osobné

		spotrebiteľov	osobné, rodinné, spoločenské potreby	<i>predmetov, obrázkov, pomenovávanie ich vlastností</i>	potreby.
	MAT	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby	<i>Triedenie predmetov; Vzťahy patri-nepatri; Vytváranie skupín predmetov</i>	Pomenovať osobné a rodinné potreby.
	RKS	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby	<i>Komentovanie činností; Pomenovávanie predmetov, obrázkov, poznávanie javov; Didaktické hry</i>	Pomenovať predmety, osobné a rodinné potreby.
	VUC	6. Riadenie rizika a poistenie 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie •Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe	<i>Bezpečnosť cestnej premávky; Bezpečnosť pri hrách, výletoch Bezpečnosť a ochrana zdravia pred úrazmi v lete, pri kúpaní; Obchod; Rozoznávanie obchodov podľa zamerania, poznávanie nápisov na obchode - globálnou metódou; Správanie sa v obchodoch; Poznávanie mincí; Hra na obchod: nákupy</i>	Uviesť s pomocou príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti. Zoradiť s pomocou osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti.
2.roč.	SJL	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby	<i>Prirad'ovanie slov k obrázku</i>	Pomenovať predmety, osobné a rodinné potreby.
	MAT	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe	<i>Počítanie s mincami 1€, 2€ v obore do 4. Hra na obchod. Riešenie slovných úloh s mincami 1€, 2€</i>	Zoradiť s pomocou osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti.
	RKS	3. Rozhodovanie a hospodárenie	•Poznať a zosúladiť	<i>Komentovanie činností;</i>	Pomenovať predmety,

		spotrebiteľov	osobné, rodinné, spoločenské potreby	<i>Pomenovávanie predmetov, obrázkov, poznávanie javov; Didaktické hry</i>	osobné a rodinné potreby.
	VUC	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby	<i>Zariadenie bytu Obchod - Pomenovanie obchodov; Poznávanie nápisov na obchode – globálna metóda; Potraviny – druh tovaru, Ovocie – zelenina; Drogeria; Odevy; Obuv Pravidlá správania sa v obchode; Poznávanie mincí</i>	Pomenovať predmety, osobné a rodinné potreby.
3.roč.	SJL	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby	<i>Prirad'ovanie slov k obrázku</i>	Pomenovať predmety, osobné a rodinné potreby.
	MAT	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe	<i>Sčítanie a odčítanie v obore do 5. Hra na obchod. Riešenie slovných úloh mincami 1€, 2€, bankovkou 5€</i>	Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.
	RKS	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby	<i>Komentovanie činností; Pomenovávanie predmetov, obrázkov, poznávanie javov; Didaktické hry; Kategorizovanie pojmov podľa významu</i>	Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.
	VUC	6. Riadenie rizika a poistenie	•Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie	<i>Jedovaté rastliny, huby; Ochrana pred otravou. Bezpečnosť chodcov, chôdza po chodníku, bezpečné prechádzanie vozovky; Semafor; Dopravná značka: prechod prechodcov; Bezp. pri hrách,</i>	Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.

		3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby	<i>výletoch a kúpaní; Rozoznávanie obchodov podľa zamerania, poznávanie nápisov na obchode - globálnou metódou. Hra na obchod; Poznávanie a pomenovanie tovaru; Pojem peniaze, rozoznávanie mincí 1 €, 2 €. Poznávanie bankovky 5 €; Pravidlá správania sa v obchode</i>	Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti.
4.roč.	SJL	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby	<i>Priradovanie slov k obrázku; Čítanie jednoduchých viet s Porozumením; priradovanie viet k ilustráciám</i>	Pomenovať predmety, osobné a rodinné potreby.
	MAT	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe	<i>Sčítanie a odčítanie v obore do 10. Hra na obchod. Riešenie slovných úloh s mincami 1€, 2€, bankovkou 5€ a 10€;</i>	Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.
	RKS	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby	<i>Komentovanie činností; Pomenovávanie predmetov, obrázkov, poznávanie javov; Námetové hry; Didaktické hry; Modelové hry; Dramatizácia; Kategorizovanie pojmov podľa významu;</i>	Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.
	VUC	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby	<i>Hra na obchod, manipulácia s peniazmi, pravidlá správania sa v obchode; Návšteva obchodu a drobný nákup, platenie</i>	Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.
5.roč.	SJL	3. Rozhodovanie	•Poznať a	<i>Čítanie</i>	S pomocou

	a hospodárenie spotrebiteľov	zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby	<i>jednoduchého textu s porozumením; Čítanie textu doplneného ilustráciami</i>	vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.
MAT	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe	<i>Poznávanie, rozmieňanie a vydávanie mincí; Počítanie s peniazmi Hra na obchod; Riešenie praktických úloh manipuláciou s peniazmi Manipulácia s peniazmi, platenie, didaktická hra. Pojmy – drahší, lacnejší Sčítovanie a odčítovanie v obore do 20 bez prechodu cez desiatku</i>	Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.
RKS	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby	<i>Komentovanie činností; Pomenovávanie predmetov, obrázkov, poznávanie javov; Námetové hry; Didaktické hry; Modelové hry; Dramatizácia; Vytváranie situácií z bežného života; Tvorenie viet, slovných pomenovaní; Rozhovor, striedanie role s komunikač. partnerom; Kategorizovanie pojmov podľa významu;</i>	Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.
VUC	6. Riadenie rizika a poistenie	•Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie	<i>Nebezpečenstvo požiarov, hluk, odpadky, ochrana prírody; Bezpečnosť pri zimných športoch;</i>	Uviesť s pomocou príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.

		3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe 	<i>Ochrana vlastného zdravia, možnosti úrazu; Správanie sa v obchode pri nakupovaní; Poznávanie platidiel a manipulácia s nimi Návšteva obchodného centra, strediska</i>	Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.
6.roč.	SJL	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby 	<i>Rozprávanie podľa obrázka. Kto (čo) je na obrázku? Čo robí?</i>	Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.
	MAT	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe 	<i>Manipulácia s peniazmi: bankovky 5€, 10€, 20€, 50€; mince 1€, 2€. Hra na obchod. Poznávanie, rozmieňanie, vydávanie. Platenie – didaktická hra. Pojmy: drahší, lacnejší. Riešenie slovných úloh. Sčítanie a odčítanie do 20 s prechodom cez desiatku.</i>	Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku. Zoradiť s pomocou osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti.
	RKS	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby •Opísať používanie rôznych metód platenia 	<i>Komentovanie činností; Pomenovávanie predmetov, obrázkov, poznávanie javov; Námetové hry; Didaktické hry; Modelové hry; Dramatizácia; Vytváranie situácií z bežného života; Tvorenie viet, slovných pomenovaní; Rozhovor, striedanie</i>	Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Opísať s pomocou, za čo všetko sa v domácnosti platí.

				<i>role s komunikač. partnerom;</i> <i>Kategorizovanie pojmov podľa významu;</i> <i>Jednoduché rozprávanie</i>	
	VUC	2. Plánovanie, príjem a práca 3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Vysvetliť daňový a odvodový systém •Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe 	<i>Zdravie a choroba;</i> <i>Práca lekárov;</i> <i>a zdravotných sestier</i> <i>Zdravotné stredisko , nemocnica, sanitka</i> <i>Návšteva obchodného centra; Správanie sa v obchode pri nakupovaní</i> <i>Hra na obchod</i> <i>Poznávanie ďalších platidiel</i> <i>/5€,10€,20€,50€ /a manipulácia s nimi</i>	S pomocou uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.
7.roč.	SJL	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby 	<i>Čítanie obsahovo primeraných textov;</i> <i>Čítanie názvov, článkov v novinách;</i> <i>Rozširovanie osob. frekvenčného slovníka;</i> <i>Rozprávanie</i>	Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.
	MAT	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov •Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe 	<i>Manipulácia s peniazmi:</i> <i>bankovky 5€, 10€, 20€, 50€; mince 1€, 2€.</i> <i>Hra na obchod.</i> <i>Poznávanie, rozmieňanie, vydávanie. Platenie – didaktická hra.</i> <i>Pojmy: drahší, lacnejší.</i> <i>Riešenie slovných úloh.</i> <i>Sčítanie a odčítanie do 20 s prechodom cez desiatku;</i> <i>Praktické oboznamovanie sa s pojmi polovica, štvrtina na predmetoch, v zápise $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$;</i> <i>Počítanie s</i>	Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

	RKS	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby •Opísať používanie rôznych metód platenia 	<i>kalkulačkou</i> <i>Komentovanie činností;</i> <i>Pomenovávanie predmetov, obrázkov,</i> <i>poznávanie javov;</i> <i>Námetové hry;</i> <i>Didaktické hry;</i> <i>Modelové hry;</i> <i>Dramatizácia;</i> <i>Vytváranie situácií z bežného života;</i> <i>Tvorenie viet, slovných omenovaní</i> <i>Rozhovor, striedanie role s komunikač. partnerom;</i> <i>Kategorizovanie pojmov podľa významu;</i> <i>Jednoduché rozprávanie</i>	<p>Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.</p> <p>Opísať s pomocou, za čo všetko sa v domácnosti platí.</p>
	VUC	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby 	<i>Najbežnejšie zamestnania;. Pozorovanie práce ľudí; Úcta k ľudskej práci a jej produktom</i>	<p>Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.</p>
8.roč.	SJL	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby 	<i>Formulácia odpovedí na otázky;</i> <i>Čítanie obsahovo primeraných textov;</i> <i>Čítanie názvov, článkov v novinách;</i> <i>Rozširovanie osob. frekvenčného slovníka;</i> <i>Rozprávanie</i>	<p>Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.</p> <p>Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.</p>
	MAT	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov •Uplatniť spotrebiteľské 	<i>Manipulácia s peniazmi: bankovky 5€, 10€, 20€, 50€; mince 1€, 2€. Hra na obchod. Poznávanie, rozmieňanie, vydávanie. Platenie – didaktická hra. Pojmy: dražší, lacnejší.</i>	<p>Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.</p> <p>Porovnať ceny rovnakého alebo</p>

			zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe	<i>Riešenie slovných úloh. Sčítanie a odčítanie do 20 s prechodom cez desiatku; Pojmy 1 kus, 1 pár; Počítanie s kalkulačkou; Jednotka hmotnosti 1 kg</i>	podobného výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.
	RKS	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby •Opísať používanie rôznych metód platenia 	<i>Komentovanie činností; Pomenovávanie predmetov, poznávanie javov; Námetové hry; Didaktické hry; Modelové hry; Dramatizácia; Vytváranie situácií z bežného života; Tvorenie viet, slovných pomenovaní; Rozhovor, striedanie role s komunikač. partnerom; Kategorizovanie pojmov podľa významu; Jednoduché rozprávanie</i>	<p>Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.</p> <p>Opísať s pomocou, za čo všetko sa v domácnosti platí.</p>
	VUC	1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov	•Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach	<i>Ochrana žiakov pred zneužitím neznámymi osobami</i>	S pomocou opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.
9.roč.	SJL	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	•Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby	<i>Formulácia odpovedí na otázky; Čítanie obsahovo primeraných textov; Čítanie názvov predmetov, článkov v novinách; Rozširovanie osob. frekvenčného slovníka; Rozprávanie;</i>	<p>Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.</p>

				<i>Utvrdenie podania základných informácií o sebe</i>	
MAT	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov •Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe 	<p><i>Manipulácia s peniazmi: bankovky 5€, 10€, 20€, 50€; mince 1€, 2€. Hra na obchod. Poznávanie, rozmieňanie, vydávanie. Platenie – didaktická hra. Pojmy: drahší, lacnejší. Riešenie slovných úloh. Sčítanie a odčítanie jednocif. a dvojcif. čísla s prechodom cez základ 10 vobore do 100 –aj s pomocou kalkulačky; Pojmy polovica, štvrtina, tretina aj so zápisom $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$. Využitie kalkulačky pri praktických úlohách</i></p>	<p>Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.</p> <p>Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku v dvoch rôznych obchodoch.</p> <p>Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.</p>	
RKS	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby •Opísať používanie rôznych metód platenia 	<p><i>Komentovanie činností; Pomenovávanie predmetov, obrázkov, poznávanie javov; Námetové hry; Didaktické hry; Modelové hry; Dramatizácia; Vytváranie situácií z bežného života; Tvorenie viet, slovných pomenov.; Rozhovor, striedanie role s komunikač. partnerom; Kategorizovanie pojmov podľa významu; Jednoduché rozprávanie</i></p>	<p>Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.</p> <p>Opísať s pomocou, za čo všetko sa v domácnosti platí.</p>	
VUC	3. Rozhodovanie	•Prijímať	<i>Obchod, obchodný</i>	Zoradiť osobné	

		<p>a hospodárenie spotrebiteľov</p>	<p>finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich</p> <ul style="list-style-type: none"> •Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe •Opísať používanie rôznych metód platenia •Vypracovať finančný plán •Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite 	<p><i>dom, veľké obchodné centrum, špecializ. predajne;</i> <i>Nakupovanie základných potravín</i> <i>Nakupovanie podľa zoznamu, vyhľadanie ceny, váženie ovocia a zeleniny;</i> <i>Poznávanie dátumu výroby a dátumu spotreby potravín;</i> <i>Zisťovanie celkovej ceny za nákup, používanie kalkulačky;</i> <i>Nakupovanie zákl. hygien. potrieb;</i> <i>Nakupovanie tovaru súvisiaceho s dennými hyg. úkonmi</i> <i>Nakupovanie odevov a obuvi;</i> <i>Komunikácia s predavačkou: požiadanie o pomoc pri nákupe, požiadanie o druh tovaru, jeho veľkosť, skúšanie tovaru, platenie;</i> <i>.Čistiareň, pracovňa, oprava obuvi, oprava elektrospotrebičov -výmenný listok k objednanej službe, platba; Privolanie obvodného lekára do bytu, lekárskej služby prvej pomoci, záchranej služby;</i> <i>Podávanie pohľadníc, listov, balíkov, peňažných poukázok, počítanie peňazí; Rozdelenie finančných prostriedkov na</i></p>	<p>želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch.</p> <p>Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.</p> <p>Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí.</p> <p>Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.</p> <p>S pomocou zostaviť rozpočet domácnosti.</p> <p>Opísať, ako a prečo človek môže sporiť.</p>
		<p>2. Plánovanie, príjem a práca</p>			
		<p>5. Sporenie a investovanie</p>			

				<p><i>mesiac, rozpočet domácnosti, hospodárenie s peniazmi; Sporenie, usporená suma, vklad, výber a zostatok peňazí v banke – práca s kalkulačkou; Osobný účet, platobná karta, bankomat;. Oboznámenie sa s prostredím banky - návšteva banky</i></p>	
	PVC	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe 	<p><i>Nákupy, uskladňovanie potravín</i></p>	Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.
10.roč	SJL	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<ul style="list-style-type: none"> •Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby 	<p><i>Čítanie jednoduchých návodov s Obrázkami; Čítanie obsahovo primeraných textov; Opis jednoduchého pracovného postupu; Vyplnenie peňažnej poukážky, sprievodky na balík, krátkeho dotazníka s pomocou- /bez pomoci; Precvičovanie foriem spoločens. styku; Rozprávanie podľa pripravenej osnovy, podľa série obrázkov; Vyjadrovanie vlastných citových zážitkov primeraným spôsobom</i></p>	<p>Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.</p> <p>Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.</p>
	MAT	3. Rozhodovanie a hospodárenie	<ul style="list-style-type: none"> •Prijímať finančné 	<p><i>Počtové výkony s peniazmi: bankovky</i></p>	Zoradiť osobné želania/potreby

	spotrebiteľov	<p>rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov</p> <p>•Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe</p>	<p>5€, 10€, 20€, 50€; mince 1€, 2€. Hra na obchod. Poznávanie, rozmieňanie, vydávanie. Platenie – didaktická hra. Pojmy: drahší, lacnejší. Riešenie praktických príkladov a jednod. slovných úloh z praxe. Sčítanie a odčítanie jednocif. a dvojcif. čísla s prechodom cez základ 10 vobore do 100 –aj s pomocou kalkulačky;. Využitie kalkulačky pri praktických úlohách</p>	<p>podľa ich dôležitosti.</p> <p>Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.</p> <p>Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku v dvoch rôznych obchodoch.</p> <p>Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.</p>
RKS	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<p>•Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby</p> <p>•Opísať používanie rôznych metód platenia</p>	<p>Komentovanie činností; Pomenovávanie predmetov, poznávanie javov; Námetové hry; Didaktické hry; Modelové hry; Dramatizácia; Vytváranie situácií z bežného života; Tvorenie viet, slov. pomenovaní; Rozhovor, striedanie role s komunikač. partnerom; Kategorizovanie pojmov podľa významu; Jednoduché rozprávanie</p>	<p>Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.</p> <p>Opísať s pomocou, za čo všetko sa v domácnosti platí.</p>
VUC	3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	<p>•Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich</p> <p>•Uplatniť</p>	<p>Obchod, obchodný dom, veľké obchodné centrum, špecializ. predajne; Nakupovanie základných potravín Nakupovanie podľa</p>	<p>Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé</p>

			<p>spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe</p>	<p>zoznamu, vyhľadanie ceny, váženie ovocia a zeleniny; <i>Orientácia medzi regálmi, manipul. s tovarom pri pokladni</i> <i>Poznávanie dátumu výroby a dátumu spotreby potravín;</i> <i>Zisťovanie celkovej ceny za nákup, používanie kalkulačky;.</i> <i>Nakupovanie zákl. hygienických potrieb, tovaru súvisiaceho s den. hygienickými úkonmi, odevov a obuvi;</i> <i>Komunikácia s predavačkou: požiadanie o pomoc pri nákupe, požiadanie o druh tovaru, jeho veľkosť, skúšanie tovaru, platenie peniazmi a platobnou kartou;</i> <i>Služby - čistiareň, práčovňa, oprava obuvi, oprava elektrospotrebičov -výmenný lístok k objednanej službe, platbaholičstvo, kaderníctvo;</i> <i>Podávanie pohľad. listov, balíkov, peňažných poukázok, počítanie peňazí;</i> <i>Požiadanie o pomoc;</i> <i>Oboznámenie sa s prostredím pošty;</i> <i>V banke - rozdelenie finančných prostriedkov na</i></p>	<p>finančné ciele.</p> <p>Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch.</p> <p>Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.</p> <p>Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí.</p> <p>Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.</p> <p>S pomocou zostaviť rozpočet domácnosti.</p> <p>Opísať, ako a prečo človek môže šoriť.</p> <p>Vysvetliť</p>
		<p>2. Plánovanie, príjem a práca</p>	<p>•Opísať používanie rôznych metód platenia</p> <p>•Vypracovať finančný plán</p>		
		<p>5. Sporenie a investovanie</p>	<p>•Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite</p>		

				<p><i>mesiac, rozpočet domácnosti, hospodárenie s peniazmi; Sporenie, usparená suma, vklad, výber azostatok peňazí vbanke - práca s kalkulačkou; . Osobný účet, platobná karta, bankomat; . Oboznámenie sa s prostredím banky.</i></p>	<p>hodnotu a význam „núdzového fondu“.</p>
PVC	<p>6. Riadenie rizika a poistenie</p> <p>3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie •Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe 	<p><i>Elektrické spotrebiče vdomácnosti, ich funkcia, používanie; Bezpečnostné pravidlá pri zaobchádzaní s elektrospotrebičmi; Nákupy, uskladňovanie potravín</i></p>	<p>Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.</p> <p>Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.</p>	

C UČEBNÉ OSNOVY

Učebné osnovy sú k nahliadnutiu v samostatnom dokumente u riaditeľky školy.